

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**RUS BESTECİLERİN POLİFONİK YAPIDAKİ ESERLERİNİN
PIYANO EĞİTİMİNDE HEDEFLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE
YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

DOKTORA TEZİ

Nilüfer ÖZER

BURSA

2021

T.C.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI

MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

**RUS BESTECİLERİN POLİFONİK YAPIDAKİ ESERLERİNİN
PIYANO EĞİTİMİNDE HEDEFLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE
YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ**

DOKTORA TEZİ

Nilüfer ÖZER

Danışman

Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

BURSA

2021

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin akademik ve etik kurallarına uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim.

Nilüfer ÖZER

13/07/2021

**EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS/DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU**

**BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA**

Tarih: 10/07/2021

Tez Başlığı / Konusu: RUS BESTECİLERİN POLİFONİK YAPIDAKİ ESERLERİNİN PİYANO EĞİTİMİNDE HEDEFLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam xvii+ 140 sayfalık kısmına ilişkin, 10 / 07/2021 tarihinde şahsım tarafından *turnitin* adlı intihal tespit programından (Turnitin)* aşağıda belirtilen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan özgünlük raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 12 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kaynakça hariç
- 2- Alıntılar hariç/dahil
- 3- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Özgünlük Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

10/07/2021
Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Nilüfer ÖZER
Öğrenci No: 811340003
Anabilim Dalı: GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ
Programı: MÜZİK EĞİTİMİ
Statüsü: Y.Lisans Doktora

Danışman
Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

YÖNERGEYE UYGUNLUK ONAYI

“Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitiminde Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Etkisinin Belirlenmesi” adlı Doktora tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Tezi Hazırlayan

Nilüfer ÖZER

Danışman

Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Kazım YOLDAŞ

T.C.
BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda 811340003 numara ile kayıtlı Nilüfer ÖZER'in hazırladığı "Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitiminde Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Etkisinin Belirlenmesi" konulu Doktora çalışması ile ilgili tez savunma sınavı 13.07.2021 (Salı) günü 10:30 saatleri arasında yapılmış, sorulan sorulara alınan cevaplar sonunda adayın çalışmasının **başarılı** olduğuna **oybirliği** ile karar verilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı ve Sınav Komisyonu Başkanı)

Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Sedat YÜKSEL

Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye

Prof. Dr. Sezen ÖZEKE

Bursa Uludağ Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Hatice SEZEN

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Hamit YOKUŞ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

ÖN SÖZ

Uzun bir çalışma sürecini kapsayan ve yoğun bir emek ile gerçekleştirilen bu çalışmada beni yönlendiren, yardımlarını esirgemeyen değerli danışmanım Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ' ye teşekkürlerimi sunarım.

Tez izleme komitesinde yer alan, görüş ve önerileri ile bana yol gösteren Prof. Dr. Sedat YÜKSEL ve Prof. Dr. Sezen ÖZEKE hocalarıma teşekkür ederim.

Tezimde istatistik alanında önemli katkılar sağlayan değerli arkadaşlarım Doç. Dr. Doruk ENGÜR'e ve Hatice ÇELİKTAŞ'a teşekkür ederim.

Araştırmama yönelik katkı sağlayan Doç. Dr. R. Erol DEMİRBATIR'a, doktora eğitimimin her aşamasında bana yol gösteren Prof. İsmail BOZKAYA'ya ve araştırmamda görüşleri ile bana yardımcı olan Yıldız ASLANOVA'ya saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Çalışmamın güvenilirlik aşamasına değerli vakitlerini ayırarak katkı sunan sayın Prof. Abdullah UZ'a, Prof. Dr. Enver TUFAN'a, Doç. Dr. Hamit YOKUŞ'a, Doç. Dr. Gülnihal GÜL'e ve Doç. Berkant GENÇKAL'a teşekkür ederim.

Son olarak bana her konuda yardımcı olan, destekleyen ve motivasyonumu yüksek tutan kızım İpek YILMAZ'a ve arkadaşım Lale NECEF'e teşekkür etmeyi borç bilirim.

Nilüfer ÖZER

ÖZET

Yazar	: Nilüfer ÖZER
Üniversite	: Bursa Uludağ Üniversitesi
Ana Bilim Dalı	: Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı
Bilim Dalı	: Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tezin Niteliği	: Doktora Tezi
Sayfa Sayısı	: xvii + 140
Mezuniyet Tarihi	: 13.07.2021
Tez Başlığı	: Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitiminde Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Etkisinin Belirlenmesi
Tez Danışmanı	: Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

RUS BESTECİLERİN POLİFONİK YAPIDAKİ ESERLERİNİN PİYANO EĞİTİMİNDE HEDEFLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ

Türkiye’de, müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitiminde kullanılan polifonik eserlere bakıldığında, belirli bazı besteciler ve Barok Dönem eserlerin dışında farklı polifonik yapıdaki eserlere genellikle yer verilmediği öngörülmüştür. Diğer dönemlere ilişkin polifonik eserlerin yeterince tanınmaması, piyano eğitiminde bu eserlere yer verilmemesine neden olmuştur. Bu doğrultuda, Rus piyano müziğinde yer alan polifonik yapıdaki eserlerin yeterince bilinmediği ve kullanılmadığı düşünülmüştür. Araştırmanın amacı; Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin Müzik Öğretmenliği Lisans Programında uygulanan piyano eğitiminde kullanılabilme durumlarını ortaya koymak, uzmanların konuya ilişkin görüş ve önerilerini tespit etmek, öğrencilerin bu eserler ile performanslarının başarı düzeylerinin yanı sıra beğeni tepkilerini belirlemek, materyal olarak tanıtmak, kullanmak ve yaygınlaştırmaktır. Araştırmanın, Rus bestecilerin polifonik eserlerinin piyano eğitiminde kullanılması, eserlerin tanıtılması ve repertuvara çeşitlilik kazandırılması açısından katkı sağlayacağı düşünülmüştür. Ayrıca bu çalışma öğrencilerin farklı stil ve karakterde polifonik eserleri çalışmaları, piyano eğitimine yönelik bakış açılarını olumlu yönde etkilemesi açısından da önemlidir. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmış, doküman analizi yöntemiyle Rus piyano literatürü taranmış, polifonik yapıdaki

eserler seçilmiş ve deneklerin düzeyleri göz önünde bulundurularak zorluk derecesine göre listelenmiştir. Araştırmanın amacına uygun olarak nitel ve nicel verilerin elde edilmesi için farklı çalışma grupları belirlenmiştir. Araştırmanın 1. çalışma grubu; maksimum örnekleme yöntemi kullanılması nedeniyle farklı bölgede görev yapan 14 öğretim elemanı ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak görüşmeler yapılmıştır. Araştırmanın 2. çalışma grubu ise deneysel yöntem içerisinde gözlem yapabilmek için seçilmiştir. Rus bestecilerin piyano için yazdıkları polifonik eserlerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında seslendirme durumlarını ortaya çıkarabilmek için Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda öğrenim gören her sınıftan 4'er öğrenci olmak üzere toplam 16 öğrenci seçilmiştir. Bu çalışmada kaynak tarama, yarı yapılandırılmış öğretim elemanı görüşmesi, eser değerlendirme testi, gözlem testi ve öğrencilerin Rus bestecilerinin polifonik eserlerine yönelik beğeni anketi gibi veri toplama araçları ile elde edilen veriler, betimsel, nicel ve nitel veri çözümleme yöntemleri uygulanarak değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiksel analizi SPSS-23 paket programı kullanarak "Kendall W" testi ile yapılmıştır. Araştırma problemine ve araştırma sorularına cevap bulmak amacıyla öğretim elemanlarından ve öğrencilerden gelen veriler analiz edilmiş, çözümlenmiş, yorumlanmış ve sonuçlar elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, piyano eğitiminde polifonik yapıdaki eserlerin kullanılmasının büyük ölçüde Barok Dönem eserleri ile sınırlı kaldığı, Rus bestecilerin polifonik eserleri Türkiye'de tanınmadığı ve kullanılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu eserlerin, diğer Barok eserlerde olduğu gibi teknik ve müzikal özellikler barındırdığı ve öğrenciye verilebilecek hedef davranışları içerdiği görülmektedir.

Araştırma, Rus bestecilerin polifonik eserlerinin piyano eğitiminde kullanılmasına, eserlerin tanıtılmasına ve eğitim repertuvarına çeşitlilik kazandırılması açısından katkı sağlayacağı düşünülerek, öğrencilerin farklı stil ve karakterde polifonik eserleri çalışmalarını, piyano eğitimine yönelik bakış açılarını olumlu yönde etkilemesi açısından önemlidir.

Anahtar sözcükler: Müzik Öğretmeni Adayları, Piyano Eğitimi, Piyano Repertuvarı, Rus Bestecilerin Polifonik Eserleri

ABSTRACT

Author : Nilüfer ÖZER
University : Bursa Uludag University
Field : Fine Arts Education
Branch : Music Education Degree Awarded : Master
Page Number : xvii +140
Date : 13.07.2021
Thesis : Determining the Effect of Russian Composers' Polyphonic Works On the Achievement of Goals in Piano Education
Supervisor : Prof. Şirin AKBULUT DEMİRCİ

DETERMINING THE EFFECT OF RUSSIAN COMPOSERS' POLYPHONIC WORKS ON THE ACHIEVEMENT OF GOALS IN PIANO EDUCATION

When we look at the polyphonic works used in piano education in institutions that educate music teachers in Turkey, it is seen that works with different polyphonic structures are not included, except for certain composers and works from the Baroque Period. The lack of sufficient attention to polyphonic works from other periods has caused these works not to be included in piano education. Accordingly, it is thought that the polyphonic works in Russian piano music are not sufficiently known and used. The aim of the research; To reveal the use of polyphonic works of Russian composers in piano education applied in the Music Teaching Undergraduate Program, to determine the opinions and suggestions of the experts on the subject, To determine the success levels of students' performances with these works and their liking reactions, to introduce these works as materials, to use and to disseminate them. It is thought that the research will contribute to the use of polyphonic works of Russian composers in piano education, to introduce the works and to diversify the repertoire. In addition, this study is significant in terms of students' studying polyphonic works in different styles and characters and positively affecting their perspectives on piano education. The general scanning model was used in the research, the Russian piano literature was scanned with the document analysis method, the works in the polyphonic structure were selected and listed according to the degree of difficulty considering the levels of the subjects. Following the purpose of the research, separate study groups were selected according to qualitative and quantitative techniques. As the maximum sampling method was used with the first study group of the research, interviews were conducted with 14 instructors working in different

regions using semi-structured interview form. The second study group of the research was chosen to make observations in the experimental method. To reveal the playing situations of polyphonic works written by Russian composers for piano in music education departments, a total of 16 students, 4 from each class, studying in the Music Education Department of Uludag University Education Faculty Fine Arts Education Department were selected. In this research, the data collected through data collection tools such as literature review, semi-structured lecturer interview, a work evaluation test, difficulty level perception test, and students' appreciation survey for the polyphonic works of Russian composers were evaluated by applying descriptive, quantitative, and qualitative data analysis methods. Statistical analysis of the data was made with the "Kendall W" test using the SPSS-23 package program. To find answers to the research problem and research questions, the data from the instructors and students were analyzed, construed, interpreted and the results were obtained. According to the results of the research, it has been concluded that the use of polyphonic works in piano education is largely limited to the works of the Baroque Period, and the polyphonic works of Russian composers are not recognized and used in Turkey. In addition, these works, like other baroque works, contain technical and musical features and it is seen that they carry target behaviors that can be given to the student.

Acknowledging that the research will contribute to the use of the polyphonic works of Russian composers in piano education, to introduce the works and to add diversity to the repertoire, it is important that students study polyphonic works in different styles and characters and positively affect their perspectives on piano education.

Keywords: Music Teacher Candidates, Piano Education, Piano Repertoire, Polyphonic Works of Russian Composers

İÇİNDEKİLER

	Sayfa No
BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK.....	i
YÜKSEK LİSANS / DOKTORA İNTİHAL YAZILIM RAPORU.....	ii
YÖNERGEYE UYGUNLUK SAYFASI.....	iii
TEZ ONAY SAYFASI.....	iv
ÖN SÖZ.....	v
ÖZET.....	vi
ABSTRACT.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	x
TABLolar LİSTESİ.....	xiv
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii
1. BÖLÜM: GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	2
1.2. Araştırma Soruları.....	3
1.3. Amaç.....	3
1.4. Önem.....	3
1.5. Varsayımlar.....	4
1.6. Sınırlılıklar.....	4
1.7. Tanımlar.....	5
2. BÖLÜM: LİTERATÜR.....	6
2.1. Eğitim.....	6
2.2. Müzik Eğitimi.....	7
2.3. Çalgı Eğitimi.....	8
2.4. Piyano Eğitimi.....	9
2.5. Piyanoda Polifoni.....	10
2.6. Rus Ekolü Bestecileri.....	13
2.7. Rus Bestecilerin Polifonik Eserleri.....	16
2.8. Piyano Eğitiminde Repertuvar Seçimi.....	16

2.9. İlgili Araştırmalar.....	19
2.9.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar.....	19
2.9.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar.....	25
3. BÖLÜM: YÖNTEM.....	27
3.1. Araştırmanın Modeli.....	27
3.2. Çalışma Grubu.....	30
3.3. Deneysel Eserlerin Seçilmesi.....	32
3.4. Veri Toplama Araçları.....	33
3.4.1. Yarı yapılandırılmış görüşme formu.....	33
3.4.2. Eser değerlendirme formu.....	34
3.4.3. Gözlem formu.....	34
3.4.4. Beğeni anketi.....	37
3.5. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi.....	37
4. BÖLÜM: BULGULAR.....	47
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	47
4.1.1. Öğretim elemanlarının piyano eğitiminde kullandıkları polifonik eser bestecilerine ilişkin görüşleri.....	47
4.1.1.1. <i>Barok dönem</i>	49
4.1.1.2. <i>Diğer dönemler</i>	51
4.1.2. Öğretim elemanlarının Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer verme durumlarına ilişkin görüşleri.....	52
4.1.2.1. <i>Diğer dönem polifonik eserlerin kullanılma durumu</i>	53
4.1.2.2. <i>Diğer dönem polifonik eserlerin kullanılmama durumu</i>	54
4.1.3. Öğretim elemanlarının öğrencilere polifonik eserleri çaldırma nedenlerine ilişkin görüşleri.....	55
4.1.3.1. <i>Bilişsel kazanımlarda polifoni</i>	57
4.1.3.2. <i>Devinişsel kazanımlarda polifoni</i>	59
4.1.3.3. <i>Duyuşsal kazanımlarda polifoni</i>	60
4.1.4. Öğretim elemanlara göre polifonik eserler yoluyla öğrencilere kazandırılacak teknik davranışlara ilişkin görüşleri.....	60
4.1.4.1. <i>Devinişsel kazanımlar</i>	63

4.1.5. Öğretim elemanların materyal olarak sahip oldukları polifonik eserlerin sayısı ve niteliğine ilişkin görüşleri.....	68
4.1.5.1. <i>Yeterli</i>	69
4.1.5.2. <i>Kısmen yeterli</i>	69
4.1.5.3. <i>Çok az yeterli</i>	69
4.1.6. Öğretim elemanlara göre öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserlerini seslendirmelerinin yararına ilişkin görüşleri.....	70
4.1.6.1. <i>Yararları</i>	72
4.1.7. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserleri tanıma durumlarına ilişkin görüşleri.....	74
4.1.7.1. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanıma</i>	75
4.1.7.2. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin tanınmama nedenleri</i>	76
4.1.8. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini piyano eğitiminde kullanma durumlarına ilişkin görüşleri.....	77
4.1.8.1. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin kullanma durumları</i>	78
4.1.8.2. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin kullanılmama nedenleri</i>	79
4.1.8.3. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin kısmen kullanma nedenleri</i>	80
4.1.9. Öğretim elemanlara göre Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanılmasının piyano eğitimine nasıl katkıları olacağına ilişkin görüşleri.....	80
4.1.9.1. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin yararlı olması</i>	82
4.1.9.2. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin kısmen yararlı olması</i>	84
4.1.9.3. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerin yararlı olmaması</i>	85
4.1.10. Öğretim elemanların Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüşleri.....	85
4.1.10.1. <i>Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüşler</i>	87
4.1.10.2. <i>Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin öneriler</i>	89
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	91
4.2.1. Rus bestecilerin Polifonik Piyano Eserlerine Yönelik Uzmanların Değerlendirme Formu ile İlgili Görüşleri.....	91
4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	92

4.3.1. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından çalınabilme durumlarına ilişkin gözlemci görüşleri.....	92
4.3.1.1. <i>Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından eserin deşifre edilmesi, eserin ayrıntılı çalışılması, esere ilişkin çalışmanın tamamlanması aşamalarına ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların aritmetik ortalamaları ile ilgili bulgular.....</i>	92
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	99
4.4.1. Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerine yönelik denek görüşleri.....	99
5. BÖLÜM: TARTIŞMA VE ÖNERİLER.....	102
KAYNAKÇA.....	117
EKLER.....	126
Ek 1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	126
Ek 2 Eser Değerlendirme Formu.....	130
Ek 3 Gözlem Formu.....	131
Ek 4 Anket.....	134
EK 5 İzin Yazısı.....	135
ÖZGEÇMİŞ.....	136

Tablolar Listesi

<i>Tablo</i>	<i>Sayfa</i>
1. Çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanların özellikleri.....	30
2. Deneysel süreçte öğrencilerin seslendirdikleri Rus bestecilerinin polifonik eserleri.....	32
3. Gözlemciler arası uyumu gösteren Kendall W testi sonuçları.....	37
4. Öğretim elemanlarının görüşlerine yönelik tema, kategori ve kodlar.....	39
5. Öğretim elemanlarının “piyano eğitiminde kullandıkları polifonik eser bestecileri” temasına ilişkin görüşleri.....	48
6. Öğretim elemanlarının “Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer verme durumu” temasına ilişkin görüşleri.....	53
7. Öğretim elemanlarının “Polifonik eserlerini çaldırma nedenleri”temasına ilişkin görüşler.....	56
8. Öğretim elemanlarının “Polifonik eserler ile kazanılan teknik davranışlar” temasına ilişkin görüşleri.....	61
9. Öğretim elemanların “Materyal yeterliliği” temasına ilişkin görüşleri.....	68
10. Öğretim elemanlarına göre “Farklı dönem bestecilerine ait polifonik eserlerin öğrencilere katkısı” temasına ilişkin görüşleri.....	71
11. Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanıma durumları” temasına ilişkin görüşleri.....	74
12. Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanma durumları” temasına ilişkin görüşleri.....	77
13. Öğretim elemanlarına göre “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin piyano eğitimine katkısı” temasına ilişkin görüşleri.....	81

14. Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano eğitimine kazandırılması” temasına ilişkin görüşleri.....86
15. Eserlerin değerlendirme formunda yer alan hedef davranışların kazandırılmasına yönelik uzman görüşleri.....91
16. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından deşifre etme, ayrıntılı çalışma ve çalışmanın tamamlanması aşamalarına ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanlarınaritmetik ortalamaları.....93
17. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Eserin Deşifre Edilmesi” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların dağılımı.....94
18. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Eserin Ayrıntılı Çalışılması ” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların dağılımı.....96
19. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların dağılımı.....98
20. Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerine yönelik denek görüşleri.....99

Şekiller Listesi

<i>Şekil</i>		<i>Sayfa</i>
1.	Araştırmanın betimsel süreci.....	28
2.	Araştırmanın deneysel süreci.....	29

Kısaltmalar Listesi

f	: Frekans
p	: İstatiksel anlamlılık
df	: Serbestlik derecesi
ss	: Standart sapma
$\bar{X}$	: Ortalama
N	: Örneklem sayısı
Ö.E.	: Öğretim elemanı
A.1., A.2...	: Uygulamada kullanılan birinci eserler
B.1., B.2...	: Uygulamada kullanılan ikinci eserler
K.1...K.2...	: Kazanım1, Kazanım 2
G.Ü.G.E.F.	: Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi

1. Bölüm

Giriş

Çalgı eğitimin bir parçası olarak piyano eğitimi, çalgıyı seslendirmek için bireyin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlarını içeren, müzikal, teknik ve estetik nitelikli yeni davranışlar kazandırmak amacıyla uygulanan süreçlerin tümü olarak nitelendirilebilir (Kutluk, 2001).

Piyano eğitimi yapılırken bilimsellik ve geçerlilik ilkeleri gereğince, seçilecek yöntem ve kullanılacak materyallere karar vermedeki ölçütlerin önemi açıktır. Bu bağlamda, piyano eğitimi dağarcığı oluşturulurken kapsanmak istenilen “ortak- genel müzik kültürü” kazandırmayı amaçlamak yerinde bir yaklaşımdır (Gökbudak, 2013). Her çalgı eğitiminde olduğu gibi piyano eğitiminde de materyal kullanımının önemi büyüktür. Öğretmen, öğrencinin çalacağı eserleri doğru ve hedefe uygun seçmeli, öğrencilerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel özelliklerini göz önünde bulundurarak öğretim basamakları oluşturmalıdır.

Müzik öğretmenliği eğitimi verilen kurumlarda uygulanmakta olan piyano eğitiminde uluslararası müzik, piyano eğitimi literatüründe en önemli yerlerden birine sahiptir. Bu literatürde sanatsal ve eğitsel işlevi olan eserlere yer verilirken her dönemden/ ülkeden/ besteciden örnekler bulunmaya gayret gösterilmektedir. Böylece öğrenci, teknik ve müzikal anlamda gelişebilme, piyano edebiyatının daha kapsamlı ve farklı eserlerini çalabilme, tanıyabilme olanağına sahip olacaktır.

Böyle bir müzik dağarcığının oluşturulmasında Rus piyano eğitiminde, piyano için bestelenmiş veya piyanoya uyarlanmış eserlerin önemli bir yerinin olduğu düşünülmektedir. Ulusal Rus bestecileri müzikteki var olan dönem eserlerinin özelliklerini kendi müziklerinin özel yapısına uygulamışlar ve dünya müzik literatüründe yerini almışlardır. Bu dönem eserlerinden biri de Barok Dönem eserleridir.

Bu araştırmada Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitiminde hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma bulgularında piyano eğitiminde polifonik eserler olarak çoğunlukla Rus bestecilerin eserleri dışında diğer Barok dönem eserlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu tespitler ışığında Türkiye’de Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin çok fazla tanınmadığı ve sınırlı olduğu söylenebilir.

1.1. Problem Durumu

Türkiye’de, müzik ğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitiminde kullanılan polifonik eserlere bakıldığında, belirli bazı besteciler ve eserlerin dışında farklı polifonik yapıdaki eserlere genellikle yer verilmediği öngörülmüştür. Bu durum, piyano eğitiminde polifonik yapıdaki eserlerin kullanılmasının büyük ölçüde Barok dönem eserleri ile sınırlı kalmasına yol açmıştır. Diğer dönemlere ilişkin polifonik eserlerin yeterince tanınmamasının, piyano eğitiminde bu eserlere yer verilmemesine neden olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda Rus piyano müziğinde yer alan polifonik yapıdaki eserlerin yeterince bilinmediği ve kullanılmadığı düşünülmektedir. Buna göre, Rus bestecilerin piyano için yazmış oldukları polifonik eserlerin Türkiye’de müzik ğretmeni yetiştiren kurumlarda kullanılabilirliği konusunun araştırılmasının ilgili alanyazına katkı sağlayacağı söylenebilir. Bu fikirden yola çıkarak araştırmanın problem cümlesi şu şekilde belirlenmiştir:

Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin, Müzik ğretmenliği Lisans Programında uygulanan piyano eğitiminde kullanılabilme durumları ve hedeflerin gerçekleştirmesine yönelik etkisi nedir?

1.2. Araştırma Soruları

Bu araştırma problemine dayalı yöntemleri belirlemek ve probleme çözüm aramak için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

1. Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan uzman piyano öğretim elemanlarının, piyano eğitiminde polifonik yapıdaki eserlerin kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?

2. Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan uzman piyano öğretim elemanlarının, Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitiminde hedeflerin gerçekleşme düzeyinin değerlendirilmesine ilişkin görüşleri nelerdir?

3. Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri eğitim materyali olarak kullanıldığında, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin başarı düzeyleri nedir?

4. Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini seslendirmeye ilişkin görüşleri nedir?

1.3. Amaç

Bu araştırmanın amacı; Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin Müzik Öğretmenliği Lisans Programında uygulanan piyano eğitiminde kullanılabilme durumlarını ortaya koymak, uzmanların konuya ilişkin görüş ve önerilerini tespit etmek, öğrencilerin bu eserler ile performanslarının başarı düzeylerinin yanı sıra beğeni tepkilerini belirlemek ve materyal olarak tanıtmak, kullanmak ve yaygınlaştırmaktır.

1.4. Önem

Türkiye’de uygulanan piyano eğitimi repertuarı için gerçekleştirilen farklı araştırmalar sonucunda, polifonik anlatım içeren ve en çok kullanılan eserlerin J.S.Bach’a ve Handel’e ait olduğu görülmektedir. Bu iki besteci dışında nadiren diğer bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerine yer verildiği düşünülmektedir. Oysa Camp (1992,s. 5)’e göre “repertuar seçiminde çeşitli dönemlere ait farklı stil özellikleri içeren eserlerin seçilmesi ve çeşitli

karakterlerde eserlerin öğrencilere çaldırılması önemlidir". Bu nedenle Türkiye'deki Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında uygulanan piyano eğitiminde polifonik eserlerin seçiminde sınırlı bir repertuvar dahilinde hareket edildiği görülmektedir.

Bu sebeple, Rus bestecilerin polifonik eserlerinin piyano eğitiminde kullanılmasının ve sonuçların değerlendirilmesinin, eserlerin tanıtılması ve repertuvara çeşitlilik kazandırılması açısından alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Ayrıca bu çalışma öğrencilerin farklı stil ve karakterde polifonik eserleri çalışmaları, piyano eğitimine yönelik bakış açılarını olumlu yönde etkilemesi açısından da önemli görülmektedir.

1.5. Varsayımlar

Araştırmada;

- 1. çalışma grubunda yer alan öğretim elemanlarının yarı yapılandırılmış görüşmelerdeki sorulara içtenlikle cevap verdikleri,
- Ulaşılan veriler neticesinde oluşturulan ve uzman görüşleriyle onaylanan; kod, kategori ve temalar araştırma konusuna ve amacına uygun olduğu,
- 2. çalışma grubunda yer alan öğrencilerin ilgili araştırma sorularına verdikleri yanıtların objektif ve doğruyu yansıtır şekilde olduğu,
- Kullanılan veri toplama araçlarının uzman görüşleri doğrultusunda geliştirildiği için geçerli, güvenilir ve amaca yönelik olduğu,
- Yapılan testlerin uzmanlar tarafından doğru bir şekilde değerlendirildiği varsayılmaktadır.

1.6. Sınırlılıklar

- Araştırma, Rus bestecilerin piyano için yazmış oldukları polifonik eserler ile sınırlandırılmıştır.
- Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında piyano eğitimi veren 14 öğretim elamanının

görüşleri ile sınırlandırılmıştır.

- Araştırmanın çalışma grubu, Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıf piyano eğitimine devam eden 16 öğrenci ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırmanın deneysel süreci 2016-2017 öğretim yılı güz yarıyılı 6 hafta (12 ders saati) ile sınırlandırılmıştır.

1.7. Tanımlar

Piyano Eğitimi: Piyano Eğitimi ve öğretimi, Müzik Öğretmenliği Programının temelini oluşturmaktadır. Aşamalı olarak teknik alıştırmalar ve etütler, Türk ve Dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, Eğitim Müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsamaktadır (Yükseköğretim Kurulu, 2018).

Kontrpuan: “Sözcük anlamı “Notaya karşı nota” olan, “Ezgiye karşı ezgi” anlamında kullanılan terim: iki ya da daha fazla melodinin birbirinden bağımsız, armoni bütünlüğü içerisinde, belirli kurallara göre ilerleyerek birliktelik oluşturduğu polifonik müziğin uygulamasında yer alan yöntemdir.” (Say, 2002, s. 304).

Polifoni (İng. Polyphony, Alm. Polifonie, Fra. Polyphone) : “Çokseslilik. Bir ya da daha çok melodik çizginin birleştiği bir doku.” (İlyasoğlu, 1999, s. 303).

Polifonik Eser: Kontrpuantal kurallara göre birden çok ezginin bir araya gelmesinden oluşan çoksesli eser.

2. Bölüm

Literatür

Araştırmanın bu bölümünde konu ile ilgili kuramsal bilgiler ile yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalara yer verilmiştir.

2.1. Eğitim

Bireyin, içinde yaşadığı topluma ve dünyaya uyum sağlaması için gerekli davranışları kazanma süreci eğitimle gerçekleşmektedir. Bu nedenle eğitim, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme ve geliştirmede işe koşulan en etkili süreçlerin başında gelmektedir (Uçan, 1994).

Eğitim bireyin dış çevrede edindikleri ile kendi içsel dinamiklerinin bileşke davranışları biçiminde oluşan bilgi beceri birikimleriyle, karşılaştığı sorunları çözücü, çevreye uyum sağlayıcı, yaratıcı, üretici ve özgürleştirici etkileşimler bütünü olarak tanımlanabilir. Eğitimin çağdaş anlamdaki ağırlık merkezi öğrencidir. Eğitim verilirken öğrencinin biyolojik, fizyolojik, psikolojik özelliklerine, aile ortamına, akran grupları ile arkadaşlığına ve okul süreçlerinden yaşadığı, gidip gördüğü yerlere, medya aracılığıyla elde ettiği bilgi ve görgülere kadar uzanan yaşam süreçlerinde gerçekleştirdiği psiko-sosyal gelişimine dikkat edilmesi gerekir (Günay, 2006).

Sönmez (2012)'e göre eğitim, "Bireyin bilindik davranışlarını değiştirme sürecidir" şeklinde tanımlarken Ertürk (1997) ise eğitimi "kişinin gündelik hayatta sergilediği davranışları bilerek ve isteyerek değiştirme süreci" olarak tanımlamıştır. Demirel (1996)'e göre "eğitim sürecinden geçen bir kişinin davranışlarında bir değişme olması beklenmektedir. Bu sürece giren kişilerde değişimin istenilen yönde olması beklenir". Eğitim ile ilgili pek çok tanım olduğu gözlenmektedir. Bu tanımlar incelediğimizde, ortak yanlarının davranış değiştirme, yeni davranış oluşturma ve tüm bunların da amaçlı etkinliklerden oluştuğu söylenebilir.

2.2. Müzik Eğitimi

Eğitim alanı olarak müzik eğitimi, bir müziksel davranış kazandırma veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma süreci olarak tanımlanabilir. Bu süreçte, belirli amaçlar doğrultusunda planlı ve yöntemli bir yol izlenir (Uçan, 1994). Müzik eğitimi “Bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müzikal davranışlar kazandırma ve onun müzikal davranışlarını değiştirme süreci”dir (Say, 2002, s.360).

Müzik eğitimi, bireyin algısını geliştiren, çevresindeki ve dünyadaki olaylara karşı yeni bakış açıları kazanmasını sağlayan önemli bir süreçtir. Bu sebeple müzik eğitiminin, bireyin zihinsel gelişimine olan katkıları da göz ardı edilemez (Toksoy, 2014). Toplumsal açıdan ise müzik eğitimi, ortak müzik kültürünün korunmasını, çağdaş müzik kültürünün bireye kazandırılmasını ve ortak değerlerin güçlendirilmesini sağlar (Küçüköncü, 2006).

Müzik eğitiminin üç ana türü vardır: 1) Genel müzik eğitimi, 2) Özengen (Amatör) müzik eğitimi, 3) Mesleki müzik eğitimi. Genel müzik eğitimi ve mesleki müzik eğitimi örgün eğitim kapsamındadır. Örgün eğitim, okullarda, planlı-programlı şekilde, belli amaçlara yönelik olarak yapılan eğitimidir. Genel müzik eğitimi, okul öncesi dönemden başlayarak, ilköğretim, ortaöğretim basamaklarında bir müzik öğretmeni, yükseköğretimde ise seçmeli ders olarak bir öğretim elemanı tarafından verilir. Genel müzik eğitimi sonunda bireylerin bilinçli bir müzik dinleyicisi ve müzikal kişiliği gelişmiş insanlar olması beklenir. Mesleki müzik eğitimi bir alan eğitimidir. Profesyonel düzeyde müziksel bilgi ve davranış kazandırmayı amaçlar. “Genel müzik eğitiminde yetenek gözetilmeksizin herkesin eğitilmesi amaçlanıyorken, mesleki müzik eğitiminde eğitileceklerin, belli düzeyde müziğe yetenekli olmaları bir ön koşul olarak istenir. Bu amaçla, istek ve kararlılık içinde olanlar bir yetenek sınavından sonra bu eğitim programlarına kabul edilirler” (Bozkaya, 2001).

Eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi, müzik eğitiminde de öğretimin yapısı ve niteliğine göre çeşitli öğretim yöntemlerinin kullanılması esastır. Müzik eğitiminde izlenecek

yollar, kazandırılacak davranışların düzeyini belirleyecektir. Öğretimin türü, öğrencinin düzeyi ve uygulanan eğitimin amaçları doğrultusunda kullanılacak yöntemler, öğrenme düzeyi ve başarı üzerinde etkili olacaktır. Bu bakımdan, müzik eğitiminde istenilen davranış değişikliklerini gerçekleştirebilmek için, müziksel öğrenme etkinliklerin doğru planlanması ve uygulanması gerekmektedir (Kurtuldu, 2007).

2.3. Çalgı Eğitimi

Müzik eğitiminin birçok öğretim alanı vardır. Bu öğretim alanlarından biri de çalgı eğitimidir.

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin amaçları ve işlevleri arasında yer alan mesleki müzik eğitiminin en önemli boyutlarından birini oluşturmaktadır (Efe, 2001). Derin (2007)'e göre müziğe ilgisi olan bir bireyin kendi müzikal yönlerini tanıyarak yeteneklerini keşfetmesi, açığa çıkarması ve yine müzikal becerilerini geliştirmesi açısından müzik eğitiminin en önemli boyutlarından biri çalgı eğitimidir.

Akkuş (1996)'a göre çalgı eğitimi, davranış haline getirilecek bilgi ve becerilerin çalgı aracılığıyla bir kişiden (öğretmen) bir başka kişiye aktarılması, bu bilgi ve becerilerin sonraki evrelerde yeni kazandırılacak olanlarla bağlantı kurulmasıdır.

Temelde çalgı eğitimi, bir çalgıyı çalabilmeyi öğrenme ve öğrenilen bilgileri etkili biçimde kullanabilmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçlara ulaşmak için izlenen metodun doğru bir şekilde, etkin olarak kullanılması son derece önemlidir (Kurtuldu, 2007).

Çalgı eğitimi yoluyla öğrencilerin; müzik bilgi ve beğenilerini, müzikalitetlerini, birlikte müzik yapma yeteneklerini geliştirmeleri, düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlıkları kazanmaları, ulusal ve evrensel müzik sanatını tanımaları amaçlanır. Öğrenci çalgı eğitimi ile yeteneğini geliştirir, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirir ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarır.

Öğrencilerin teknik becerileriyle birlikte müzikal becerilerinin gelişmesinde en önemli araç çalgıya yönelik olarak yazılan eserlerdir. Öğrencilerin sözü edilen becerilerinin geliştirilmesinde, çalgıya yönelik oluşturulan dağarcığın ve bu dağarcıktan seçilecek eserin büyük önemi vardır. Çünkü öğrencilerin istenen davranışları kazanabilmeleri bu eserleri icra etmeleriyle gerçekleşecektir (Bulut, 2008). Kısacası, çalgı eğitimi düzenli aşamalardan oluşan bir süreçtir. Ayrıca, çalgı eğitimi almış bireyin estetik duygusunun ve kültürel yaşantısının zenginleştiği, böylece eğitimin hedeflediği çok yönlü birey oluşturmada önemli bir basamağın gerçekleştirildiği söylenebilir (Acemoğlu, 2006).

Mesleki müzik eğitiminde çalgı eğitimi, kişinin mesleğiyle ilgili gerekli bilgi, beceri, tutum ve davranış kazanmasında önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye’de mesleki müzik eğitimi, Eğitim Fakültelerinin Müzik Eğitimi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Ana Bilim Dallarında gerçekleştirilmektedir. Bu kurumlarda çalgı eğitimi, öğrenciye çalgı çalma becerisini kazandırmanın yanı sıra farklı müzik dönemlerini ve türlerini tanımayı da amaçlamaktadır. Bu, öğrenim sürecinin iyi planlanması ve programlanması ile mümkün olacaktır. Öğretim dönemlerine uygun davranış ve repertuarın kazandırılması, onların çalgılarında başarılı olacağı sonucunu sağlayacaktır (Akbulut, 2013).

2.4. Pişano Eğitimi

Pişano eğitimi, müzik eğitiminin her türünde en temel boyutlardan biridir. Bu eğitim bireyin bilişsel, devinişsel ve duyuşsal davranışlarının tümünü birden içeren uygulamaları kapsamı bakımından son derece önemlidir. Bu bakımdan pişano eğitimi, çalgıyı seslendirmek için bireyin davranışlarında müzikal, teknik ve estetik nitelikli yeni davranışlar kazandırmak amacıyla uygulanan süreçlerin tümü olarak nitelenebilir (Yılmaz, 2006).

Pişano eğitimi, bireyin müzik eğitimi içinde aldığı disiplini, çok sesliliği yaşayabilmesini, duyabilmesini ve uygulayabilmesini sağlayan gerekli davranışların kazanıldığı ve müziği kendisinin yaparak yaşattığı bir süreçtir (Tufan, 1997).

Müzik eğitimi veren kurumların lisans programında, çalgı eğitimi önemli bir yer tutmaktadır. Bireysel çalgı derslerinin yanında, tüm öğrencilerin piyano eğitimini zorunlu olarak aldığı görülmektedir. Bu durum, piyano eğitiminin, müzik eğitimi kurumlarında verilen çalgı eğitiminin önemli bir parçası olduğunun göstergesidir. Piyanonun her tür ve yoğunluktaki çoksesliliğin elde edilebileceği bir çalgı olması, tuşesinin kolay anlaşılma ile birlikte kullanışlı olması ve önemli eşlik çalgılarından biri olması piyano eğitiminin önemini ortaya koymaktadır (Kıvrak, 2003, s. 209-210).

Piyano eğitimi - karmaşık ve çok yönlü bir süreçtir. Öğretmen, öğrencinin sadece teknik olarak becerilerini geliştirmekle kalmayıp, aynı zamanda stil, yorum, form, armonik analiz vb. olgular hakkında onun fikirlerin ve bilgilerin oluşmasında yardımcı olur (Aleksiev, 1969).

Bireyin piyanoda performans gösterirken doğru bir teknik kullanarak belirli bir düzeyde müzikal yeterliliğe ulaşması, piyano eğitiminin temel amaçlarından biridir. Teknik yeterliliğin temelini oluşturan ve öğrenilmesi gereken temel davranışlar arasında; eserin dönemi, bestecisi vb. özelliklerini bilme, zor pasajları belirleyebilme, eserin bölümleri ve diğer eserler arasında ritmik-armonik-melodik ilişkiler kurabilme, eseri form ve armonik olarak analiz edebilme, eseri deşifre edebilme, eserin müzikal yapısına uygun çalabilme... vb. becerilerin de kazanılması gerekmektedir (Kılınçer, 2013).

2.5. Piyanoda Polifoni

Barok müzik kültürünün ayrılmaz bir parçası olan polifonik müzik, bu tip dokuya sahip eserlerinin melodik (yatay) ve armonik (dikey) yapıların eşzamanlı olarak duyma becerilerinin oluşumudur. Polifoni, piyano öğrencilerin çok sesli işitme ve çok sesli düşünmenin gelişimi açısından en önemli olgulardan biridir. Polifonik dokuyu duyma, polifonik müziği icra etme öğrencileri müzikal düşünme anlamda geliştirir, bilinçlendirir ve

derinleştirir. Polifonik çalışma, müziğin en önemli bileşenlerinden biri olan melodiyi doğru algılama ve gerçekleştirme yeteneği ile başlar (Protopopov, 1987).

Polifonik müzikte seslerin birlikteliği “kontrpuan” tekniğiyle gerçekleştirilir. Bazen polifoni, kontrpuanla eş anlamlı olarak kullanılır. Ancak açıktır ki kontrpuan, polifonik müziğin uygulamasıdır (Say, 2005). Kontrpuanın müzik sanatına getirdiği katkı, birbirinden bağımsız melodi çizgilerin oluşturduğu bütünlüktür. Bu bütünlük, eserde kullanılan her bir melodinin eşit ağırlıkta bulunmasıyla gerçekleşir (Modiri, 2002).

Zaitsev (2013)’e göre iki veya daha fazla çok sesli bir eserin, her sesin melodisi, tonlama ifadesi ve bağımsızlığı üzerinde ayrı ayrı çalışmak çok önemlidir. Bu nedenle, öğrenciye bu bağımsızlığın tam olarak nasıl icra edileceğini aktarmak öğretmenin önde gelen görevlerden biridir.

Polifoni, stil, usulü ve teknikleri ile bugüne kadar gelmiş bütün bestecilerin eserlerinin en önemli geliştirme aracı olmuştur. Tarih boyunca yaşadıkları dönemin dehası olan besteciler eserlerinin alt yapısını bu usul ve tekniklerle sağlamlaştırmış ve bir sonraki döneme ışık tutmuşlardır (Kurşunet, 2014).

Alekseev (1962)’e göre Bach’ın polifonik eserleri en kolay aşamadan son derece üstün zorluklar içeren aşamalara kadar, daha çok eğitim amaçlı oldukları için “polifoni ekolü” eserleridir.

Bach'tan sonra her bir dönemde, hangi ekol ve akımdan olursa olsun besteciler kendi teknik ve tarzlarını kullanarak polifonik form ve usullerden yararlanmış, kendi eserlerini zenginleştirmişlerdir.

17. yüzyılda ortaya çıkan ve 20. yüzyılda da devam eden serbest stil polifoni besteleme tekniği melodinin yapısına büyük çeşitlilik ve özgürlük getirerek müzik türlerini zenginleştirmiştir. Bu özgür polifonik sanat tarzı J.S. Bach’ın eserlerinde zirveye ulaşmış,

Handel, W.A. Mozart, L.W. Beethoven, M. Glinka, P. I. Tchaikovsky, D. D. Shostakovich'in eserlerinde de devam etmiştir (Kaluzhsky, 1984).

Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veriler kurumlardaki piyano eğitiminde klasik batı müziğinin her dönem ve farklı yapıya ait eserlere yer verilmektedir. Öğrencilerden bu sanatsal dönemlerin stil özelliklerini yansıtan piyano eserlerini seslendirmeleri ve tanınmaları beklenmektedir (Özer& Demirbatır, 2017).

Barok Dönemi piyano eserlerinin doğru yorumlanabilmesi için öncelikle; Barok Dönemi bestecileri ve stil özelliklerine, Barok Dönemine özgü piyano çalma tekniklerine (portato, non legato, legato vb.), Barok müzik formlarına (menuet, invention, prelüde, fantasi vb.), süsleme çeşitlerine (tril, mordan, grupetto v.b), kontrpuan tekniğine (ezgiye karşı ezgi), pedalların dönem stil özelliklerine ve parmak numaralarına dikkat edilmesi gerekmektedir (Ekinci & Demirtaş, 2013). Bu piyano çalma teknikleri sadece Barok Dönem eserlerinde değil, tüm dönem polifonik eserlerinde doğru bir biçimde kullanılarak söz konusu eserleri etkili şekilde icra edilmesi beklenmektedir.

Bu bilgileri ve becerileri kazandıran polifonik eserler, ülkemizdeki Müzik öğretmenliği programlarında kaynak eksikliğinden dolayı aynı eserler döngüsü içerisinde tekrarlandığı birçok araştırmada görülmektedir. Polifonik eser denildiğinde Alman Barok stili önemli bir yerdedir. Bu nedenle Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Bach, Handel gibi Alman bestecilerin eserleri çaldırılmaktadır. Ancak Rusya’da yaşamış olan ve piyano literatürü için önemli eserler veren besteciler de mevcuttur. Bu bestecilerin polifonik eserleri Türk eğitim sisteminde çok tanınmasalar da piyano eğitiminde önemli bir yere sahip olduğu düşünülmektedir.

2.6. Rus Ekolü Bestecileri

Rus müzik kültürü, Batı Avrupa müziğinin asırlarla geliştirdiği bestecilik geleneklerini birkaç on yıla sığdırmayı başarabilmiş ve bu müzik kültürü ile birlikte yüzyıllar boyu beraber gelişmiştir. Bunun sebebini, ülkenin milli müzik geleneklerine derin manevi ve estetik zeminler atmış Hristiyan dininin etkisinde de aramak mümkündür (Neyman,1971).

Rus müziğinin tarihsel gelişimi, 10. yüzyıldaki tek sesli Rus dinsel ezgisi Znamenny'lerle başlamaktadır. 17. yüzyılda, genellikle üç sesli olan Kant adındaki şarkılarla din dışındaki konulara da yönelmiştir. Diğer tarafta ise, Rusya'da yüzyıllar boyunca gelişen çok zengin bir halk müziği oluşmuştur. Rusya coğrafyasının her zaman müziğe çok büyük etkisi olmuştur. 18. yüzyılda, Rusya batılılaşma sürecine girmiş ve bu süreçte yabancı müziğin etkisinde kalmıştır. Rus müziğinin ulusal bir kimlik kazanmaya başlaması ise 1836'da Mikhail Glinka'nın "Çar İçin Yaşam" operasının seslendirilmesi ile gerçekleşmiştir. Glinka, Rus halk şarkıları ve İtalyan müzik stilini bir araya getirmiş ve özgün bir ulusal müzik yaratmıştır. 19. yüzyılda ulusalcılık akımının oluşmasıyla M. A. Balakirev'in önderliğinde St. Petersburg'un "Rus Beşleri" (Aleksandr Borodin, Cesar Cui, Mili Balakirev, Modest Mussorgsky, Nikola Rimski-Korsakov) veya "Kudretli deste"(Moguçaya kuçka) olarak bilinen Yeni Rus ekolü adı altında, Batı müziğinin etkisinden tamamen kurtulmayı amaçlamış ve saf bir Rus müziği yaratma çabası içinde olan bir besteci topluluğu kurulmuştur. Öncü ulusal Rus okulunu temsil eden Rus Beşleri, melodiyi ve ritmi halktan alan ahenkli bir Rus müziği yaratmışlardır (Fedoroviç, 2014). Diğer Rus besteci ekolü ise P. I. Tschaikovsky'nin önderliğinde gelişen Moskova ekolü (S.İ. Taneyev, S. Scrabin, A.S. Arenskiy, S.V. Rahmaninov, V.S. Kalinnikov vb.)'dür. Bu iki ulusal ekolden St. Petersburg ekolü bir taraftan milliyetçi (müzikte ulusal tarihin, folklorun ve halk psikolojisinin tasviri gibi) ve gerçekçi (klasik prensiplerden vazgeçip belirli bir milli müzik dili arayışlarına girme gibi) prensiplere dayanarak, diğer taraftan ise Batı Avrupa müziğinin çağdaş gelişim yolunu (Schumann,

Berlioz, Liszt vb.) izlemiştir (Alekseev, 1967). Moskova ekolü ise daha yenilikçi olup, bestecilerin eserlerinde daha çok serbest ve kromatik bir tonaliteye dayanan, parlak bir virtüozite ile hassas, ateşli melodiler, yepyeni armoniler ve sürekli değişen ritimler hakim olmuştur (Fedoroviç, 2014).

19. yüzyılın en ünlü bestecilerden biri olarak Rus piyano ekolüne büyük katkısı olan P. I. Tchaikovsky, Rus halk müziğini tamamen kendine özgü stiliyle eserlerinde kullanmıştır. “Çocuk Albümü” Rusya’da çocuklar için bestelenmiş olan piyano albümüdür. Burada çocukların iç dünyasına hitap eden Tchaikovsky, müziğinde hayatı farklı renkler ile işlemekte ama aynı zamanda hayatın zorluklarını da dikkate almakta ve bunları müzik ile anlatmaktadır. Bu yönü ile albüm oyun ile eğitim ağırlığını taşımakta olup, çocuklar için yazılacak olan eserlerin yalın ama aynı zamanda eğitici ve her konuda yönlendirici olması gerektiğine dair bir örnek olarak ortaya çıkmaktadır. Ayrıca, albüm çocuklara çeşitli formlar ile tanışma olanağını sağlamaktadır. Örneğin, albümde yer alan parçaların polifoni açısından zengin olması çocukların polifonik düşünmesini geliştirmektedir (Alekseev, 1967).

19. yüzyıl müziğinde majör – minör sistemi çeşitli formlar ve değişik yönlerde çok zor ve karmaşık yollarla gelişim gösterdiği için, her besteci bu sistemin özelliklerini kendi süzgecinden geçirip, kendi üslubunu ortaya koymaya çalışmıştır (Smirnov, 1971). Ulusal ekollerin de filizlenmekte olduğu bu dönem müziğinin entonasyon kökleri, halk şarkısına bağlı kalmıştır. Dolayısıyla, 19. yüzyıl majör – minör sisteminden uzak kalan modlar üzerinde kurulmuş ve halk müziği hazinesinin incisi olan şarkıların popülaritesinin arttığı bir dönem olarak müzik tarihine girebilmiştir. Rus müziği ise daha zor ve karışık bir süreçten geçerek hem romantik, hem santimantal (duygulu), hem de realistik (gerçekçi) akımların etkisi altında olmuştur (Sultanova, 2012).

Ulusalcılığın son bestecisi zarif eserler veren A. Glazunov olmuştur. Devrimden önce 20. yüzyıl başlarında ise, büyük piyanist S. Rachmaninov, ulusal renklerle, post-romantik

öğeleri birleştirmiş, A. Skryabin ise yenilikçi bir tarz oluşturmuştur. I. Stravinsky, o dönemdeki tüm müzik akımlarından etkilenerek, yeni boyutlu bir müzik yaratmış ve Rus müziğini yurt dışında tanıtan 20. yüzyılın en önemli bestecilerden biri olmuştur. Ekim 1917’de tüm dünyayı ve Rusya’yı etkileyen Rus Devrimi gerçekleşmiş ve Rus Çarlığı yıkılarak yeni temeller üzerine Sovyetler Birliği yönetimi kurulmuştur. Önce V. I. Lenin, daha sonra J. V. Stalin ile yönetilen Sovyetler Birliği’nde tamamen yeni bir düzen kurulması hedeflenerek tüm toplum komünist ideolojiye göre yeniden şekillendirilmeye başlanmıştır. Her alanda olduğu gibi sanatta ve dolayısıyla müzikte de köklü ve hızlı bir değişim sürecine girilmiştir (Suvat, 2009). Sovyet rejimi yeni bir yaşam ve toplum yaratma amacıyla kökten bir yapılanmaya giderken, bu yapılanma içinde sanatın toplumu etkileyici gücünden yararlanarak sanatı ve sanatçıyı kendi ideolojisine göre yönlendirmiştir (Dolinskaya, 1983). Bu yönlendirme çerçevesinde müziğin sınırları belirlenmiştir. Dünyadaki yenilikçi akımlardan etkilenmeyen, melodik bir çizgide devrimi ve yeni Sovyet toplumunu yücelterek anlatan, epik anlatımlı eserlerin yazılması istenmiştir (Minina, 2012).

Devrimden sonra kurulan yeni düzende, sınıfsız tek katmanlı bir toplum kurulması hedeflenmiştir. Bu bağlamda proletarya sanatı kavramı ortaya çıkmıştır. Bu kavramın prensiplerine göre, küçük bir azınlığa seslenen her sanat dalı toplumsallaştırılmalıdır. Dolayısıyla, klasik müzik ile halk müziği arasındaki uçurum ortadan kaldırılmalı, klasik müzik sadece burjuvalara değil, artık halka seslenmelidir. Sovyet müziğinin herkese ulaşabilmesi için, Lenin’in imzaladığı kararnamelerle, konser salonları halka açılmış, kentlerde ve hatta kasabalarda opera ve bale binaları açılmıştır. Petrograd (Petersburg’un 1914–1924 yılları arasındaki adı) ve Moskova Konservatuarları devletleştirilerek, Halk Eğitim Bakanlığı’na bağlanmış, müzik eğitimi yüksek eğitimle eşit sayılmış ve birçok ücretsiz eğitim veren yeni müzik okulları açılmıştır. Bu okulların asıl amacı, çoğalan yeni orkestralara müzisyen yetiştirmek olmuştur. Bir başka deyişle, komünizmin ideolojisine uygun “eğitilmiş,

yararlı vatandaş” yetiştirmek hedeflenmiştir. Stravinsky, Rachmaninov, N. Tcherepnin, S. Koussevitzky, N. Medtner gibi birçok besteci ve müzisyen devrimden sonra, Rusya’dan ayrılarak, müzik hayatını Batı’da sürdürmüştür. Prokofyev, yaklaşık yirmi yıl yurt dışında kaldıktan sonra Sovyetler Birliği’ne geri dönmüştür. D. Shostakovich ise tüm yaşamı boyunca ülkesinden ayrılmamış, Sovyetler Birliği’ndeki her türlü toplumsal gelişmeyi yaşamış gerçek bir Sovyet bestecisi olmuştur (Suvat, 2009).

2.7. Rus Bestecilerin Polifonik Eserleri

Ulusal Rus bestecileri Batıda var olan türlü müzik formlarının neredeyse hepsini kendi müziklerinin özel yapısına uygulamışlar ve dünya müzik literatüründe yerini almışlardır (Nikolaev,1980). Bu müzik formlarından biri de polifonik eserlerdir.

19. yüzyılda, tüm Avrupa’da olduğu gibi, Rus besteciler de nadiren polifonik türlere yönelmişlerdir. Ancak 20. yüzyılda bu formdaki eserlere olan ilgi yeniden patlamıştır. Bu akıma önderlik eden Çaykovski’nin öğrencisi araştırmacı, pedagog ve besteci Sergei Taneev’dir (Rego, 2012).

Ülkemizde, piyano eğitimi repertuarında seslendirilen eserlere bakıldığında, az sayıda Rus bestecileri ve bu bestecilerin eserlerinin dışında Rus piyano müziğine fazla yer verilmediği gözlenmektedir. Oysa 20. yüzyılın sonlarında ve 21. yüzyılın başlarında Türkiye ve Rusya arasındaki sosyoekonomik ve kültürel bağ gittikçe büyümektedir. Bu kültürel anlamdaki etkileşim sanata, dolayısıyla müziğe de yansımaktadır.

2.8. Piyano Eğitiminde Repertuar Seçimi

Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarındaki piyano eğitiminin başlıca işlevleri, öğrencinin genel müzik eğitimine destek sağlamak, ona sanatçı/ eğitimci kimliği kazandırmak ve gelecekte müzik öğretmenliği yaşantısında yararlanabileceği geniş bir repertuvara sahip olma olanağını sunmaktır (Çimen & Ercan, 1996). Bu süreçte repertuar oluşturulurken genellikle uluslararası sanat müziğinin Barok, Klasik ve Modern Dönemlerindeki bestecilerinin

eserlerinden örneklere yer vermek ve “ortak- genel müzik kültürü” kazandırmayı amaçlamak yerinde bir yaklaşım olacaktır.

Nitelikli bir müzik öğretmeni yetiştirmenin esasları düşünüldüğünde, piyano eğitiminde kullanılan repertuarın, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarınca ortak amaç ve hedefler doğrultusunda belirlenmesinin önemi büyüktür. Akbulut (2013)’a göre, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı programlarında öğrencilerin etüt, sonat, konçerto ve okul müzik eğitiminde kullanılabilecek yapıtları belirli bir düzeyde seslendirebilecek seviyeye gelmeleri hedeflenmektedir. Sanatsal işlevi ağırlıkta olan yapıtlar kadar, eğitsel işlevi ağırlıkta olan yapıtlara da yer verilen piyano eğitimi dağarında, bu türde her dönemden/ ülkeden/ besteciden örnekler bulundurmak öğrencilerin gelişiminde olumlu etki bırakacağı düşünülmektedir (Yılmaz, 2004).

Her eğitim alanında olduğu gibi piyano eğitiminde de öğretici öğrencinin çalacağı eserleri seçerken, doğru ve hedefe uygun seçmeli, onun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor özelliklerini göz önünde bulundurarak öğretim basamakları oluşturmalıdır.

Uygun eserlerin seçimi ve basamaklandırılması, piyano eğitiminde hedeflenen temel ve teknik davranışların belirlenerek planlanması ve programlanması ile sağlanabileceği düşünülebilir (Sönemzöz, 2014).

Her yeni bir eser ile öğrencide temel davranış ve becerilerin geliştirilmesinin yanı sıra, yeni ve bir üst basamaktaki davranışları kazanma, teknikleri öğrenme, bunun sonucunda da daha farklı boyutlarda ve stillerde eserleri çalma, tanıma, geliştirme hedeflenmelidir. Bahsedilen davranış ve becerileri öğrenciye kazandırmada en etkili yollardan biri öğretmen tarafından seçilen uygun repertuvardır.

Camp (1992) ve Apfelstadt (2000)’e göre, uygun repertuvar seçimi, becerinin, fiziksel yeterliliğin, müziksel ilginin, pedagojik değer ve öğrencinin duygusal olgunluğunun dikkatli bir şekilde dengelenmesi ile ilgilidir. Bu dengenin kurulması için, öğretmen öğrencinin çalış

seviyesi hakkında donanımlı bir bilgiye sahip olmaya ihtiyaç duyar ve bu bilgiyi öğrencinin teknik ve müzikal eksikliklerini gidermek ya da bu alanlardaki becerilerini geliştirmek ve keşfetmek için bir başlangıç noktası olarak kullanır (akt. Ertem, 2011).

Eğitimciler genellikle, ilk kez tanışılacak bir tür-form-stil vb. söz konusu olduğunda, önceliği tanıma- kavrama çalışmalarına vermekte; aynı türün- formun- stilin farklı örneklerinin çalışılması söz konusu olduğunda ise, önceden kazanılan bilgilerin pekiştirilmesini sağlayıcı yöntemlere yönelmektedirler (Eskioğlu, 2003).

Piyano eğitiminde repertuar seçimi başlangıçtan ileri düzeye kadar eğitimin her aşamasında titizlik ile yapılması gerekmektedir. Camp (1992)'a göre çeşitli düzeydeki piyano eğitiminde repertuar seçimlerinde göz önünde bulundurulması gereken hususları şunlardır:

1. Notasal ve yapısal örneklerin çeşitliliği,
2. Klavyenin tümünü kullanma,
3. Çeşitli dönemlere ait farklı stil özellikleri içeren eserler,
4. Çeşitli karakterlerdeki eserler,
5. Çalışması kolay fakat yorumlaması, seslendirmesi zor olan eserler,
6. Çeşitli teknik becerileri kapsayan ve bu becerileri geliştiren eserler.

Kazandırılmak istenilen davranışlara göre seçilen materyalin öğretilmesinde teorik ön bilgilerin yanı sıra kullanılacak yöntemlerin belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Eserler üzerindeki benzerlik- farklılık ve ayrıca bunların genel kurallarının ortaya çıkarılması, piyano eğitimindeki temel konuların belirlenmesi ve bir sıralama ile teknik açıdan değerlendirme kriterlerin oluşturulması mümkündür.

Piyano eğitiminin daha yararlı olması açısından kapsamlı bir müzik dağarcığının kullanılması, müzik öğretmenliğinin niteliği gereği çok önemlidir. Buna göre öğrenci, teknik ve müzikal anlamda gelişmeli, piyano edebiyatının daha kapsamlı ve farklı eserleri

çalabilmeli, tanıyabilmelidir. Böyle bir müzik dağarcığının oluşturulmasında piyano için bestelenmiş veya piyanoya uyarlanmış Rus bestecilerin eserlerine de yer verilmelidir.

2.9. İlgili Araştırmalar

Araştırmanın bu bölümünde piyano eğitiminde kullanılan polifonik eserler ve Rus bestecileri ile ilgili araştırmalar yurt içinde ve yurt dışında yapılan araştırmalar olarak iki başlık altında incelenmiştir.

Yapılan yurt içi ve yurt dışı alan yazın taramasında “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Konu ile ilgili taranan literatür ve elde edilen bulgular doğrultusunda, Türkiye’deki Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında uygulanan piyano eğitiminde genellikle Barok Dönem bestecilerin polifonik eserleri kullanılmakta olup, bu eserlerin seçiminde sınırlı bir repertuar ile hareket edildiği görülmektedir.

2.9.1. Yurt içinde yapılan araştırmalar. Sönmezöz (2011) “Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlardaki Piyano Derslerinin İçeriğine ve Piyano Eğitimine İlişkin Genel Bir Değerlendirme” başlıklı makalesinde Türkiye’de Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarındaki piyano eğitimcilerinin piyano derslerinde kullandıkları metot, albüm gibi çalışmaların hangi amaç ve hedefler doğrultusunda kullanıldığına dahil cevap aramıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile araştırmaya katılan 10 öğretim elemanlarının görüşme sorularına verdikleri cevaplar ile veriler oluşturulmuş ve içerik analizi yapılmıştır. Öğretim elemanları “Barok Döneme ait hangi bestecilerin eserlerini çalıştırmaktasınız” sorusuna en çok J. S. Bach’ın eserlerini tercih ettiklerini, bunun sebebi olarak eserlerin legato ve portato çalış tekniklerini içermesi ve çok sesliliği çalıştırması olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca piyano öğretim elemanları söz konusu bu tekniklere bağlı olarak piyanoda özellikle Barok Dönemde kullanılan çeşitli süsleme (mordan, tril, grupetto vb.) notalarını da çalıştırması bakımından J. S. Bach’ın eserleri önemli olduğu belirtmişlerdir. Bununla birlikte Haendel ve Scarlatti’nin

eserleri de Barok Dönem içerisinde kullanılan ve polifonik çalışmaları kuvvetlendiren, özellikle Scarlatti'nin eserlerindeki hız kazandırma amaçlı çalışmalar bakımından bu besteciler de öğretim elemanları tarafından tercih edilen besteciler ve eserleri olduğu araştırmacı tarafından tespit edilmiştir.

Ekinci ve Demirtaş (2013) “Barok Dönemi Piyano Eserlerini Yorumlamada Karşılaşılan Sorunlara İlişkin Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüşleri” adlı makalelerindeki amaç, müzik öğretmeni adaylarının piyano eğitiminde yer alan Barok Dönem eserlerinin yorumlanmasında karşılaşılan sorunlara ilişkin görüşlerinin belirlenmesidir. Çalışmada, müzik öğretmeni adaylarının görüşlerini almak üzere araştırmacı tarafından hazırlanan anket, random olarak belirlenen 4 üniversiteden 172 öğrenciye uygulanmıştır. Bulgular doğrultusunda, öğrencilerin barok eserlerin deşifre aşamasında zorlandıkları, belirtilen teknik, stil özellikleri ve form yapısına ilişkin bilgi düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır. Sonuç olarak; öğrencilerin yaklaşık olarak yarısının Barok Dönemi piyano eserlerinin düzeylerine uygun olduğu ancak çalışılan eserlerin dışında daha farklı Barok Dönem eserlerini de çalışmak istedikleri tespit edilmiştir. Bu tespitler doğrultusunda öğrencilere verilecek Barok Dönemi piyano eserlerinin belirlenmesinde öğrencilerin de görüşlerinin ve beğenilerinin dikkate alınması önerilmektedir. Ayrıca araştırmada Barok Dönemi eser repertuarında çeşitlilik sağlanması öğrencilerin çalışma motivasyonu açısından yararlı olacağı önerilmektedir (Ekinci & Demirtaş, 2013).

Ertem (2011) “Orta Düzey Piyano Eğitimi İçin Repertuar Seçme İlkeleri” makalesinde, orta düzey piyano repertuarı seçimine ilişkin ilkeler belirlenmiş, uygun repertuar seçiminin piyano eğitimindeki yeri ve önemi vurgulanmıştır. Araştırmacının tespit ettiği bulgulara göre öğretmen, repertuar belirlerken, öğrencisinin hazırbulunuşluk durumunu, fiziksel yapısını, teknik düzey ve müzikal yeterliliğini göz önünde bulundurmalıdır. Ayrıca repertuar belirlerken, piyano edebiyatının çeşitli dönemlerine ait

eserlerine yer vererek, eserlerde düzey ve çeşitlilik bakımından seçeneklerin arttırılması, öğrenciye farklı dönem, stil ve karakterdeki eserleri tanıma olanağı sağlanması; öğrencinin teknik gelişimini sağlayacak eserlerin yanı sıra öğrencinin seviyesine uygun motive edecek parçalara da yer verilmesi gerektiği gibi önerilerde bulunulmuştur (Ertem, 2011).

Arapgirlioğlu ve Kalan (2011) “Barok Müziğinde ‘Ritm ve Ölçü Yapılarıyla Tempo ve Vurgu Noktaları Arasındaki İlişki’ye Yönelik Stilistik Bir İnceleme” isimli makalede kaynaklar taranmış, Barok Dönemde de icra bilgisinin temel boyutunu oluşturan ritm ve ölçü yapıları ile tempo ve vurgu noktaları (güçlü ve zayıf zamanlar) arasındaki ilişkiler ve bu ilişkiler dahilinde gerçekleştirilen uygulamalar incelenmiştir. Araştırmada Barok müziğin stilistik öğelere ve bunların uygulanış biçimlerine ilişkin anlamlı bulgulara ulaşılmış, problemler sonuçlarıyla değerlendirilmiş, bu eserlerinin çalışılması, öğretimi ve incelenmesi esnasında karşılaşılan temel problemlerin çözümüne katkı sağlanması amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için eserlerin ritmik analizlerinde eğitim eserlerinden envansiyonlar ve fügler incelenmiş, buradaki temel ritmik hareketleri tablolar halinde gösterilmiştir. Araştırmanın sonucunda ritmik değerlerin öğretilmesinde stilistik özelliklerin söz konusu olduğunu, bunlara dikkat edilmediğinde eserin sanatsal değerlerinin yitireceği vurgulanmıştır.

Yücetoker ve Şentürk’ün (2016) “Piyano Öğretim Elemanlarının Barok Dönem Eserlerine İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi” adlı makalesindeki amaç, eğitim fakültelerinde görev yapan öğretim elemanlarının piyano eğitiminde kullandıkları Barok Dönem eserlerini tespit etmek ve bu konuya yönelik görüşlerini derinlemesine incelemektir. Araştırmanın amacına bağlı olarak bu çalışmada nitel araştırma tekniği kullanılmış olup, görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmada piyano öğretim programında Barok Dönem eserlerin sıklıkla kullanıldığı ancak tekrarlamalardan dolayı öğrenci ve öğretmenin motivasyonunun düşmesi, kaynakların çok az olması, tekrarlanan eserlere karşı tutumlarının düşmesi ve maddi anlamda kitapların pahalı olması gibi nedenlerden dolayı yetersiz olduğu

sonucuna varılmıştır. Ayrıca öğrencilerin farklı Barok eserleri çalması öğrencilerin derse ilgisinin artmasında, derse ve eserlere karşı olumlu tutum sergilemelerinde, müzik kültürlerini genişletmelerinde, verimli öğrenme – öğretme ortamı oluşmasında, fazla melodi tanımlarında, zengin repertuvar bilgisi kazanmalarında ve farklı stil öğrenmelerinde de önemli olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında çeşitli önerilerde bulunulmuş, materyal sayısının fazlaşmasının gerekliliği vurgulanmıştır.

Yücetoker (2012) “J. S. Bach”ın Eğitim Yapıtlarından Olan Envansiyonlar ve Prelüd – Füglerin İncelenmesi” adlı makalesinde J. S. Bach’ın klavsen ve klavikord için bestelemiş olduğu eserlerin içerisinde eğitim yapıtlarından olan envansiyonlar ve prelüd – fügler ele alınarak incelenmiştir. Envansiyonların ve prelüd – füglerin tematik yapısını gösterebilmek adına dört eserin teknik analizi yapılmış, cümlelemeleri ve tematik yapısı gösterilmiştir. Kontrpuan stiline öğretilmesi, tema yapısının kavratılması, tutan seslerin öğretilmesi, legato ve portato tekniğini özümsemesi açısından bu eserlerin kullanıldığı saptanmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda görüşmeye katılan öğretim elemanların envansiyon ve prelüd – füglerin sıklıkla kullandıkları ve bu eserlerin çok önemli eğitsel özelliklerinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmada bu eserlerde barok stil kavramı, polifoni yapısının öğretilmesi, süslemelerin kavratılması, tutan seslerin öğretilmesi, müziksel anlatımın öğretilmesi ve önceden kazanılmış davranışları tekrarlatması bakımından önem taşıdığı belirtilmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkarak öğretim elemanları bu eserleri öğrenci ihtiyacına göre belirlemeli ve çaldırmalı, bu eserler arasından en bilinen ve amaca en uygun envansiyonları seçmeli, öğrenciye örneklemeli ve onu sevdirecek yeni öğretim yaklaşımları arayışına girmeleri gerektiği önerilmektedir (Yücetoker , 2012).

Eskioğlu (2003) “J. S. Bach’ın Envansiyonları’nın Piyano Eğitimi Dağarcığındaki Önemi ve Bu Yapıtların İncelenmesi” adlı bildirisinde piyano eğitiminde kullanılacak materyallerin, eğitsel hedeflere uygunluğunu saptamada, öğretici niteliklerinin olduğu kadar

tarihi, stilistik, yapısal özelliklerinin de incelenmesinin yararları sergilenmiştir. Bu materyaller aracılığı ile kazandırılması hedeflenen davranışlara ulaşmanın, seçilecek yöntem ve belirlenecek stratejilerle doğrudan bağlı olduğu düşünülerek, piyano eğitimcilerinin bu konudaki görüş ve önerileri saptanmıştır. Bununla birlikte envansiyonların; Barok müziğin stilistik, polifonik, kompozisyonel özelliklerinin kavratılmasında, tematik yapının, tema takibinin öğretilmesinde, koordinasyonun ve parti duyurabilme becerilerinin, müzikal çalmanın ve önceden kazanılmış becerilerin geliştirilmesinde, sistematik çalışma alışkanlığının, işçilik/emek kalitesine dair taktirin kazanılmasında önemli bir eğitim aracı olduğu saptanmıştır (Eskioğlu, 2003).

Gökbudak (2013) “Piyano Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımlar” adlı çalışmada “Piyano Eğitiminde Öğretim Eserleri ve Basamakları” bölümünde literatür seçiminde dikkat edilmesi gereken noktalar; öğrencilerin bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulması; farklı dönemlere, türlerle ve bestecilere ait eser seçimlerin yapılması; motivasyon açısından öğrencilerin tercihleri ve fikirlerinin bilinmesi; eğitimcinin de yeni repertuvarlar edinmesi olarak özetlenmiştir.

Çalışmada, her bir öğretim basamağında Barok Döneminden Çağdaş Döneme kadar eserlere yer verilmiş ve bu eserlerin pedagojik açıdan önemi belirtilmiştir. Gökbudak ayrıca Barok Dönem eserleri arasında J.S. Bach, D. Scarlatti, G. F. Handel, H. Purcell, F. Couperin ve C.F.E. Bach gibi bestecilerin eserlerinin öğretilmesinin uygun olduğu vurgulamış ve bütün öğretim basamaklarında bu bestecilerin eserlerinden örnekler vermiştir. Sonuç olarak yapılan çalışmada piyano eğitiminde yöntem, teknikler ve öğretim basamakları kadar materyal seçiminin de çok önemli olduğu tespit edilmiştir.

Petenkaya'nın (2006) “Piyano Öğrencilerinin Barok Dönem Süslemelerine İlişkin Bilgi ve Performans Düzeylerinin Saptanması” başlıklı yüksek lisans tezinde G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Lisans 3 ve 4. sınıf piyano

öğrencilerin, Barok Dönem süslemelerine ilişkin bilgi ve performans düzeylerinin saptanması, süslemelerin başlangıcından itibaren günümüze gelişiminin incelenmesi, orijinaline yakın ve daha çok tercih edilen çalınmış biçimlerinin ön plana çıkarılması amaçlanmıştır. Elde edilen veriler ışığında G.Ü.G.E.F. Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı'nda piyano derslerini alan öğrencilerin Barok Dönem süslemelerini seslendirme ile ilgili yeterli bilgiye sahip olmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Dik (2015) “Barok Dönem Müziği Süslemelerinin İncelenmesi” başlıklı sanatta yeterlik tezinde Barok dönem süslemeleri ile ilgili en büyük sorunlardan birinin terminoloji olduğu ifade edilmiştir. Araştırmada kaynak tarama modeli kullanılarak, farklı dillerdeki kelimelerin aynı anlam ya da aynı kelimelerin farklı anlamlar taşımasıyla oluşan karmaşa incelenmiş, terminolojik soruna yol açan kavramlar açıklığa kavuşturulmaya çalışılmıştır. Farklı dillerdeki başlıklar altında toplanan süslemeler bölümü, günümüz müzisyenlerinin konuya daha hakim olacakları düşüncesiyle orijinal dili ya da günümüzde kullanılan ifadesi ile incelenmiştir.

Modiri (2002) “Polifoni'nin Piyano Eğitimindeki Önemi” başlıklı yüksek lisans tezinde polifonin tarihsel gelişimini ve bu süreçte bestecilerin katkısını incelemiştir. Ayrıca bu çalışmada Türkiye'deki Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan piyano eğitimcilerinin polifoniye ne derece önem verdiklerini belirlemek ve hangi polifonik eserlerden yararlandıklarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda; Polifoninin piyano eğitimindeki önemi konusundaki araştırma, şu şekilde sonuçlanmaktadır: 2001- 2002 eğitim öğretim yılında Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında piyano eğitimcisi olarak görev yapmakta olan öğretim elemanlarının %46.49'unun polifoni kavramını doğru olarak bilmedikleri, % 86.4'ünün ise J.S. Bach'ın en büyük polifoni ustası olduğunu kabul ettikleri kanıtlanmıştır. Ayrıca piyano eğitimcilerin büyük bir çoğunluğunun Bach'ın

polifonik eserlerinin tümünü piyano eğitimi açısından önemli gördükleri belirlenmiştir.

Bununla beraber piyano eğitimcilerinin % 88,37'sinin piyano eğitimi sürecinde polifonik eserlerden yararlanmalarının, öğrencinin çok sesliliği daha iyi kavramasında büyük bir role sahip olduğu görüşünde oldukları bu araştırma ile tespit edilmiştir (Modiri, 2002).

2.9.2. Yurt dışında yapılan araştırmalar. 20. yüzyılın başlarında Rusya'da sıkça yapılan araştırmalar arasında çok sesli türlerin ve biçimlerin tarihi, füg kompozisyonu sorunları, kontrpuantal düşünme kalıpları vb. konular yer almaktadır.

Kaluzhsky (1984) "Klasik ve Modern Müzikte Füg Temasının Evrimi" adlı doktora tezinde çok sesli tema- füg yapısının temel kalıplarını ele almayı amaçlamıştır. Araştırmada tarihsel yöntem kullanılmış ve karşılaştırmalı analiz yapılmıştır. Barok Dönem bestecilerin polifonik eserlerindeki füg teması ile Klasik ve Romantik Dönemde bestelenen füglerdeki tematik yapılar karşılaştırılarak incelenmiştir. Sonuç olarak Barok Dönemdeki eserlerden sonra yeni tonal sisteme yönelme gözlemlenmiş, eserlerde modal sisteme geçilmiştir.

Vasiruk (2008) "20. yüzyılın Son Otuz Yılında Rus Bestecilerin Eserlerinde Fügün Sanatsal Özellikleri" adlı sanat eleştirmeni aday tezinde fügen tarihsel ve teorik açıdan ele almıştır. Araştırmanın amacı, 20. yüzyılın son otuz yılında Rus bestecilerinin eserlerindeki fügen sanatsal ve anlamlı özelliklerini keşfetmek ve o müzikteki yenilikleri yansıtmaktır.

Araştırmada dört yüzyıl boyunca çeşitli evrimlerden geçen fügen tüm yerli ve yabancı bestecilerin eserlerinde önemli yer aldığı belirtilmiştir. 20. yüzyılda çok sesliliğin müzikteki önemin artışı, çok sesli formlara ve türlere yeni bir ilgi ve bunların ifade olanaklarının genişlemesi ile fügen yeniden bestecilerin odak noktası olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmacıya göre 20. yüzyılın son 30 yılı boyunca, Rus müziği çok sayıda çeşitli polifonik döngü ve bireysel füglerle doldurulmuştur. Bu dönem bestecileri modern müziğin karakteristik özelliklerini füge yansıtarak çağdaş fügen olgusu yaratmışlardır. Araştırmada

ayrıca çağdaş Rus bestecilerinin fügları içerik olarak sınıflandırılmış, 18.ve 19. yüzyıl fügları ile karşılaştırma yapılmış ve 20. yüzyılın modern fügdeki yenilikler ortaya konulmuştur.

İşçenko (2013) “20. Yüzyılın İlk Otuz Yılında Rus Piyano Sonatlarında Polifoni” adlı doktora tezinde Rusya’da 20. yüzyılın ilk otuz yılında farklı estetik ve üslup sistemleri bağlamında polifonik yöntem, çeşitli sanat türlerinde müzikal ve daha geniş anlamda sanatsal düşüncenin temeli haline geldiği ifade etmiştir. Bu bağlamda, piyano eserlerinde de bestecilerin yaratıcı yöntemleri ile polifonik form kendini göstermiş ve söz konusu dönemin çok sesli gelişim ilkeleri ile ortaya konulmuştur.

Yukarıda özetlenen araştırmalar sonucunda, Türkiye’de yapılan piyano eğitiminde Barok Dönem piyano repertuarının sınırlılığı ve buna bağlı olarak yeni polifonik eserlerinin piyano eğitimi repertuarına alınabileceğini ortaya çıkmıştır. Piyano eğitimi repertuarına yönelik Barok Dönem bestecileri ve eserleri ile ilgili araştırmaların yapılan bu çalışma ile içerik açısından bağlantılı olduğu düşünülmektedir. Bu nedenle araştırmaların sonuçlarına bakıldığında piyano eğitiminde Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin kullanılmasının hem pedagojik açıdan hem de bireylerin müzik kültürünün ve dağırıcılığının geliştirilmesi açısından uygun olduğu düşünülmektedir.

3. Bölüm

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, çalışma grubu, deneysel eserlerin seçilmesi, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve çözümlenmesine ilişkin bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın alt problemlerine yönelik nicel ve nitel araştırma teknikleri kullanılmıştır.

Araştırmada kullanılan tarama modeli geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan bir modeldir. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacı ile evrenin tümü ya da evrenden alınacak bir grup örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2006).

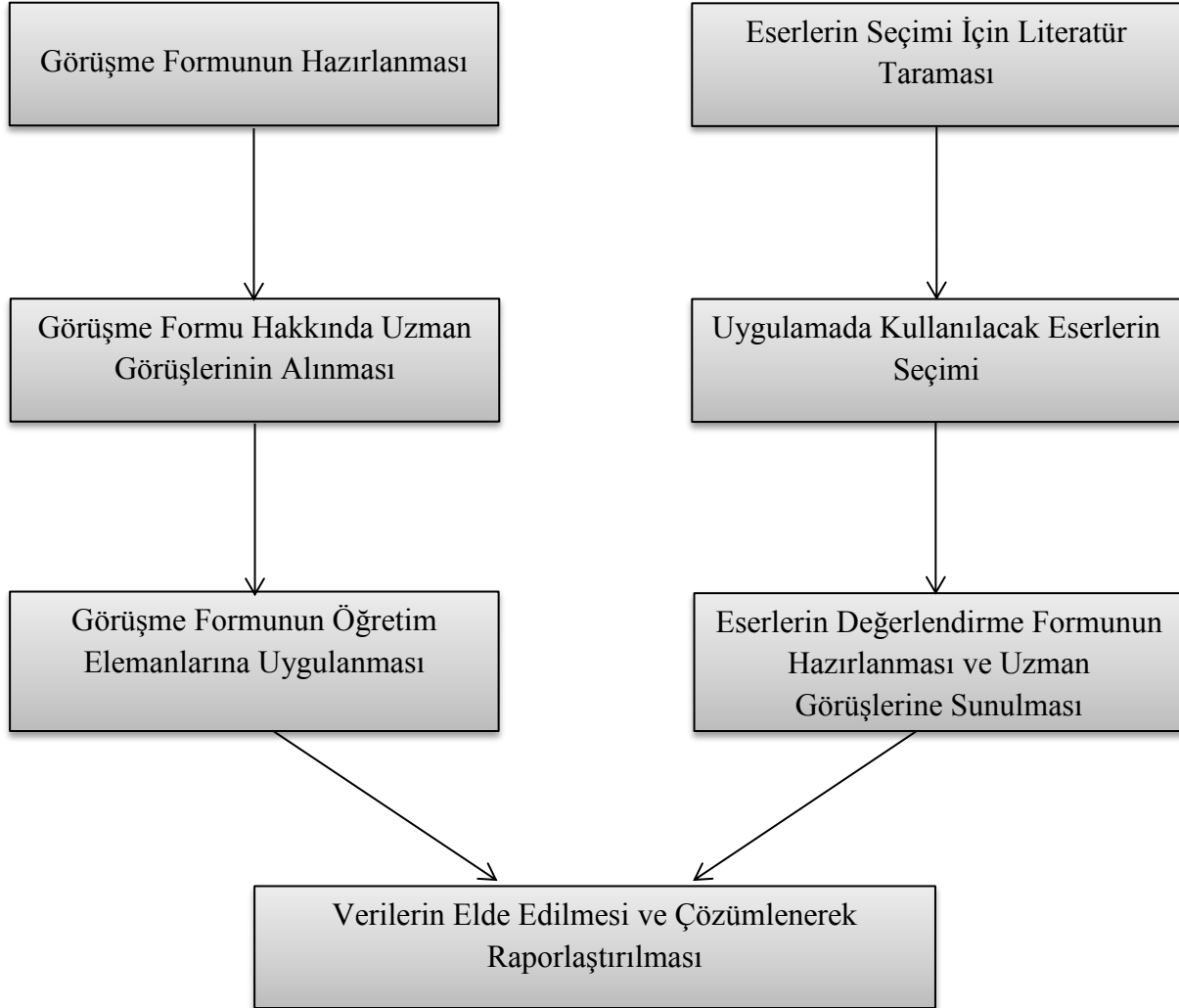
Araştırmanın temellendirilmesi için öncelikle belgesel tarama yapılarak konu ile ilgili kaynaklar incelenmiş, ölçme araçlarının yapılandırılabilmesi için konusunda üç uzman öğretim elemanın görüşlerine başvurulmuştur.

Araştırmada nitel araştırma tekniğinde çok yaygın olan durum çalışması deseni kullanılmıştır. Nitel durum çalışmasının en temel özelliği bir ya da birkaç durumun derinliğine araştırılmasıdır. Bu desende genellikle birden fazla veri toplama yöntemi kullanılır. Durumlar birbirinden farklı olduğu için sonuçların genellenmesi söz konusu değildir. Ancak bu duruma ilişkin olarak elde edilen sonuçların benzer durumların anlaşılmasına yönelik örnekler ve deneyimler oluşturması beklenir (Yıldırım & Şimşek, 2016).

Şekil 1.

Araştırmanın betimsel süreci

ARAŞTIRMANIN BETİMSEL SÜRECİ

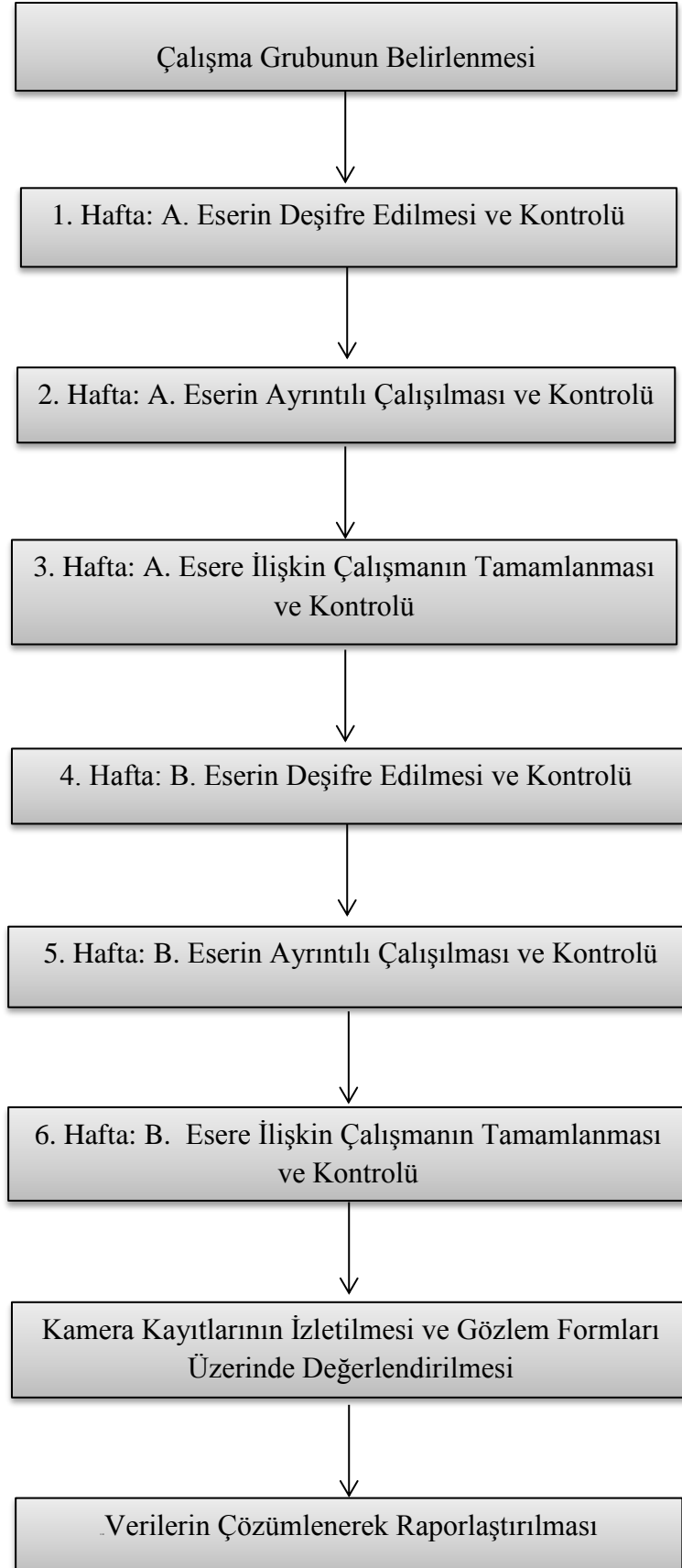

Şekil 2.

Araştırmanın deneysel süreci

ARAŞTIRMANIN DENEYSEL SÜRECİ

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın yapısı gereği, bilgiler herhangi bir evrene genelleymeyeceği için evren örneklem ilişkisi kurulamamıştır. Bu nedenle araştırmanın amacına uygun olarak nitel ve nicel tekniklere göre ayrı ayrı çalışma grupları seçilmiştir.

Araştırmanın 1. çalışma grubu, nitel araştırma geleneği içerisinde ortaya çıkan amaçlı örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. “Patton (1987)’a göre, amaçlı örnekleme zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların çalışmasına olanak vermektedir” (akt. Yıldırım & Şimşek, 2016). Amaçlı örnekleme yöntemi içerisinde görece olarak küçük bir örneklem oluşturmak ve seçilen örneklemin çeşitliliğini maksimum derecede yansıtabilmek adına maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Bu örnekleme yöntemi kullanılmadaki amaç, küçük bir örneklem oluşturmak ve çeşitlilik gösteren durumlar arasında herhangi ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığını ortaya çıkarmaktır. Maksimum örnekleme yöntemi kullanılması nedeniyle araştırmada farklı bölgede görev yapan 14 öğretim elemanı çalışma grubu olarak seçilmiştir. 1. Çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanların özellikleri Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanların özellikleri

Öğretim Elemanların Özellikleri	<i>f</i>
Mezuniyet derecesi	
- Lisans	-
- Yüksek Lisans	5
- Doktora	5
- Sanatta Yeterlilik	4
Mesleki kıdem	
- 1-5 yıl	2
- 6-10 yıl	2

- 11-15 yıl	1
- 16-20 yıl	3
- 21 yıl ve üzeri	6
Kurumlar	
Balıkesir Üniversitesi	1
Bolu İzzet Baysal Üniversitesi	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	2
Gazi Üniversitesi	3
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	1
Pamukkale Üniversitesi	2
Uludağ Üniversitesi	4
Ünvan	
Profesör	3
Doçent	2
Yardımcı Doçent	4
Öğretim Görevlisi	4
Okutman	1
<hr/> N = 14	

Tablo 1’de görüldüğü gibi, görüşme yapılan öğretim elemanların mezuniyet dereceleri, mesleki kıdem yılları ve ünvanları yer almaktadır.

Bu çalışma grubunu oluşturan öğretim elemanların isimleri gizlenerek “ Ö.E. 1, Ö.E. 2, Ö.E. 3, Ö.E. 4...Ö.E. 14” şeklinde kodlanmıştır.

Araştırmanın 2. çalışma grubu ise deneysel yöntem içerisinde gözlem yapabilmek için seçilmiştir. Rus bestecilerin piyano için yazdıkları polifonik eserlerin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında çalınma durumlarını ortaya çıkarabilmek için Uludağ Üniversitesi Eğitim

Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında öğrenim gören 16 öğrenci seçilmiştir. Seçilen öğrencilerin başarı düzeyleri göz önünde bulundurulmuş ve daha önce Rus bestecilerin polifonik eserlerini hiç çalışmamış olmalarına dikkat edilmiştir.

Deney grubu öğrencilerinin dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

1. Sınıf	4 denek
2. Sınıf	4 denek
3. Sınıf	4 denek
4. Sınıf	4 denek

3.3. Deneysel Eserlerin Seçilmesi

Çeşitli Rus piyano metotlarından deneklerin düzeye uygun Rus bestecilerin polifonik eserleri seçilmiştir.

Rus ekolu bestecilerine ait çok sayıda eser arasından öğrencilerin sınıf düzeylerine göre 2'şer adet olmak üzere toplam 8 eser belirlenmiş ve alanında 3 uzman öğretim elemanına danışılmıştır.

Tablo 2

Deneysel süreçte öğrencilerin seslendirdikleri Rus bestecilerinin polifonik eserleri

Sınıf	Eser Kodu	Eserin Bestecisi ve Adı
1.	A.1.	A. GOEDICKE- <i>Envansiyon Fa Majör</i>
	B.1.	S. PAVLUCHENKO- <i>Fugetta</i>
2.	A.2.	D. KABALEVSKY- <i>Prelüd ve Füg (Prelüd) Op. 61, No.6</i>
	B.2.	N. MIASKOVSKY- <i>Klasik Stilde Füg Op. 43, No.2</i>
3.	A.3.	A. GOEDICKE- <i>Üç Sesli Prelüd</i>
	B.3.	A. SKRIABIN- <i>Kanon Re Minör</i>
4.	A.4.	D. SHOSTAKOVICH- <i>24 Prelüd ve Füg Op.87 Prelüd No:4 Mi Minör</i>
	B.4.	M. GLİNKА- <i>Füg La minör</i>

3.4. Veri Toplama Araçları

Veri toplama araçlarının geliştirilmesi aşamasında öncelikle, araştırmanın temellendirilmesi için konuyla ilgili literatür (tez, kitap, makale, bilimsel araştırma, internet ortamı vb.) incelenmiş olup, elde edilen verilerin yardımıyla ölçme araçlarının kuramsal yapısı ve genel çerçevesi belirlenmiştir.

Araştırmada;

- Piyano öğretim elemanlarına uygulanan yarı yapılandırılmış görüşme formu,
- Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin teknik ve müzikal özelliklerini belirten eser değerlendirme formu,
- Öğrencilerin Rus bestecilerin polifonik eserleri üzerinde çalış düzeylerini belirlemek için altı haftalık gözlem formu,
- Öğrencilerin Rus bestecilerin polifonik eserlerine yönelik görüşlerinin belirlenmesi için anket formu olmak üzere 4 farklı veri toplama aracı kullanılmıştır.

3.4.1. Yarı yapılandırılmış görüşme formu. Araştırmada nitel veri toplama aracı olan görüşme yöntemi olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bilim (2007)'e göre yarı yapılandırılmış görüşmeler, yapılandırılmış görüşmeden çok farkı olmamasına rağmen, standart cevapların arasında araştırmacının konuyla ilgili aklına gelen ve mevcut görüşme sorularında olmayan konular sorulabilir. Bu nedenle araştırmaya detaylı yeni bilgiler ekleyebilir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanma aşamasında araştırmacı tarafından uzman görüşleri de alınarak gerekli verileri toplamak için görüşme soruları hazırlanmıştır. Sorular hazırlanırken konuyla ilgili amaca ulaşılabilme ve durum tespiti yapabilmek için görüşme formunda, açık uçlu soru örneği, kapalı uçlu soru örneği, betimleyici soru örneği ve varsayıma dayalı soru örnekleri oluşturulmuştur. Sorular 1. çalışma grubu olarak seçilen piyano öğretim elemanlarına yüz yüze veya çevrim içi olarak yöneltmiştir. Uygulanmış olan

görüşmeler sonucunda elde edilen veriler “içerik analizi” yöntemiyle derinlemesine çözümlenmiştir. Oluşturulan tema, kategori ve kodlar, bulgular bölümünde araştırmanın birinci alt problemine uygun biçimde sınıflandırılarak tablolar şeklinde sunulmuş, tanımlanmış ve yorumlanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu, piyano öğretim elemanlarının polifonik eserlerini piyano repertuarlarında bulundurma durumlarını, bu eserleri öğrencilere çaldırma nedenlerini, bu eserlerin hangi teknik kazanımları içerisinde bulundurduğunu ve Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanıma durumunu ortaya çıkarmak amacıyla hazırlanmıştır. 10 sorudan oluşan görüşme formu dil, anlaşılabilirlik ve içeriğe uygunluğunu belirlemek için üç farklı alan uzmanına gönderilmiş ve dönütler doğrultusunda gerekli düzeltmeler yapılmış ve uygulanmıştır.

3.4.2. Eser değerlendirme formu. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin eğitsel ve sanatsal değerleri eser analizi yoluyla belirlenmiştir. Belirlenen kriterler ışığında uzman öğretim elemanlarının görüşleri alınarak değerlendirme formu oluşturulmuştur.

Araştırmacı, eser değerlendirme formunu hazırlarken polifonik eserlerdeki teknik ve müzikal özellikleri içeren kriterler oluşturmuştur. Uzman görüşleri de alınarak 14 soruluk eser değerlendirme formu hazırlanmıştır.

3.4.3. Gözlem formu. Gözlem için, polifonik eserlerin öğretimi esnasında kazandırılması gereken hedef davranışlar dikkate alınarak bir gözlem formu oluşturulmuştur.

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin öğrenciler tarafından çalınabilme durumlarını incelemek için yapılan alanyazın taraması ve görüşmeler sonucunda geliştirilen ölçme aracı 3 aşamadan oluşmaktadır.

1. Aşama: Eserin Deşifre Edilmesi

- Eserin ölçü sayısına dikkat etmektedir.
- Eserin donanımına ve tonalitesine dikkat etmektedir.

- Eserin başlama pozisyonuna dikkat etmektedir.
- Eser içerisinde geçen ritmik yapılanmalara dikkat etmektedir.
- Eser içerisinde geçen altere seslere dikkat etmektedir.
- Eser içerisinde geçen sus işaretlerine dikkat etmektedir.
- Eser içerisindeki çalma tekniklerine (legato, non legato, portato, marcato vb) dikkat etmektedir.
- Eserdeki parmak numaralarına dikkat etmektedir.
- Eserdeki motif ve cümle bağlarına dikkat etmektedir.
- Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir.
- Eserin öğrenilmesine yönelik uygulanabilecek stratejik çalışmalara dikkat etmektedir.

2. Aşama: Eserin Ayrıntılı Çalışılması

- İki eli bağımsız kullanmaktadır.
- Parmakları etkin biçimde kullanmaktadır.
- Çalma tekniklerini (legato, non legato, portato, marcato vb) doğru uygulamaktadır.
- Parmak numaralarını doğru uygulamaktadır.
- Ritmik yapılanmaları doğru uygulamaktadır.
- İki el arasındaki gürlük dengesini sağlamaktadır.
- İki el koordinasyonu sağlamaktadır.
- Temaları duyurmaktadır.
- Bir elde birden çok partiyi aynı anda duyurmaktadır.
- Sesiz geçişleri doğru uygulamaktadır.
- Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini doğru uygulamaktadır.

3. Aşama: Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması

- Eserdeki temaları ve müzik cümlelerini doğru ifade etmektedir.
- Eseri uygun tempoda seslendirmektedir.
- Tuşe hakimiyetini korumaktadır.
- Eserin ritmik bütünlüğünü ve dengesini korumaktadır.
- Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini etkili biçimde uygulamaktadır.
- Eseri müzikal ifade ve karakterine uygun seslendirmektedir.
- Eseri baştan sona bütünlük içerisinde çalmaktadır.

Bu aşamalar A ve B eseri için üçer hafta olmak üzere toplam 6 haftaya bölünerek (12 ders saati) ayrı ayrı gözlem formu haline dönüştürülmüştür. Hazırlanan formlar üç uzmana gönderilmiş ve görüşleri doğrultusunda gereken düzeltmeler yapılmıştır.

Gözlem formu; Deşifre Etme (11 madde), Ayrıntılı Çalışma (11 madde) ve Çalışmanın Tamamlanması (7 madde) olmak üzere 3 alt boyut ve toplamda 29 maddeden oluşmaktadır. İki gözlemci ve araştırmacı her bir maddeye 1-5 arası puan vermişlerdir. Gözlemciler arasında uyum olup olmadığını belirlemek amacıyla Kendall W testi yapılmıştır. W değeri Kendall'ın uyum katsayısıdır ve 0 ile 1 arası değer almaktadır. Değerin 1'e yakın olması, gözlemcilerin verdikleri puanlar arası tutarlılığın yüksek olduğu anlamına gelmektedir (Can, 2013).

Tablo 3'de 3 gözlemcinin 16 öğrenciye verdiği puanlar arasındaki uyuma ilişkin olarak Kendall W değerleri verilmiştir.

Tablo 3

Gözlemciler arası uyumu gösteren Kendall W testi sonuçları

Eser	Aşama	N	df	Kendall W	p
A	Deşifre Etme	3	15	0,904	<,001
A	Ayrıntılı Çalışma	3	15	0,931	<,001
A	Çalışmanın Tamamlanması	3	15	0,975	<,001
B	Deşifre Etme	3	15	0,940	<,001
B	Ayrıntılı Çalışma	3	15	0,907	<,001
B	Çalışmanın Tamamlanması	3	15	0,964	<,001

A = Birinci eser

B = İkinci eser

Tablo 3’de A eserinin “Deşifre Etme” aşaması için üç gözlemci arasındaki uyum $W = 0,904$, “Ayrıntılı Çalışma” aşaması için $W = 0,931$, “Çalışmanın Tamamlanması” aşaması için $W = 0,975$; B eserinin “Deşifre Etme” aşaması için üç gözlemci arasındaki uyum $W = 0,940$, “Ayrıntılı Çalışma” aşaması için $W = 0,907$, “Çalışmanın Tamamlanması” aşaması için $W = 0,964$ olarak bulunmuştur. Bu durum gözlemciler arasındaki uyumun anlamlı olduğunu göstermektedir ($p <,001$).

3.4.4. Beğeni anketi. Anket, uygulamaya katılan öğrencilerin Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini seslendirmeye yönelik görüşlerini tespit etmek amacı ile hazırlanmıştır. Öğrencilerin duyuşsal tepkilerini ölçmek için uygulanan anket 14 sorudan oluşmaktadır. Anket soruların hazırlanması aşamasında alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurularak kapsam geçerliliği sağlanmıştır.

3.5. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Bu araştırmada kaynak tarama, yarı yapılandırılmış öğretim elemanı görüşmesi, eser değerlendirme testi, gözlem testi ve öğrencilerin Rus bestecilerinin polifonik eserlerine yönelik beğeni anketi gibi veri toplama araçları ile elde edilen veriler, betimsel, nicel ve nitel veri çözümleme yöntemleri uygulanarak değerlendirilmiştir.

Verilerin istatistiksel analizi SPSS-23 paket programı kullanarak “Kendall W” testi ile yapılmıştır.

Araştırma problemine ve araştırma sorularına cevap bulmak amacıyla öğretim elemanlarından ve öğrencilerden gelen veriler analiz edilmiş, çözümlenmiş, yorumlanmış ve sonuçlar elde edilmiştir.

Konu ile ilgili literatür taranarak araştırmanın amacı ortaya konulmuş, bu amaçtan yola çıkarak yarı yapılandırılmış görüşme formu ile piyano öğretim ve öğrenme süreçlerinde polifonik eserlerin önemi, zorlukları, işlevselliği, karşılaşılan problemler, kullanılan yöntemler ve yararlandıkları kaynaklar analiz edilmeye çalışılmıştır.

Veriler içerik analizi yöntemiyle derinlemesine çözümlenmiş, görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulardan tema, kategori ve kodlar elde edilmiştir.

İçerik analizi, toplanan verilerin derinlemesine analiz edilmesini gerektir ve önceden belirgin olmayan temaların ve boyutların ortaya çıkarılmasına olanak tanır... Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucunda keşfedilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Çepni, 2014, s.199-200).

Araştırmanın geçerliliğini sağlamak için inandırıcılık ve aktarılabirlik önemli olduğundan, katılımcıların açıklamalarına doğrudan yer verilmiş ve bu görüşlerden yola çıkarak sonuçlar yorumlanmıştır. Ayrıca araştırmanın geçerliğinin sağlanması için veri analizi süreci de ayrıntılı olarak açıklanmıştır (Nergiz, 2017).

Araştırmadan elde edilen verilerin güvenilirliğini tespit etmek için müzik eğitimi alanında yetkin iki uzmanın görüşüne sunulularak tutarlılık incelemesi yapılmıştır. Yapılan

inceleme sonucu görüş birliği ve görüş ayrılıkları tespit edilerek Çepni (2014)'ye göre güvenilirlik formülü P (Tutarlılık Yüzdesi) = $\frac{Na}{(Na + Nb)}$ (İki formda aynı kodlanan madde sayısı) * 100 / Nt (Bir formda bulunan toplam madde sayısı) kullanılarak sayısal verilere dönüştürülmüştür. Bu veriler sonucunda iki uzmanın değerlendirmeleri arasındaki uyumun çalışma grubundaki öğretim elemanları ile gerçekleştirilen görüşmelerde %94,61 olduğu tespit edilmiştir. Buna göre de değer 70'in üzerinde olduğu için araştırmanın güvenilirliğinin sağlandığı kabul edilmiştir.

Öğretim elemanların verdikleri yanıtlar doğrultusunda 10 tema, 22 kategori ve 98 kod elde edilmiştir. Elde edilen tema, kategori ve kodlar Tablo 4'de gösterilmiştir.

Tablo 4

Öğretim elemanlarının görüşlerine yönelik tema, kategori ve kodlar

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Piyano Eğitiminde Kullanılan Polifonik Eser Bestecileri	Barok Dönem	J.S. Bach	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.3, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	14
		G. F. Haendel	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.3, Ö.E.6, Ö.E.9, Ö.E.13	6
		D. Scarlatti	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.13	5
		G. P. Telemann	Ö.E.1, Ö.E.8,	2
		H. Purcell	Ö.E.7, Ö.E.8	2
		F. Couperin	Ö.E.13	1
		D. Zippoli	Ö.E.8	1
		J. B. Lully	Ö.E.8	1
		G. B. Persichetti	Ö.E.8	1
		C.P.E. Bach	Ö.E.8	1
Diğer	Farklı Besteciler	Ö.E.5, Ö.E.9, Ö.E.14	3	

Dönemler				
Barok	Diğer Dönem	Klasik Dönem	Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8	3
Dönem	Polifonik	Romantik Dönem	Ö.E.3, Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9	5
Dışında	Eserlerin	Çağdaş Dönem	Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9	4
Polifonik	Kullanma			
Eserlere Yer	Durumu			
Verme	Diğer Dönem	Sadece Barok Dönem	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	9
Durumu	Polifonik			
	Eserlerin			
	Kullanmama			
	Durumu			
Polifonik	Bilişsel	Konsantrasyon	Ö.E.1, Ö.E.7	2
Eserlerini	Kazanımlarda	Çokseslilik	Ö.E.3, Ö.E.6, Ö.E.8	3
Çaldırma	Polifoni	Öğrenme	Ö.E.3, Ö.E.4, Ö.E.9, Ö.E.12	4
Nedenleri		Tema Takibi	Ö.E.12	1
		Süslemeler	Ö.E.5, Ö.E.11	2
		Cümleleme	Ö.E.10	1
		Sürekli Bas	Ö.E.11	1
		İmitasyon	Ö.E.11	1
		Kontrpuan	Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.14	3
		Çözümleme	Ö.E.13	1
	Devinişsel	Deşifre	Ö.E.2, Ö.E.9, Ö.E.13	3
	Kazanımlarda	Artikülasyon	Ö.E.2, Ö.E.6, Ö.E.9	3
	Polifoni			

		İki El Koordinasyonu	Ö.E.10, Ö.E.12, Ö.E.13	3
	Duyuşsal	Müzikal Duyarlılık	Ö.E.5, Ö.E.6	2
	Kazanımlarda	Beğeni Düzeyi	Ö.E.7	1
	Polifoni			
Polifonik	Devinişsel	Temayı Takip Etme	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.11	3
Eserler İle	Kazanımlar	ve Duyurma		
Kazanılan		Kontrpuantal Çalma	Ö.E.4, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.11	4
Teknik		Cümleme	Ö.E.7, Ö.E.10	2
Davranışlar		Süslemeleri	Ö.E.8, Ö.E.9	2
		Uygulama		
		Legato Çalma	Ö.E.1, Ö.E.6, Ö.E.9, Ö.E.12, Ö.E.14	5
		Non Legato Çalma	Ö.E.9	1
		Staccato Çalma	Ö.E.1, Ö.E.6, Ö.E.12, Ö.E.14	4
		Portato Çalma	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.6, Ö.E.9, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	7
		Tuş Hakimiyeti	Ö.E.1, Ö.E.5, Ö.E.12	3
		İki El Koordine	Ö.E.2, Ö.E.9, Ö.E.11	3
		Çalma		
		Bağımsız Ellerle	Ö.E.3, Ö.E.5, Ö.E.10, Ö.E.14	4
		Çalma		
		İki veya Üç Ses	Ö.E.5	1
		Çalma		
		Deşifre Etme	Ö.E.9	1
		El ve Göz	Ö.E.7	1
		Koordinasyonu		

		Sağlama		
		Sabit Tempoda Çalma	Ö.E.10	1
		Doğru Parmak	Ö.E.14	1
		Numaraları Uygulama		
Materyal	Yeterli	Çevrim içi	Ö.E.2, Ö.E.10	2
Yeterliliği		Kaynaklardan		
		Yararlanma		
	Kısmen Yeterli	Kaynak Taramama	Ö.E.5, Ö.E.6, Ö.E.12, Ö.E.14	4
		Öğrenci Düzeyine	Ö.E.4, Ö.E.13	2
		Uygun Eser		
		Bulamama		
	Çok Az Yeterli	Aynı Eserleri	Ö.E.3, Ö.E.8, Ö.E.9,	3
		Kullanma		
		Öğrencinin	Ö.E.1, Ö.E.7, Ö.E.11	3
		Beğenmemesi		
Farklı	Yararları	İlgi Çekici	Ö.E.3	1
Dönem		Motivasyon Artırıcı	Ö.E.3	1
Bestecilerine		Farklı Eserler Tanıma	Ö.E.4, Ö.E.7, Ö.E.11, Ö.E.1, Ö.E.14	5
Ait Polifonik		Başarıya Olumlu Etki	Ö.E.3	1
Eserlerin		Bilgilenme	Ö.E.2, Ö.E.13	2
Öğrencilere		Besteci Stilleri	Ö.E.5, Ö.E.10	2
Katkısı		Analiz	Ö.E.8, Ö.E.12	2
		Müziksel Gelişme	Ö.E.6, Ö.E.9	2
		Tınsal Özellikler	Ö.E.10	1
Öğretim	Rus	Tanımiyor	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.7, Ö.E.8,	12

Elemanların	Bestecilerin		Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	
Rus	Polifonik	Kısmen Tanıyor	Ö.E.3, Ö.E.6	2
Bestecilerine	Eserlerini			
Ait Polifonik	Tanıma			
Eserlerini	Rus	Seslendirildiğini	Ö.E.5	1
Tanıma	Bestecilerin	Duymama		
Durumları	Polifonik	Gereksiz Bulma	Ö.E.14	1
	Eserlerin	Araştırmama	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.11, Ö.E.13	4
	Tanınmama	Repertuvarında	Ö.E.2, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.12	6
	Nedenleri	Bulundurmama		
Rus	Rus	Kullanmıyor	Ö.E.1, Ö.E.3, Ö.E.4, Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.13, Ö.E.14	11
Bestecilerine	Bestecilerin			
Ait Polifonik	Polifonik	Kısmen Kullanıyor	Ö.E.2, Ö.E.5, Ö.E.12	3
Eserlerin	Eserlerini			
Kullanma	Kullanma			
Durumları	Rus	Tanınamama	Ö.E.1, Ö.E.3, Ö.E.6	3
	Bestecilerin			
	Polifonik	Araştırmama	Ö.E.13	1
	Eserlerin	İlgi Çekmeme	Ö.E.8	1
	Kullanılmama	Gereksiz Bulma	Ö.E.7, Ö.E.14	2
	Nedenleri			
	Rus	Farklı Tınılar	Ö.E.2	1
	Bestecilerin	Repertuvar Genişliği	Ö.E.5, Ö.E.12	2
	Polifonik			
	Eserlerin			

	Kısmen			
	Kullanma			
	Nedenleri			
Rus	Rus	Repertuvar Edinme	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.10, Ö.E.12	4
Bestecilerine	Bestecilerin	Teknik Zorlukları	Ö.E.6	1
Ait Polifonik	Polifonik	Aşma		
Eserlerin	Eserlerin	Farklı Ekol	Ö.E.2	1
Piyano	Yararlı Olması	İlgi Çekici ve Motive	Ö.E.3, Ö.E.7	2
Eğitimine		Edici		
Katkısı		Farklı Renkler Tanıma	Ö.E.5	1
		Zengin Melodi	Ö.E.8	1
		Teknik Olarak	Ö.E.8	1
		Destekleyici		
		Farklı Müzik Dili	Ö.E.13	1
		Armonik Yapı	Ö.E.14	1
		Halk Müziği Temelli	Ö.E.6, Ö.E.8	2
		Eserler Tanıma		
	Rus	Farklı Tonalite	Ö.E.11	1
	Bestecilerin	Teknik Açısından	Ö.E.11	1
	Polifonik	Zorlayıcı		
	Eserlerin			
	Kısmen			
	Yararlı Olması			
	Rus	Gerçekçi Değil	Ö.E.9	1
	Bestecilerin			

	Polifonik			
	Eserlerin			
	Yararlı			
	Olmaması			
Rus Bestecileri	Rus	Repertuvar Edinme	Ö.E.1, Ö.E.2,Ö.E.3, Ö.E.14	4
Polifonik	Bestecilerin	Rus Piyano Ekolünü	Ö.E.1, Ö. E.4, Ö.E.5, Ö.E.9, Ö.E.12, Ö.E.14	6
Yapıdaki	Polifonik	Tanıma		
Eserlerin	Yapıdaki	Karşılaştırma	Ö.E.6	1
Piyano	Eserlerin	Teknik Beceri	Ö.E.11, Ö.E.13	2
Eğitimine	Piyano	Kazandırma		
Kazandırılması	Eğitimine	Eğitim Amaçlı	Ö.E. 8, Ö.E.10	2
	Kazandırılma	Kullanılması		
	sına İlişkin	Duyuşsal Zenginlik	Ö.E.12	1
	Olumlu	İlgi ve Motivasyon	Ö.E.13	1
	Görüşler			
	Rus	Paylaşımçı Olmak	Ö.E.1	1
	Bestecilerin	Zorluk Düzeyinden	Ö.E.7	1
	Polifonik	Dolayı		
	Yapıdaki	Konservatuvarlarda		
	Eserlerin	Yer Almaları		
	Piyano	Eserlerin	Ö.E.5, Ö.E. 8	2
	Eğitimine	Yaygınlaşması		
	Kazandırılma	Piyano Eğitimcileri	Ö.E.9	1
	sına İlişkin	örgütlenmeli		
	Öneriler			

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin piyano teknik davranışları ve polifonik piyano stillerini içinde barındırıp barındırmadığını görebilmek için hazırlanan değerlendirme formu üç piyano öğretim elemanına gönderilmiş ve değerlendirme formu üzerinde puanlamaları istenmiştir. Verilen puanların aritmetik ortalaması alınmış, hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik uzman görüşleri arasındaki uyuşma indeksi hesaplanmıştır.

Araştırmada öğrencilerin çalış düzeylerini belirlemek için yapılan gözlem sonuçları çözümlenerek sınıf değişkenine göre aldıkları puanların aritmetik ortalaması hesaplanmış ve puan aralıklarına göre çalabilme düzeyleri belirlenmiştir. Ayrıca kamera kayıtlarını izleyip gözlem formuna puanlama yapan iki uzman ve araştırmacının verdikleri puanlar arasındaki ilişkiye bakılmıştır.

Beğeni anketi, öğrencilerin Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini seslendirmeye yönelik duyuşsal tepkilerini ölçmek için uygulanmıştır. Elde edilen bulguların istatistiksel olarak ifade edilmesinde, frekans(f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{X}$) ve Standart Sapma (ss) kullanılmıştır. 5’li likert tipi derecelendirme ölçeği ile değerlendirilen anket “Kesinlikle Katılıyorum (5)- Katılıyorum (4)- Kısmen Katılıyorum (3)- Katılmıyorum (2)- Kesinlikle Katılmıyorum (1)” şeklinde sıralanmıştır. Elde edilen bulgular frekans tabloları ve yüzde dağılımları verilerek betimsel açıdan incelenmiştir. Genel ortalama ($\bar{X}$) 4,21-5,00 kesinlikle katılıyorum, 3,41-4,20 katılıyorum, 2,61-3,40 kısmen katılıyorum, 1,81-2,60 katılmıyorum, 1,00-1,80 kesinlikle katılmıyorum şeklinde derecelendirilmiştir.

4. Bölüm

Bulgular

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine ilişkin ölçme araçları ile elde edilen veriler, uygun istatistiksel tekniklerin yardımıyla analiz edilmiş, sonuçlar tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın bu bölümünde alt problemler doğrultusunda elde edilen veriler çerçevesinde Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan uzman piyano öğretim elemanlarının polifonik yapıdaki eserlerin kullanımına yönelik görüşleri içerik analizi yapılarak tema, kategori ve kodlar altında toparlanmış ve tablo içinde sunulmuştur.

4.1.1. Öğretim elemanlarının piyano eğitiminde kullandıkları polifonik eser bestecilerine ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarının piyano eğitiminde hangi bestecilerin polifonik eserlerini kullandıklarını belirleyebilmek için “Piyano eğitiminde hangi bestecilerin polifonik eserlerini kullanıyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanların bu temaya yönelik görüşleri Tablo 5’de gösterilmektedir.

Tablo 5

Öğretim elemanlarının “piyano eğitiminde kullandıkları polifonik eser bestecileri”

temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Piyano Eğitiminde Kullandıkları Polifonik Eser Bestecileri	Barok	J.S. Bach	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.3, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	14
	Dönem	G. F. Haendel	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.3, Ö.E.6, Ö.E.9, Ö.E.13	6
		D. Scarlatti	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.13	5
		G. P. Telemann	Ö.E.1, Ö.E.8	2
		H. Purcell	Ö.E.7, Ö.E.8	2
		F. Couperin	Ö.E.13	1
		D. Zippoli	Ö.E.8	1
		J. B. Lully	Ö.E.8	1
		G. B.	Ö.E.8	1
		Persichetti		
		C.P.E. Bach	Ö.E.8	1
Diğer	Farklı	Ö.E.5, Ö.E.9, Ö.E.14	3	
Dönemler	Besteciler			

Tablo 5 incelendiğinde verilerin 11 kod, 2 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Barok Dönem” kategorisinde öğretim elemanlarından 14’ü “J.S. Bach” koduna cevap vermişlerdir. En yüksek frekansa sahip ikinci kod ise 6 öğretim elemanı ile “G. F. Haendel” kodu ve 5 öğretim elemanı ile “D. Scarlatti” kodu olarak belirlenmiştir. 2’şer öğretim elemanın ise “G. P. Telemann” ve “H. Purcell” kodlarına cevap verdiği görülmektedir. “F. Couperin”, “D. Zippoli”, “J. B. Lully”, “G. B. Persichetti” ve “C.P.E.

Bach” koduna da 1’er öğretim elemanı cevap vermişlerdir. Piyano eğitiminde kullandıkları “Diğer Dönemler” polifonik eser bestecileri kategorisine de 3 öğretim elemanının “Farklı Besteciler” koduna cevap verdikleri belirlenmiştir.

Görüşme sonuçlarına göre piyano öğretim elemanlarının tamamının J.S. Bach’ın polifonik eserlerini kullandıkları, az sayıda öğretim elemanının da diğer dönem bestecilerinin polifonik yapıdaki eserlerine yer verdikleri tespit edilmiştir.

4.1.1.1. Barok Dönem. “Piyano Eğitiminde Kullandıkları Polifonik Eser Bestecileri” temasına ilişkin “Barok Dönem” kategorisinde “J.S. Bach”, “G. F. Haendel”, “D. Scarlatti”, “G. P. Telemann”, “H. Purcell”, “F. Couperin”, “D. Zippoli”, “J. B. Lully”, “G. B. Pescetti” ve “C.P.E. Bach” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevaplarından örneklere aşağıda yer verilmiştir.

J. S. Bach: “*J.S. Bach’ın dışında G.F. Haendel, D. Scarlatti, G.P. Telemann gibi bestecilerin polifonik eserlerinden de yararlanmaktayım.*” (Ö.E.1). “*J.S. Bach’ın yanında D. Scarlatti ve G.F. Haendel’in eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.2). “*Piyano eğitiminde polifonik eser olarak sadece J.S. Bach ve Haendel’in eserlerini kullanmaktayım.*” (Ö.E.3, Ö.E.6). “*Genellikle J.S. Bach’ın eserlerini kullanıyorum. Ancak sadece Barok Dönemde değil, diğer müzik dönemlerinde de (klasik, romantik, çağdaş ve hatta caz müziği) kontrapuntal dokular geçmişten günümüze besteciler tarafından bir renk yaratmak için kullanıla gelmiştir. Bu çerçevede Barok Dönem dışında çeşitli seviyelerde içerisinde kontrapuntal dokular barındıran eserlere de yer vermekteyim.*” (Ö.E.5). “*En çok J.S. Bach’ın eserlerini kullanmaktayım.*” (Ö.E.4, Ö.E.11). “*Genellikle J.S. Bach’ın eserlerini kullanıyorum.*” (Ö.E.10). “*Piyano dersinde öğrencilerime seslendirmek üzere genellikle J.S. Bach ve H. Purcell’in eserlerini vermekteyim.*” (Ö.E.7). “*J.S. Bach’ın eserlerin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persichetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8). “*Öğrencilerime J.S. Bach, D. Scarlatti,*

G.F. Haendel gibi bestecilerin eserlerini vermekteyim. Ayrıca kullandığım eserlerin tümüyle polifonik olmasa da azımsanmayacak ölçüde polifonik yapıları olan başka bestecilerin de eserlerinden yararlanmaktayım.” (Ö.E.9). “Öğrencilerime sık sık J.S. Bach’ın eserlerini çaldırmaktayım.” (Ö.E.12). “J.S. Bach’ın yanı sıra nadiren G.F. Haendel, D. Scarlatti ve F. Couperin eserlerine de yer veriyorum.” (Ö.E.13). “Piyano eğitimi repertuvarımda sadece J. S. Bach’ın eserlerine değil, Barok Dönem bestecilerin dışında polifonik eser yazan bestecilerin eserlerine de yer vermekteyim.” (Ö.E. 14).

G. F. Haendel: “J.S. Bach’ın dışında G.F. Haendel, D. Scarlatti, G.P. Telemann gibi bestecilerin polifonik eserlerinden de yararlanmaktayım.” (Ö.E.1). “J.S. Bach’ın yanında D. Scarlatti ve G.F. Haendel’in eserlerine de yer vermekteyim.” (Ö.E.2). “Piyano eğitiminde öğrencilerime polifonik eser olarak sadece J.S. Bach ve Haendel’in eserlerini kullanmaktayım.” (Ö.E.3, Ö.E.6). “Öğrencilerime J.S. Bach, D. Scarlatti, G.F. Haendel gibi bestecilerin eserlerini vermekteyim. Ayrıca kullandığım eserlerin tümüyle polifonik olmasa da azımsanmayacak ölçüde polifonik yapıları olan başka bestecilerin de eserlerinden yararlanmaktayım.”(Ö.E.9). “J.S. Bach’ın yanı sıra nadiren G.F. Haendel, D. Scarlatti ve F. Couperin eserlerine de yer veriyorum.” (Ö.E.13).

D. Scarlatti: “J.S. Bach’ın dışında G.F. Haendel, D. Scarlatti, G.P. Telemann gibi bestecilerin polifonik eserlerinden de yararlanmaktayım.” (Ö.E.1). “J.S. Bach’ın yanında D. Scarlatti ve G.F. Haendel’in eserlerine de yer vermekteyim.” (Ö.E.2). “J.S. Bach’ın eserlerinin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J. B. Lully, G. P. Telemann, G.B. Persichetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.” (Ö.E.8). “Öğrencilerime J.S. Bach, D. Scarlatti, G. F. Haendel gibi bestecilerin eserlerini vermekteyim. Ayrıca kullandığım eserler kapsamında tümüyle polifonik olmasa da azımsanmayacak ölçüde polifonik yapıları olan başka bestecilerin de eserlerinden yararlanmaktayım.” (Ö.E.9). “J.S. Bach’ın yanı sıra nadiren G.F. Haendel, D. Scarlatti ve F. Couperin eserlerine de yer veriyorum.” (Ö.E.13).

G. P. Telemann: “*J.S. Bach’ın dışında G.F. Haendel, D. Scarlatti, G.P. Telemann gibi bestecilerin polifonik eserlerinden de yararlanmaktayım.*” (Ö.E.1). “*J.S. Bach’ın eserlerinin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persichetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8).

H. Purcell: “*Piyano dersinde öğrencilerime seslendirmek üzere genellikle J.S.Bach ve H. Purcell’in eserlerini vermekteyim.*” (Ö.E.7). “*J.S. Bach’ın eserlerin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persichetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8).

F. Couperin: “*J.S. Bach’ın yanı sıra nadiren G. F. Haendel, D. Scarlatti ve F. Couperin eserlerine de yer veriyorum.*” (Ö.E.13).

D. Zippoli: “*J.S. Bach’ın eserlerin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persichetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8).

J. B. Lully: “*J.S. Bach’ın eserlerin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persihcetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8).

G. B. Persichetti: “*J.S. Bach’ın eserlerin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persichetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8).

C .P. E. Bach: “*J. S. Bach’ın eserlerin yanı sıra C.P.E. Bach, D. Scarlatti, H. Purcell, J.B. Lully, G.P. Telemann, G.B. Persihcetti, D. Zippoli’nin eserlerine de yer vermekteyim.*” (Ö.E.8).

4.1.1.2. Diğer dönemler. “Piyano Eğitiminde Kullandıkları Polifonik Eser Bestecileri” temasına ilişkin “Diğer Dönemler” kategorisinde “Farklı Besteciler” koduna yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Farklı besteciler: *“Genellikle J.S. Bach’ın eserlerini kullanıyorum. Ancak sadece Barok Dönemde değil, diğer müzik dönemlerinde de (klasik, romantik, çağdaş ve hatta caz müziği) kontrpuantal dokular geçmişten günümüze besteciler tarafından bir renk yaratmak için kullanıla gelmiştir. Bu çerçevede Barok Dönem dışında çeşitli seviyelerde içerisinde kontrpuantal dokular barındıran eserlere de yer vermekteyim.”* (Ö.E.5). *“Öğrencilerime J.S. Bach, D. Scarlatti, G.F. Haendel gibi bestecilerin eserlerini vermekteyim. Ayrıca kullandığım eserlerin tümüyle polifonik olmasa da azımsanmayacak ölçüde polifonik yapıları olan başka bestecilerin de eserlerinden yararlanmaktayım.”* (Ö.E.9). *“Piyano eğitimi repertuvarımda sadece J.S. Bach’ın eserlerine değil, Barok Dönem bestecilerin dışında polifonik eser yazan diğer bestecilerin eserlerine de yer vermekteyim.”* (Ö.E. 14).

4.1.2. Öğretim elemanlarının Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer verme durumlarına ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarının Barok Dönem dışında başka dönem polifonik eserlere yer verip vermediklerini belirleyebilmek için “Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer veriyor musunuz? Cevabınız “Evet” ise hangi dönem ve bestecilere ait eserlere yer veriyorsunuz?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanlarının bu temaya yönelik görüşleri Tablo 6’da gösterilmektedir.

Tablo 6

Öğretim elemanlarının “Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer verme durumu”

temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Barok Dönem Dışında Polifonik Eserlere Yer Verme Durumu	Diğer Dönem	Klasik Dönem	Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8	3
	Polifonik Eserlerin Kullanma Durumu	Romantik Dönem	Ö.E.3, Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9	5
		Çağdaş Dönem	Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9	4
	Diğer Dönem	Sadece Barok Dönem	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	9

Tablo 6 incelendiğinde verilerin 4 kod, 2 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Diğer Dönem Polifonik Eserlerin Kullanma Durumu” kategorisinde öğretim elemanlarından 3’ü “Klasik Dönem”, 5’i “Romantik Dönem”, 4’ü ise “Çağdaş Dönem” koduna cevap verdiği belirlenmiştir. İkinci kategori “Diğer Dönem Polifonik Eserlerin Kullanılmama Durumu”na 9 öğretim elemanı “Sadece Barok Dönem” kodu olarak cevaplamıştır.

Görüşme sonuçlarına göre öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun sadece Barok Dönem polifonik eserlerine yer verdikleri söylenebilir.

4.1.2.1. Diğer dönem polifonik eserlerin kullanılma durumu. “Barok Dönem Dışında Polifonik Eserlere Yer Verme Durumu” temasına ilişkin “Diğer Dönem Polifonik Eserlerin Kullanılma Durumu” kategorisinde “Klasik Dönem”, “Romantik Dönem” ve “Çağdaş Dönem” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Klasik Dönem: “Barok Dönem dışında bazen Klasik Dönem, Romantik Dönem ve

Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerine yer veriyorum.” (Ö.E.6). *“Genellikle Barok Dönem dışında Klasik Dönem, Romantik Dönem ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerine yer veriyorum.”* (Ö.E.7). *“Barok Dönem dışında Klasik Dönem ve Romantik Dönem bestecilerin polifonik eserlerine yer vermekteyim.”* (Ö.E.8).

Romantik Dönem: *“Bazı Romantik Dönem bestecilerin polifonik öğeler içeren eserlerini kullanıyorum.”* (Ö.E.3). *“Barok Dönem dışında bazen Klasik Dönem, Romantik Dönem ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerine yer veriyorum”.* (Ö.E.6). *“Genellikle Barok Dönem dışında Klasik Dönem, Romantik Dönem ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerine yer veriyorum.”* (Ö.E.7). *“Barok Dönem dışında Klasik Dönem ve Romantik Dönem bestecilerin polifonik eserlerine yer vermekteyim”.* (Ö.E.8). *“Barok Dönem bestecilerin polifonik eserlerin yanında Romantik ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerini de kullanmaktayım.”* (Ö.E.9).

Çağdaş Dönem: *“Barok Dönem dışında bazen Klasik Dönem, Romantik Dönem ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerine yer veriyorum.”* (Ö.E.6). *“Genellikle Barok Dönem dışında Klasik Dönem, Romantik Dönem ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerine yer veriyorum.”* (Ö.E.7). *“Barok Dönem dışında Klasik Dönem ve Romantik Dönem bestecilerin polifonik eserlerine yer vermekteyim.”* (Ö.E.8). *“Barok Dönem bestecilerin polifonik eserlerin yanında Romantik ve Çağdaş Dönem bestecilerinin polifonik eserlerini de kullanmaktayım.”* (Ö.E.9).

4.1.2.2. Diğer dönem polifonik eserlerin kullanılmama durumu. “Barok Dönem Dışında Polifonik Eserlere Yer Verme Durumu” temasına ilişkin “Diğer Dönem Polifonik Eserlerin Kullanılmama Durumu” kategorisinde “Sadece Barok Dönem” koduna yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Sadece Barok Dönem: *“Polifonik eser olarak Barok Dönem eserlerini kullanıyorum.”* (Ö.E.1). *“Barok Dönem polifonik eserlerin dışında başka dönem polifonik eserleri*

kullanmıyorum.” (Ö.E.2, Ö.E.5). “Barok Dönem polifonik eserlerin dışında başka dönem polifonik eserlere yer vermemekteyim.” (Ö.E.4, Ö.E.12), “Repertuvar olarak da yeterli sayıda Barok Dönem eserleri olduğu için bu dönemin polifonik eserlerini kullanmaktayım.” (Ö.E.10). “Sadece Barok Dönem polifonik eserlerini kullanıyorum.” (Ö.E.13, Ö.E.14). “Kontrpantal yapı olarak Barok Dönem eserlerinden yararlanıyorum”. (Ö.E.11).

4.1.3. Öğretim elemanlarının öğrencilere polifonik eserleri çaldırma nedenlerine ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarının öğrencilere polifonik eserleri çaldırma nedenlerini belirleyebilmek için “Polifonik eserleri öğrencilere çaldırma nedenleriniz nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanların bu temaya yönelik görüşleri Tablo 7’de gösterilmektedir.

Tablo 7

Öğretim elemanlarının “Polifonik eserlerini çaldırma nedenleri” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Polifonik Eserlerini Çaldırma Nedenleri	Bilişsel Kazanımlarda	Konsantrasyon	Ö.E.1, Ö.E.7	2
		Polifoni	Çokseslilik	Ö.E.3, Ö.E.6, Ö.E.8
	Öğrenme		Ö.E.3, Ö.E.4, Ö.E.9, Ö.E.12	4
	Tema Takibi		Ö.E.12	1
	Süslemeler		Ö.E.5, Ö.E.11	2
	Cümleme		Ö.E.10	1
	Sürekli Bas		Ö.E.11	1
	İmitasyon		Ö.E.11	1
	Kontrpuan		Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.14	3
	Çözümleme		Ö.E.13	1
	Devinişsel Kazanımlarda Polifoni		Deşifre	Ö.E.2, Ö.E.9, Ö.E.13
		Artikülasyon	Ö.E.2, Ö.E.6, Ö.E.9	3
		İki El Koordinasyonu	Ö.E.10, Ö.E.12, Ö.E.13	3
	Duyuşsal Kazanımlarda Polifoni	Müzikal Duyarlılık	Ö.E.5, Ö.E.6	2
		Beğeni Düzeyi	Ö.E.7	1

Tablo 7 incelendiğinde verilerin 15 kod, 3 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Bilişsel Kazanımlarda Polifoni” kategorisinde dört öğretim elemanı “Öğrenme”, üç öğretim elemanı da “Çokseslilik” ve “Kontrpuan” kodlarına cevap verdiği

belirlenmiştir. Ayrıca iki öğretim elemanı “Konsantrasyon” ve “Süslemeler” kodlarına cevap verirken birer öğretim elemanı da “Tema Takibi”, “Cümleleme”, “Sürekli Bas”, “İmitasyon” ve “Çözümleme” kodlarına cevap vermişlerdir. İkinci kategori “Devinişsel Kazanımlarda Polifoni” durumunda 3’er öğretim elemanı “Deşifre”, “Artikülasyon” ve “İki El Koordinasyonu” kodlarına verdikleri cevaplar ile eşit frekansa sahiptir. Üçüncü kategori “Duyuşsal Kazanımlarda Polifoni” durumuna 2 öğretim elemanı “Müzikal Duyarlılık”, 1 öğretim elemanı da “Beğeni Düzeyi” kodlarına cevap vermişlerdir.

Görüşme sonuçlarına göre bilişsel, devinişsel ve duyuşsal kazanımlar boyutlarında polifonik eserlerin öğrencilere birçok çalıştırma nedenleri olduğu söylenebilir.

4.1.3.1. Bilişsel kazanımlarda polifoni. “Polifonik Eserlerini Çaldırma Nedenleri” temasına ilişkin “Bilişsel Kazanımlarda Polifoni” kategorisinde “Konsantrasyon”, “Çokseslilik”, “Öğrenme”, “Tema Takibi”, “Süslemeler”, “Cümleleme”, “Sürekli Bas”, “İmitasyon”, “Kontrpuan”, “Çözümleme” kodlarına yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Konsantrasyon: “*Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenlerin başında bu eserler öğrencilerin dikkatini ve konsantrasyonu arttırdığını, ayrıca da deşifre becerisini geliştirdiği bir gerçektir.*” (Ö.E.1). “*Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenlerinden; konsantrasyonun sağlanması ve beğeni düzeylerinin artmasıdır.*” (Ö.E.7).

Çokseslilik: “*Polifonik eserlerin çok sesli çalma, düşünme ve öğrenme açısından çok önemli olduğunu düşünmekteyim.*” (Ö.E.3). “*Polifonik eserlerin öğrencide çoksesliliğin kavratmakta, artikülasyonu sağlamakta, bu eserler ile öğrencilerin müzikal duyarlılığını arttırmaktadır.*” (Ö.E.6). “*Öğrencilerim polifonik eserler ile çok seslendirme biçimini, eserlerin polifonik yapısını ve tınısını öğrenmektedirler.*” (Ö.E.8).

Öğrenme: “*Polifonik eserlerin çok sesli çalma, düşünme ve öğrenme açısından çok önemli olduğunu düşünmekteyim.*” (Ö.E.3). “*Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma*

nedenleri olarak dönem ve besteci özelliklerini öğrenmektir.” (Ö.E.4). “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri: polifonik özelliklerine uygun çalmayı öğrenmeleri, ellerini ve parmaklarını dengeli kullanarak artikule etmeleri, deşifre becerilerini geliştirmek olarak özetleyebilirim.” (Ö.E. 9). “Polifonik eserlerin öğrencilerime iki el arasındaki koordinasyonu sağlaması, ezgiye karşı ezgi kavramını kazandırması, temayı takip etme ve parmak numaralarına karşı titizlik göstermeyi öğretme açısından önemli olduğunu düşünüyorum.” (Ö.E.12).

Tema takibi: “Polifonik eserlerin öğrencilerime iki el arasındaki koordinasyonu sağlaması, ezgiye karşı ezgi kavramını kazandırması, temayı takip etme ve parmak numaralarına karşı titizlik göstermeyi öğretme açısından önemli olduğunu düşünüyorum.” (Ö.E.12).

Süslemeler: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenlerinden bazıları; müzikal açıdan polifonik anlayışının kavratılması, müzikal duyarlılığın geliştirilmesi, süslemelerin öğretilmesi olarak ifade edebilirim.” (Ö.E.5). “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak sürekli bas, imitasyon, süslemeler, kontrpuan uygulamalarını kavramalarıdır.” (Ö.E.11).

Cümleleme: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak doğru ve etkili cümlelemeye, iki elin koordinasyonu olarak özetleyebilirim.” (Ö.E. 10).

Sürekli bas: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak sürekli bas, imitasyon, süslemeler, kontrpuan uygulamalarını kavramalarıdır.” (Ö.E.11).

İmitasyon: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak sürekli bas, imitasyon, süslemeler, kontrpuan uygulamalarını kavramalarıdır.” (Ö.E.11).

Kontrpuan: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak sürekli bas, imitasyon, süslemeler, kontrpuan uygulamalarını kavramalarıdır.” (Ö.E.11). “Polifonik eserlerin öğrencilerime iki el arasındaki koordinasyonu sağlaması, ezgiye karşı ezgi

kavramını kazandırması, temayı takip etme ve parmak numaralarına karşı titizlik göstermeyi öğretme açısından önemli olduğunu düşünüyorum.” (Ö.E.12). *“Polifonik eserleri öğrencilerine çaldırma nedenlerinden bazıları polifonik stil özelliklerini kavratmak, kontrpunktal yazıyı öğretmek olduğunu söyleyebilirim.”* (Ö.E.14).

Çözümleme: *“Öğrencilerin polifonik yazı stilini tanımaları, yoğun ezgisel dokuyu çözümlmeleri ve deşifre becerilerinin geliştirmeleri, iki el arasında koordinasyonu sağlayabilmeleri açısından polifonik eserlerin önemli olduğu kanısındayım.”* (Ö.E.13).

4.1.3.2. Devinişsel kazanımlarda polifoni. “Polifonik Eserlerini Çaldırma Nedenleri” temasına ilişkin "Devinişsel Kazanımlarda Polifoni" kategorisinde “Deşifre”, “Artikülasyon” ve “İki El Koordinasyonu” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Deşifre: *“Polifonik eserleri öğrencilerin deşifre becerilerini geliştirdiğini, artikülasyonu sağladığını ve bu yüzden önemli olduklarını düşünüyorum.”* (Ö.E.2).

“Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri: polifonik özelliklerine uygun çalmayı öğrenmeleri, ellerini ve parmaklarını dengeli kullanarak artiküle etmeleri, deşifre becerilerini geliştirmek olarak özetleyebilirim.” (Ö.E. 9). *“Öğrencilerin polifonik yazı stilini tanımaları, yoğun ezgisel dokuyu çözümlmeleri ve deşifre becerilerinin geliştirmeleri, iki el arasında koordinasyonu sağlayabilmeleri açısından polifonik eserlerin önemli olduğu kanısındayım.”* (Ö.E.13).

Artikülasyon: *“Polifonik eserleri öğrencilerin deşifre becerilerini geliştirdiğini, artikülasyonu sağladığını ve bu yüzden önemli olduklarını düşünüyorum.”* (Ö.E.2).

“Polifonik eserlerin öğrencide çoksesliliğin kavratmakta, artikülasyonu sağlamakta, bu eserler ile öğrencilerin müzikal duyarlılığını arttırmaktadır.” (Ö.E.6). *“Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri: polifonik özelliklerine uygun çalmayı öğrenmeleri, ellerini*

ve parmaklarını dengeli kullanarak artiküle etmeleri, deşifre becerilerini geliştirmek olarak özetleyebilirim.” (Ö.E. 9).

İki el koordinasyonu: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak doğru ve etkili cümlelemeye, iki elin koordinasyonu olarak özetleyebilirim.” (Ö.E. 10).

“Polifonik eserlerin öğrencilerime iki el arasındaki koordinasyonu sağlaması, ezgiye karşı ezgi kavramını kazandırması, temayı takip etme ve parmak numaralarına karşı titizlik göstermeyi öğretme açısından önemli olduğunu düşünüyorum.” (Ö.E.12). “Öğrencilerin polifonik yazı stilini tanımaları, yoğun ezgisel dokuyu çözümlmeleri ve deşifre becerilerinin geliştirmeleri, iki el arasında koordinasyonu sağlayabilmeleri açısından polifonik eserlerin önemli olduğu kanısındayım.” (Ö.E.13).

4.1.3.3. Duyuşsal kazanımlarda polifoni. Öğretim elemanların “Polifonik Eserlerini Çaldırma Nedenleri” temasına ilişkin "Duyuşsal Kazanımlarda Polifoni" kategorisinde “Müzikal Duyarlılık” ve “Beğeni Düzeyi” kodlarına yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Müzikal duyarlılık: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenlerinden bazıları; müzikal açıdan polifonik anlayışının kavratılması, müzikal duyarlılığın geliştirilmesi, süslemelerin öğretilmesi olarak ifade edebilirim.” (Ö.E.5). “Polifonik eserlerin öğrencide çoksesliliğin kavratmakta, artikülasyonu sağlamakta, bu eserler ile öğrencilerin müzikal duyarlılığını arttırmaktadır.” (Ö.E.6).

Beğeni düzeyi: “Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenlerinden; konsantrasyonun sağlanması ve beğeni düzeylerinin artmasıdır.” (Ö.E.7).

4.1.4. Öğretim elemanlara göre polifonik eserler yoluyla öğrencilere kazandırılacak teknik davranışlara ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlara göre polifonik eserler yoluyla öğrencilere kazandırılacak teknik davranışları belirleyebilmek için “Bu eserler yoluyla hangi teknik davranışlar kazandırılabilir?” sorusu sorulmuştur.

Öğretim elemanların bu temaya yönelik görüşleri Tablo 8’de gösterilmektedir.

Tablo 8

Öğretim elemanlarının “Polifonik eserler ile kazanılan teknik davranışlar” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Polifonik Eserler	Devinişsel	Temayı Takip Etme	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.11	3
		İle Kazanılan	Kazanımlar ve Duyurma	
Teknik		Kontrpuantal Çalma	Ö.E.4, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.11	4
		Davranışlar	Cümleme	Ö.E.7, Ö.E.10
		Süslemeleri	Ö.E.8, Ö.E.9	2
		Uygulama		
		Legato Çalma	Ö.E.1, Ö.E.6, Ö.E.9, Ö.E.12, Ö.E.14	5
		Non legato Çalma	Ö.E.9	1
		Staccato Çalma	Ö.E.1, Ö.E.6, Ö.E.12, Ö.E.14	4
		Portato Çalma	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.6, Ö.E.9, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	7
		Tuşe Hakimiyeti	Ö.E.1, Ö.E.5, Ö.E.12	3
		İki El Koordine	Ö.E.2, Ö.E.9, Ö.E.11	3
		Çalma		
		Bağımsız Ellerle	Ö.E.3, Ö.E.5, Ö.E.10, Ö.E.14	4
		Çalma		
		İki veya Üç Ses	Ö.E.5	1
		Çalma		
		Deşifre Etme	Ö.E.9	1
		El ve Göz	Ö.E.7	1

Koordinasyonu		
Sağlama		
Sabit Tempoda	Ö.E.10	1
Çalma		
Doğru Parmak	Ö.E.14	1
Numaraları		
Uygulama		

Tablo 8 incelendiğinde verilerin 16 kod, 1 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Devinişsel Kazanımlar” kategorisinde polifonik eserler yoluyla öğrencilere kazandırılacak teknik davranışların başında “Portato Çalma” koduna 7 öğretim elemanının cevap verdiği belirlenmiştir. En çok cevabı alan ikinci kod 5 öğretim elemanı ile “Legato Çalma” kodudur. Üçüncü sırada 4’er öğretim elemanı “Kontrpuantal Çalma”, “Staccato Çalma”, “ ve “Bağımsız Ellerele Çalma” kodlarına cevap verdiği görülmektedir. 3’er öğretim elemanı ise “Temayı Takip Etme ve Duyurma”, “Tuşe Hakimiyeti” ve “İki El Koordine Çalma” kodlarına cevap vermişlerdir. 2’şer öğretim elemanı “Cümleme” ve “Süslemeleri Uygulama” kodları, 1’er öğretim elemanı da “Non Legato Çalma”, “İki veya Üç Ses Çalma”, “Deşifre Etme”, “El ve Göz Koordinasyonu Sağlama”, “Sabit Tempoda Çalma”, “Doğru Parmak Numaraları Uygulama” kodlarına cevap verdiği belirlenmiştir.

Görüşme sonuçlarına göre piyano öğretim elemanlarının polifonik eserler yoluyla kazandırılacak birçok teknik davranışlar olduğu tespit edilmiştir. Bu tespitlerden yola çıkarak uzmanların onayı ile seçilen, incelenen ve eser analizi yapılan Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin gerekli teknik davranışları içerdiği görülmektedir. Bu nedenle Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri piyano eğitiminde birçok teknik davranışlar kazandırabileceği düşünülmektedir.

4.1.4.1. Devinişsel kazanımlar. “Polifonik Eserler ile Kazanılan Teknik Davranışlar” temasına ilişkin "Devinişsel Kazanımlar" kategorisinde “Temayı Takip Etme ve Duyurma”, “Kontrpantal Çalma”, “Cümleme”, “Süslemeleri Uygulama”, “Legato Çalma”, “Non legato Çalma”, “Staccato Çalma”, “Portato Çalma”, “Tuşe Hakimiyeti”, “İki El Koordine Çalma”, “Bağımsız Ellerle Çalma”, “İki veya Üç Ses Çalma”, “Deşifre Etme”, “El ve Göz Koordinasyonu Sağlama”, “Sabit Tempoda Çalma” ve “Doğru Parmak Numaraları Uygulama” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Temayı takip etme ve duyurma: “*Polifonik eserlerin öğrencilere legato, sataccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırıldığını, ayrıca bu eserlerin tema takip ve tuşe hakimiyetini arttırdığını söyleyebilirim.*” (Ö.E.1). “*Polifonik eserlerin temayı takip etmede ve duyurmada, iki elin koordinasyonunu sağlamada öğrencilere yardımcı olabileceğini düşünmekteyim.*” (Ö.E.2). “*Polifonik eserler ile öğrenciler temayı takip etmeyi öğrendiklerini, iki elin koordinasyonunu sağladıklarını, kontrpuan tekniğini kavradıklarını görüyorum.*” (Ö.E.11).

Kontrpantal çalma: “*Polifonik eserler öğrencide portato çalma becerisi geliştirdiğini görmekteyim. Bunun yanında kontrpuan tekniğin kavratılması açısından bu eserlerin önemi büyük olduğunu söyleyebilirim.*” (Ö.E.4). “*Polifonik eserler öğrencilere kontrpantal çalma ve süslemeleri uygulayarak öğretim gibi teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.*” (Ö.E.8). “*Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.*” (Ö.E.9). “*Polifonik eserler ile öğrenciler temayı takip etmeyi öğrendiklerini, iki elin koordinasyonunu sağladıklarını, kontrpuan tekniğini kavradıklarını gözlemlemekteyim.*” (Ö.E.11).

Cümleleme: *“Teknik davranış olarak polifonik eserlerin öğrencide el ve göz koordinasyonu sağlamanın yanı sıra, motif ve cümleleme algılarını da geliştirdiğini öğrencilerimde gözlemişimdir.”* (Ö.E.7). *“Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak doğru ve etkili cümlelemeye dayalı, iki elin bağımsızlığını ifade eden anlatım biçimini gösterebilecek davranışları kazandırmak; gereksiz ağırlaşma ve hızlanmalardan kaçınarak, sabit ve sarsılmaz bir temponun korunmasına yönelik kazanımları edinmek olarak vurgulayabilirim.”* (Ö.E. 10).

Süslemeleri uygulama: *“Polifonik eserler öğrencilere kontrpuantal çalma ve süslemeleri uygulayarak öğretme gibi teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.”* (Ö.E.8). *“Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.”* (Ö.E.9).

Legato çalma: *“Polifonik eserlerin öğrencilere legato, sataccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırıldığını, ayrıca bu eserlerin tema takip ve tuşe hakimiyetini artırdığını söyleyebilirim.”* (Ö.E.1). *“Polifonik eserler öğrencide legato, staccato, portato gibi temel piyano çalma tekniklerin geliştirilmesinde yardımcı olmakta ve bu eserler ile öğrencilerin müzikal olgunluğa erişmektedir.”* (Ö. E.6). *“Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.”* (Ö.E.9). *“Öğrencilere polifonik eserler çalıştırmak legato, staccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırmakta ve tuşe hakimiyetini artırmaktadır.”* (Ö.E.12). *“Polifonik eserler ile öğrencilere kazandırılabilen teknik davranışlar; iki eli birbirinden*

bağımsız düşünmek, legato, staccato, portato çalma tekniklerini öğrenmek, parmak numaralarına önem vermek vb. olduğunu söyleyebilirim.” (Ö.E.14).

Non legato çalma: *“Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.” (Ö.E.9).*

Staccato çalma: *“Polifonik eserlerin öğrencilere legato, sataccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırıldığını, ayrıca bu eserlerin tema takip ve tuşe hakimiyetini artırdığını söyleyebilirim.” (Ö.E.1). “Polifonik eserler öğrencide legato, staccato, portato gibi temel piyano çalma tekniklerin geliştirilmesinde yardımcı olmakta ve bu eserler ile öğrencilerin müzikal olgunluğa erişmektedir.” (Ö.E.6). “Öğrencilere polifonik eserler çalıştırmak legato, staccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırmakata ve tuşe hakimiyetini artırmaktadır.” (Ö.E.12). “Polifonik eserler ile öğrencilere kazandırılabilen teknik davranışlar; iki eli birbirinden bağımsız düşünmek, legato, staccato, portato çalma tekniklerini öğrenmek, parmak numaralarına önem vermek vb. olduğunu söyleyebilirim.” (Ö.E.14).*

Portato çalma: *“Polifonik eserlerin öğrencilere legato, sataccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırıldığını, ayrıca bu eserlerin tema takip ve tuşe hakimiyetini artırdığını söyleyebilirim.” (Ö.E.1). “Polifonik eserler öğrencide portato çalma becerisi geliştirdiğini görmekteyim. Bunun yanında kontrpuan tekniğin kavratılması açısından bu eserlerin önemi büyük olduğunu söyleyebilirim.” (Ö.E.4). “Polifonik eserler öğrencide legato, staccato, portato gibi temel piyano çalma tekniklerin geliştirilmesinde yardımcı olmakta ve bu eserler ile öğrencilerin müzikal olgunluğa erişmektedir.” (Ö.E.6). “Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar*

kazandırmaktadırlar.” (Ö.E.9). “Öğrencilere polifonik eserler çalıştırmak legato, staccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırmakta ve tuşe hakimiyetini artırmaktadır.” (Ö.E.12).

“Bana göre polifonik eserler öğrencilerde özellikle portato tekniğinin geliştirilmesi açısından çok etkilidir.” (Ö.E. 13). “Polifonik eserler ile öğrencilere kazandırılabilen teknik davranışlar; iki eli birbirinden bağımsız düşünmek, legato, staccato, portato çalma tekniklerini öğrenmek, parmak numaralarına önem vermek vb. olduğunu söyleyebilirim.” (Ö.E.14).

Tuş hakimiyeti: “Polifonik eserlerin öğrencilere legato, sataccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırıldığını, ayrıca bu eserlerin tema takip ve tuşe hakimiyetini artırdığını söyleyebilirim.” (Ö.E.1). “Bu eserler yoluyla öğrencilerde kazandırılan teknik davranışlardan bazıları: iki elin bağımsız gelişiminin destekleme, bir elde iki veya üç sesi duyurabilme, tuşe hakimiyetini arttırma.” (Ö.E.5). “Öğrencilere polifonik eserler çalıştırmak legato, staccato, portato vb. çalış tekniklerini kazandırmakta ve tuşe hakimiyetini artırmaktadır.” (Ö.E.12).

İki el koordine çalma: “Polifonik eserler temayı takip etmede ve duyurmada, iki elin koordinasyonu sağlamada öğrencilere yardımcı olabileceğini düşünmekteyim.” (Ö.E.2). “Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.” (Ö.E.9). “Polifonik eserler ile öğrenciler temayı takip etmeyi öğrendiklerini, iki elin koordinasyonunu sağladıklarını, kontrpuan tekniğini kavradıklarını görüyorum.” (Ö.E.11).

Bağımsız ellerle çalma: “Polifonik eserler ile kazandırılan teknik davranışlardan en önemli olanı ellerin bağımsız kullanımı diyebilirim.” (Ö.E.3). “Bu eserler yoluyla öğrencilerde kazandırılan teknik davranışlardan bazıları: iki elin bağımsız gelişiminin

destekleme, bir elde iki veya üç sesi duyurabilme, tuşe hakimiyetini arttırma.” (Ö.E.5).

“Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak doğru ve etkili cümlelemeye dayalı, iki elin bağımsızlığını ifade eden anlatım biçimini gösterebilecek davranışları kazandırmak; gereksiz ağırlaşma ve hızlanmalardan kaçınarak, sabit ve sarsılmaz bir temponun korunmasına yönelik kazanımları edinmek olarak vurgulayabilirim.” (Ö.E. 10).

“Polifonik eserler ile öğrencilere kazandırılabilen teknik davranışlar; iki eli birbirinden bağımsız düşünmek, legato, staccato, portato çalma tekniklerini öğrenmek, parmak numaralarına önem vermek vb. olduğunu söyleyebilirim.” (Ö.E.14).

İki veya üç ses çalma. *“Bu eserler yoluyla öğrencilerde kazandırılan teknik davranışlardan bazıları: iki elin bağımsız gelişiminin destekleme, bir elde iki veya üç sesi duyurabilme, tuşe hakimiyetini arttırma.”* (Ö.E.5).

Deşifre etme: *“Polifonik eserler yoluyla öğrencilerin kazandıkları teknik davranışlar olarak legato, non legato, portato çalabilme, süslemeleri öğrenme, iki el arasında koordinasyon sağlayabilme, birden çok partiyi aynı anda polifonik özelliklerine göre çalabilme, deşifreyi geliştirme gibi birçok teknik davranışlar kazandırmaktadırlar.”* (Ö.E.9).

El ve göz koordinasyonu sağlama: *“Teknik davranış olarak polifonik eserlerin öğrencide el ve göz koordinasyonu sağlamanın yanı sıra, motif ve cümleme algılarını da geliştirdiğini öğrencilerimde gözlemişimdir.”* (Ö.E.7).

Sabit tempoda çalma: *“Polifonik eserleri öğrencilerime çaldırma nedenleri olarak doğru ve etkili cümlelemeye dayalı, iki elin bağımsızlığını ifade eden anlatım biçimini gösterebilecek davranışları kazandırmak; gereksiz ağırlaşma ve hızlanmalardan kaçınarak, sabit ve sarsılmaz bir temponun korunmasına yönelik kazanımları edinmek olarak vurgulayabilirim.”* (Ö.E. 10).

Doğru parmak numaraları uygulama: *“Polifonik eserler ile öğrencilere kazandırılabilen teknik davranışlar; iki eli birbirinden bağımsız düşünmek, legato, staccato,*

portato çalma tekniklerini öğrenmek, parmak numaralarına önem vermek vb. olduğunu söyleyebilirim.” (Ö.E.14).

4.1.5. Öğretim elemanlarının materyal olarak sahip oldukları polifonik eserlerin sayısı ve niteliğine ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarına materyal olarak sahip oldukları polifonik eserlerin sayısı ve niteliğini belirlemek için “Materyal olarak sahip olduğunuz polifonik eserlerin sayısı ve niteliği sizce ne ölçüde yeterlidir?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanlarının bu temaya yönelik görüşleri Tablo 9’de gösterilmektedir.

Tablo 9

Öğretim elemanlarının “Materyal yeterliliği” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Materyal	Yeterli	Çevrim içi Kaynaklardan	Ö.E.2, Ö.E.10	2
Kısmen Yeterli	Kaynak Taramama	Ö.E.5, Ö.E.6, Ö.E.12, Ö.E.14	4	
		Öğrenci Düzeyine Uygun	Ö.E.4, Ö.E.13	2
		Eser Bulamama		
	Çok Az Yeterli	Aynı Eserleri Kullanma	Ö.E.3, Ö.E.8, Ö.E.9,	3
		Öğrencinin Beğenme	Ö.E.1, Ö.E.7, Ö.E.11	3

Tablo 9 incelendiğinde verilerin 5 kod, 3 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Yeterli” kategorisinde 2 öğretim elemanı “Çevrimiçi Kaynaklardan Yararlanma” koduna cevap vermişlerdir. “Kısmen Yeterli ” kategorisinde “Kaynak Taramama” koduna 4 ve “Öğrenci Düzeyine Uygun Eser Bulamama” koduna 2 öğretim elemanın cevap verdiği görülmektedir. “Çok Az Yeterli” kategorisinde “Aynı Eserleri Kullanma” ve “Öğrencinin Beğenmemesi” kodlarına 3’er öğretim elemanı cevap vermişlerdir.

Görüşme sonuçlarına göre genel olarak öğretim elemanlarının polifonik eserlerin kısmen yeterli olduğu, daha fazla ve değişik eserlere ihtiyaç duydukları söylenebilir.

4.1.5.1. Yeterli. “Materyal Yeterliliği” temasına ilişkin “Yeterli” kategorisinde “Çevrimiçi Kaynaklardan Yararlanma” koduna yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Çevrimiçi kaynaklardan yararlanma: *“Kitaplığında yeterince polifonik eserler mevcuttur. Eserlerin birçoğunu zaten internetten ulaşabiliyorum.”* (Ö.E.2). *“Öğrencilerime çalıştırdığım yeterli sayıda polifonik eserlerim var. Ayrıca teknolojiden yararlanarak internet ortamında genelde istediğim eseri bulabiliyorum.”* (Ö.E.10).

4.1.5.2. Kısmen yeterli. Öğretim elemanlarının “Materyal yeterliliği” temasına ilişkin “Kısmen Yeterli” kategorisinde “Kaynak Taramama”, “Öğrenci Düzeyine Uygun Eser Bulamama” kodlarına yönelik cevapları aşağıda verilmektedir.

Kaynak taramama: *“Fazla kaynak taramadığım için aynı eserleri kullanmak zorunda kalıyorum.”* (Ö.E.5). *“Yıllardır kullandığım polifonik eserleri kullanıyorum çünkü internet ortamında yeni, değişik eserler aramıyorum.”* (Ö.E.6). *“Teknolojiden yararlanmadığım için az sayıda ve hep aynı polifonik eserleri kullanıyorum.”* (Ö.E.12). *“İnternette ve piyano metotlarında farklı eserler aramıyorum.”* (Ö.E.14).

Öğrenci düzeyine uygun eser bulamama: *“Müzik Eğitim Anabilim Dallarındaki öğrencilerin düzeyi sınırlı olduğundan farklı eserler arayışına girmedim.”* (Ö.E.4). *“Öğrencilerim için genelde kullandığım polifonik eserler başlangıç veya orta düzeyde olmalıdır. Bu düzeye uygun da az eser bulunmaktadır.”* (Ö.E.13).

4.1.5.3. Çok az yeterli. “Materyal Yeterliliği” temasına ilişkin “Çok Az Yeterli” kategorisinde “Aynı Eserler” ve “Beğenmeme” kodlarına yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Aynı eserleri kullanma: “Genelde aynı eserleri çalışmak öğrencinin motivasyonunu düşürmektedir. Bunun için de farklı polifonik eser arayışlarına giriyorum.” (Ö.E.3). “Sürekli aynı eserleri çalışıyoruz ve yeni eserlere zor ulaşıyorum.” (Ö.E. 8). “Yıllardır öğrenciler aynı polifonik eserleri duymaktadırlar. Bu eserlerden sıkıldıklarını, yeni ezgisel eserler istediklerini dile getirmektedirler.” (Ö.E.9).

Öğrencinin beğenmemesi: “Öğrencilerime farklı bestecilerin polifonik eserlerini beğendirmekte zorlanıyorum.” (Ö.E.1). “İlk defa duydukları polifonik eseri çalışırken zorlanacaklarını düşündükleri için ezgisini beğenmediklerini söylüyorlar.” (Ö.E.5). “Farklı bestecilerin eserlerini öğrencilere ezgisel bakımdan beğendirmek için zorluk çekiyorum.” (Ö.E.12).

4.1.6. Öğretim elemanlarına göre öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmelerinin yararına ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarına göre öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmelerinin yararlarını belirlemek için “Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmelerinde ne gibi yararları vardır?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanların bu temaya yönelik görüşleri Tablo 10’da gösterilmektedir.

Tablo 10

Öğretim elemanlarına göre “Farklı dönem bestecilerine ait polifonik eserlerin öğrencilere katkısı” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Farklı Dönem	Yararları	İlgi Çekici	Ö.E.3	1
Bestecilerine Ait		Motivasyon Artırıcı	Ö.E.3	1
Polifonik Eserlerin		Farklı Eserler Tanıma	Ö.E.4, Ö.E.7, Ö.E.11, Ö.E.1, Ö.E.14	5
Öğrencilere		Başarıya Olumlu Etki	Ö.E.3	1
Katkısı		Bilgilenme	Ö.E.2, Ö.E.13	2
		Besteci Stilleri	Ö.E.5, Ö.E.10	2
		Analiz	Ö.E.8, Ö.E.12	2
		Müziksel Gelişme	Ö.E.6, Ö.E.9	2
		Tınısal Özellikler	Ö.E.10	1

Tablo 10 incelendiğinde verilerin 9 kod, 1 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Yararları” kategorisinde 5 öğretim elemanı “Farklı Eserler Tanıma” koduna cevap verirken, 2’şer öğretim elemanı “Bilgilenme”, “Besteci Stilleri”, “Analiz”, “Müziksel Gelişme” kodlarına cevap verdikleri belirlenmiştir. Ayrıca 1’er öğretim elemanı da “İlgi Çekici”, “Motivasyon Artırıcı”, “Başarıya Olumlu Etki” ve “Tınısal Özellikler” kodlarına cevap vermişlerdir.

Görüşme sonuçlarına göre farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserlerini seslendirerek piyano edebiyatına kazandırmaları, farklı stilde, farklı karakterde ve farklı kültürel özellikleri ile bestelenmiş eserleri tanınmaları öğrencilerin gelişimine yararlı olacağı düşünülmektedir.

4.1.6.1. Yararları. “Öğrencilerin Farklı Dönem ve Bestecilerin Polifonik Eserlerini Seslendirme” temasına ilişkin “Yararları” kategorisinde “İlgi Çekici”, “Motivasyon”, “Tanıma”, “Başarılarını Etkileme”, “Bilgilenme”, “Besteci Stilleri”, “Analiz”, “Müziksel Gelişme” ve “Tınısal Özellikler” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

İlgi çekici: *“Polifonik eserler genelde Barok Dönem eserleri olup ve bu dönemin özelliklerinden aynı ezginin işlenmesi öğrenciler için bazen sıkıcıdır. Romantik Dönem veya günümüz Türk Müziğinde polifonik öğelerle yazılmış eserler daha ilgi çekici olabilir. Bunun yanı farklı dönem ve bestecilerin polifonik eserlerini seslendirmek öğrencilerin motivasyonlarını ve başarılarını olumlu etkileyebileceği kanısındayım.”* (Ö.E.3).

Motivasyon artırıcı: *“Polifonik eserler genelde Barok Dönem eserleri olup ve bu dönemin özelliklerinden aynı ezginin işlenmesi öğrenciler için bazen sıkıcıdır. Romantik Dönem veya günümüz Türk Müziğinde polifonik öğelerle yazılmış eserler daha ilgi çekici olabilir. Bunun yanı farklı dönem ve bestecilerin polifonik eserlerini seslendirmek öğrencilerin motivasyonlarını ve başarılarını olumlu etkileyebileceği kanısındayım.”* (Ö.E.3).

Farklı eserler tanıma: *“Piyano edebiyatı ve ait olduğu dönem özelliklerini tanıma açısından öğrencilerin farklı dönem ve bestecilerin polifonik eserlerini seslendirmeleri yararlı olur. Ayrıca bu eserler öğrencilerin bilgilerine zenginlik katacağı gibi müzisyenliklerini de geliştirir.”* (Ö.E.4). *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri yararlı olur.”* (Ö.E.1, Ö.E.7). *“Farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri öğrenciler için yararlı olacağını düşünmekteyim.”* (Ö.E. 11). *“Her dönem farklı özellikler barındırdığını ve öğrencilerin bu özellikleri tanımaları açısından katkı sağlayacağı için öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri yararlı olur düşüncesindeyim.”* (Ö.E.14).

Başarıya olumlu etki: *“Polifonik eserler genelde Barok Dönem eserleri olup ve bu dönemin özelliklerinden aynı ezginin işlenmesi öğrenciler için bazen sıkıcıdır. Romantik Dönem veya günümüz Türk müziğinde polifonik öğelerle yazılmış eserler daha ilgi çekici olabilir. Bunun yanı farklı dönem ve bestecilerin polifonik eserlerini seslendirmek öğrencilerin motivasyonlarını ve başarılarını olumlu etkileyebileceği kanısındayım.”* (Ö.E.3).

Bilgilenme: *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri tanınmaları, bilgilenmeleri açısından yararlı olacaktır.”* (Ö.E.2). *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri çalışmaları bilgilerini artıracacağı düşüncesindeyim.”* (Ö.E.13).

Besteci stilleri: *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri farklı stilleri tanıyacakları için yararlı olacaktır.”* (Ö.E.5). *“Öğrencilerin seslendireceği farklı dönemlere ve bestecilere ait polifonik eserlerin stil ve tınısal özelliklerinin tanınmasını sağlayacağı için yararlı olacaktır.”* (Ö.E. 10).

Analiz: *“Öğrencilerin mümkün olduğu ölçüde farklı dönem ve farklı bestecilerin eserlerini seslendirmeleri gerekir. Böylece farklı dönem ve bestecilerin stillerine daha fazla hakim olup eserleri analiz etme konusunda yetkin olacaklardır.”* (Ö.E.8). *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri ve analiz etmeleri yararlı olacaktır.”* (Ö.E. 12).

Müziksel gelişme: *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri farklı türden, çeşitten, teknikten, dönemden, kültürden vs. eserler tanınmaları, gelişmeleri için yararlı olacağını düşünmekteyim.”* (Ö.E.6). *“Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri müziksel gelişimlerini olumlu etkileyecektir.”* (Ö.E. 9).

Tınısal özellikler: “Öğrencilerin seslendireceği farklı dönemlere ve bestecilere ait polifonik eserlerin stil ve tınısal özelliklerinin tanınmasını sağlayacağı için yararlı olacaktır.” (Ö.E. 10).

4.1.7. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserleri tanıma durumlarına ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserleri tanıma durumlarını belirlemek için “Rus bestecilerine ait polifonik eserleri tanıyor musunuz?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanlarının bu temaya yönelik görüşleri Tablo 11’de gösterilmektedir.

Tablo 11

Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanıma durumları” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerini Tanıma Durumları	Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerini Tanıma	Tanımiyor	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.12, Ö.E.13, Ö.E.14	12
		Kısmen Tanıyor	Ö.E.3, Ö.E.6	2
	Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Tanınmama Durumları	Seslendirildiğini Duymama	Ö.E.5	1
		Gereksiz Bulma	Ö.E.14	1
	Nedenleri	Araştırmama	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.11, Ö.E.13	4
		Repertuvarında Bulundurmama	Ö.E.2, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.12	6

Tablo 11 incelendiğinde verilerin 6 kod, 2 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerini Tanıma” kategorisinde 12 öğretim elemanı “Tanımiyor” koduna cevap verirken, 2 öğretim elemanı da “Kısmen Tanıyor”

koduna cevap verdikleri belirlenmiştir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Tanınmama Nedenleri” kategorisinde 6 öğretim elemanı “Repertuvarında Bulundurmama” ve 4 öğretim elemanı da “Araştırmama” koduna cevap vermişlerdir. Ayrıca 1’er öğretim elemanı da “Seslendirildiğini Duymama” ve “Gereksiz Bulma” kodlarına cevap verdikleri belirlenmiştir.

Görüşme sonuçlarına göre piyano öğretim elemanları Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanımadıklarını ifade etmişlerdir. Bu bulgular doğrultusunda farklı ülkelerin bestecilerinin olduğu gibi Rus bestecilerin de polifonik eserlerini tanımak, öğrencilere farklı repertuvar kazandıracak ve müzik kültürlerinin gelişimine katkıda bulunulacağı söylenebilir.

4.1.7.1. Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanıma. “Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerini Tanıma Durumları” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerini Tanıma” kategorisinde “Tanımıyor” ve “Kısmen Tanıyor” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Tanımıyor: “*Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini araştırmadığım için tanımıyorum.*” (Ö.E.1). “*Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum. Bu yüzden de repertuvarımda bulundurmuyorum.*” (Ö.E.2). “*Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanımıyorum ve araştırmadım.*” (Ö.E. 4). “*Araştırmadığım ve seslendireni duymadığım için Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanımıyorum.*” (Ö.E.5). “*Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için kütüphanemde yer almıyor.*” (Ö.E. 7). “*Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için öğrencilerime çalıştırmayı gereksiz buluyorum.*” (Ö.E.8). “*Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum ve notaları bende mevcut değil.*” (Ö.E.9). “*Rus Bestecilerin polifonik eserleri repertuvarımda yok.*” (Ö.E.10). “*Öğrencilerime Barok Dönem polifonik eserleri çalıştırmaktayım. Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için araştırmadım.*” (Ö.E.11). “*Öğrencilerine Rus bestecilerin romantik eserlerini çaldırıldığını, ancak polifonik eserlerini tanımadığı için repertuvarında bulundurmuyorum.*” (Ö.E.12). “*Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum ve öğrenci düzeyinin üstünde olduğunu*

düşünüyorum.” (Ö.E.13). *“Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum ve öğrencilerime çalıştırmak için gereksiz buluyorum.”* (Ö.E.14).

Kısmen tanıyor: *“Rus bestecilerine ait polifonik eserleri nadiren seslendirildiği için kısmen tanıyorum diyebilirim.”* (Ö.E.3). *“Rus bestecilerine ait polifonik eserleri kısmen tanıyorum.”* (Ö.E.6).

4.1.7.2. Rus bestecilerin polifonik eserlerin tanınmama nedenleri. “Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerini Tanıma Durumları” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Tanınmama Nedenleri” kategorisinde “Seslendirildiğini Duymama”, “Gereksiz Bulma”, “Araştırmama” ve “Repertuvarında Bulundurmama” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Seslendirildiğini duymama: *“Araştırmadığım ve seslendireni duymadığım için Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanımıyorum.”* (Ö.E.5).

Gereksiz bulma: *“Öğrencilerime Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum ve çalıştırmak için gereksiz buluyorum.”* (Ö.E.14).

Araştırmama: *“Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini araştırmadığım için tanımıyorum.”* (Ö.E.1). *“Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanımıyorum ve araştırmadım.”* (Ö.E. 4). *“Öğrencilerime Barok dönem polifonik eserleri çalıştırmaktayım. Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için araştırmadım.”* (Ö.E.11). *“Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum ve öğrenci düzeyinin üstünde olduğunu düşünüyorum.”* (Ö.E.13).

Repertuvarında bulundurmama: *“Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum. Bu yüzden de repertuvarımda bulundurmuyorum.”* (Ö.E.2). *“Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için kütüphanemde yer almıyor.”* (Ö.E. 7). *“Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için öğrencilerime çalıştırmayı gereksiz buluyorum.”* (Ö.E.8). *“Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum ve notaları bende mevcut değil.”* (Ö.E.9). *“Rus*

bestecilerin polifonik eserleri repertuarımda yok.” (Ö.E.10). “Öğrencilerine Rus bestecilerin romantik eserlerini çaldırıldığını, ancak polifonik eserlerini tanımadığım için repertuarında bulundurmuyorum.” (Ö.E.12).

4.1.8. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserleri piyano eğitiminde kullanma durumlarına ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserleri kullanma durumlarını belirlemek için “Bu eserleri piyano eğitiminde kullandınız mı? Kullanmadıysanız lütfen nedenlerini açıklayınız” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanların bu temaya yönelik görüşleri Tablo 12’de gösterilmektedir.

Tablo 12

Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanma durumları” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları	Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları	Kullanmıyor	Ö.E.1, Ö.E.3, Ö.E.4, Ö.E.6, Ö.E.7, Ö.E.8, Ö.E.9, Ö.E.10, Ö.E.11, Ö.E.13, Ö.E.14	11
		Kısmen	Ö.E.2, Ö.E.5, Ö.E.12	3
		Kullanıyor		
Kullanma Durumları	Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanılmama Nedenleri	Tanınamama	Ö.E.1, Ö.E.3, Ö.E.6	3
		Araştırmama	Ö.E.13	1
		İlgi Çekmeme	Ö.E.8	1
		Gereksiz Bulma	Ö.E.7, Ö.E. 14	2
	Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kısmen Kullanma Nedenleri	Farklı Tınılar	Ö.E.2	1
		Repertuar	Ö.E.5, Ö.E.12	2
		Genişliği		

Tablo 12 incelendiğinde verilerin 8 kod, 3 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları” kategorisinde 11 öğretim elemanı “Kullanmıyor” koduna cevap verirken 3 öğretim elemanı da “Kısmen Kullanıyor” koduna cevap verdikleri belirlenmiştir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanılmama Nedenleri” kategorisinde 3 öğretim elemanı “Tanımama”, 2 öğretim elemanı “Gereksiz Bulma”, 1’er öğretim elemanı da “Araştırmama” ile “İlgi çekmeme” kodlarına cevap vermişlerdir. Üçüncü kategori “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kısmen Kullanma Nedenleri”nde “Repertuvar Genişliği” koduna 2 öğretim elemanı cevap verirken “Farklı Tınılar” koduna da 1 öğretim elemanı cevap verdiği belirlenmiştir.

Görüşme sonuçlarına göre piyano öğretim elemanları Rus bestecilerin polifonik eserlerini piyano eğitiminde genellikle kullanmadıkları söylenebilir.

4.1.8.1. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerin polifonik eserlerini kullanma durumları. Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları ” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları” kategorisinde “Kullanmıyor” ve “Kısmen Kullanıyor” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Kullanmıyor: “Rus bestecilerine ait polifonik eserleri araştırmadığım için tanımıyorum ve kullanmıyorum.” (Ö.E.1). “Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum. Bu yüzden de kullanmıyorum.” (Ö.E.3). “Rus bestecilerine ait polifonik eserleri öğrencilerime çalıştırmadım ve kullanmadım.” (Ö.E.4). “Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için kullanmıyorum.” (Ö.E. 6). “Rus bestecilerin polifonik eserlerini öğrencilerime çalıştırmayı gereksiz buluyorum.” (Ö.E.7). “İlgimi çekmediği için Rus Bestecilerin polifonik eserlerini kullanmıyorum.” (Ö.E.8). “Rus Bestecilerin polifonik eserlerini kullanmıyorum çünkü öğrencilerim için zor geleceğini düşünüyorum.” (Ö.E.9). “Rus Bestecilerin polifonik eserlerini kullanmıyorum.” (Ö.E.10). “Öğrencilerime polifonik

eserler olarak Barok Dönem eserlerini çalıştırmaktayım.” (Ö.E.11). “Rus bestecilerin polifonik eserlerini dinlemediğim için araştırmadım.” (Ö.E.13). “Rus bestecilerin polifonik eserlerini kullanmıyorum ve öğrencilerime çalıştırmak için gereksiz buluyorum.” (Ö.E.14).

Kısmen kullanıyor: *“Öğrencilerime Rus bestecilerin polifonik eserlerindeki farklı tınıları duymaları açısından nadiren de olsa çalıştırıyorum.” (Ö.E.2). “Öğrenci repertuvarın gelişmesi açısından zaman zaman Rus bestecilerin polifonik eserlerini kullanıyorum.” (Ö.E.5). “Öğrencilerime farklı ve yeni repertuvar kazandırmak için değişik ekollerin polifonik eserlerini çalıştırıyorum.” (Ö.E.12).*

4.1.8.2. Rus bestecilerinin polifonik eserlerinin kullanılma nedenleri. “Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerinin Kullanılmama Nedenleri” kategorisinde “Tanımama”, “Araştırmama” ve “İlgi Çekmeme” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Tanımama: *“Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini araştırmadığım için tanımıyorum.” (Ö.E.1). “Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımıyorum. Bu yüzden de kullanmıyorum.” (Ö.E.3). “Rus Bestecilerin polifonik eserlerini tanımadığım için kullanmıyorum.” (Ö.E. 6).*

Araştırmama: *“Rus bestecilerin polifonik eserlerini dinlemediğim için araştırmadım.” (Ö.E.13).*

İlgi çekmeme: *“İlgimi çekmediği için Rus Bestecilerin polifonik eserlerini kullanmıyorum.” (Ö.E.8).*

Gereksiz bulma: *“Rus bestecilerin polifonik eserlerini öğrencilerime çalıştırmayı gereksiz buluyorum.” (Ö.E.7). “Rus bestecilerin polifonik eserlerini kullanmıyorum ve öğrencilerime çalıştırmak için gereksiz buluyorum.” (Ö.E.14).*

4.1.8.3. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerin polifonik eserlerini kısmen kullanma nedenleri. Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerini Kısmen Kullanma Nedenleri” kategorisinde “Farklı Tınılar” ve “Repertuvar Genişliği” kodlarına yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Farklı tınılar: “*Öğrencilerime Rus bestecilerin polifonik eserlerindeki farklı tınıları duymaları açısından nadiren de olsa çalıştırıyorum.*” (Ö.E.2).

Repertuvar genişliği: “*Öğrenci repertuvarın gelişmesi açısından zaman zaman Rus bestecilerin polifonik eserlerini kullanıyorum.*” (Ö.E.5). “*Öğrencilerime farklı ve yeni repertuvar kazandırmak için değişik ekollerin polifonik eserlerini çalıştırıyorum.*” (Ö.E.12).

4.1.9. Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanılmasının piyano eğitimine katkılarına ilişkin öğretim elemanlarının görüşleri. Öğretim elemanlara göre Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin piyano eğitiminde kullanılmasına yönelik katkılarını belirlemek için “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanılması piyano eğitimine ne ölçüde katkıları olabilir ?” sorusu sorulmuştur. Öğretim elemanlarının bu temaya yönelik görüşleri Tablo 13’te gösterilmektedir.

Tablo 13

Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin piyano eğitimine katkısı” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f
Rus	Rus Bestecilerin	Repertuvar Edinme	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.10, Ö.E.12	4
Bestecilerine	Polifonik	Teknik Zorlukları Aşma	Ö.E.6	1
Ait Polifonik	Eserlerinin Yararlı	Farklı Ekol	Ö.E.2, Ö.E.14	2
Eserlerin	Olması	İlgi Çekici ve Motive Edici	Ö.E.3, Ö.E.7	2
Piyano				
Eğitimine		Farklı Renkler Tanıma	Ö.E.5	1
Katkısı		Zengin Melodi	Ö.E.8	1
		Teknik Olarak Destekleyici	Ö.E.8	1
		Farklı Müzik Dili	Ö.E.13	1
		Halk Müziği Temelli Eserler Tanıma	Ö.E.6, Ö.E.8	1
	Rus Bestecilerin	Farklı Tonalite	Ö.E.11	1
	Polifonik	Teknik Açından Zorlayıcı	Ö.E.11	1
	Eserlerinin			
	Kısmen Yararlı			
	Olması			
	Rus Bestecilerin	Gerçekçi Değil	Ö.E.9	1
	Polifonik			
	Eserlerinin Yararlı			
	Olmaması			

Tablo 13 incelendiğinde verilerin 12 kod, 3 kategori ve 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Yararlı Olması” kategorisinde 4 öğretim elemanı “Repertuvar edinme”, 2 öğretim elemanı da “Farklı Ekol” ve “İlgi Çekici ve Motive Edici” kodlarına cevap verdikleri belirlenmiştir. 1’er öğretim elemanı “Teknik Zorlukları Aşma”, “İlgi Çekici ve Motive Edici”, “Farklı Renkler Tanıma”, “Zengin Melodi”, “Teknik Olarak Destekleyici”, “Farklı Müzik Dili”, “Armonik yapı” ve “Halk Müziği Temelli Eserler Tanıma” kodlarına cevap vermişlerdir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kısmen Yararlı Olması” ikinci kategoride yer alan “Farklı Tonalite” ve “Teknik Açından Zorlayıcı” kodlarına 1’er öğretim elemanı cevap verdiği belirlenmiştir. Üçüncü kategori “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Yararlı Olmaması”nda 1 öğretim elemanı “Gerçekçi Değil” koduna cevap vermiştir.

Görüşme sonuçlarına göre tamamına yakın piyano öğretim elemanı öğrencilerin Rus bestecilerine ait polifonik eserleri kullanılmasının yararlı olacağını ifade etmiştir. Bu bulgular ışığında Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano literatürüne kazandırılması, ilgi çekici ve motive edici olmaları, farklı stilde, farklı kültürdeki halk müziği temelli eserleri tanımları açısından öğrencilerin gelişimine destekleyici olacağı düşünülmektedir.

4.1.9.1. Rus bestecilerin polifonik eserlerin yararlı olması. “Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Piyano Eğitimine Katkısı” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Yararlı Olması” kategorisinde “Repertuvar Edinme”, “Teknik Zorlukları Aşma”, “Farklı Ekol”, “İlgi Çekici ve Motive Edici”, “Farklı Renkler Tanıma”, “Zengin Melodi”, “Teknik Olarak Destekleyici”, “Farklı Müzik Dili”, “Armonik Yapı” ve “Halk Müziği Temelli Eserler Tanıma” kodlarına yönelik öğretim elemanların cevapları aşağıda verilmektedir.

Repertuvar edinme: “*Rus piyano ekolünü tanımak, zengin piyano repertuarı edinebilmek açısından öğrenciler için çok yararlı ve önemli olacağı kanısındayım*” (Ö.E.1).

“Bu eserlerin kullanılması öğrencilerin repertuvarın genişlemesi açısından yararlı olacağı düşüncesindeyim.” (Ö.E.4). “Rus piyano edebiyatın geniş yelpazesi öğrencilere yararlı olacaktır.” (Ö.E.10). “Rus bestecilerin romantik ve çağdaş eserlerinin yanı sıra polifonik eserlerini de tanımak öğrencilerin repertuvarına katkı sağlayacaktır.” (Ö.E.12).

Teknik zorlukları aşma: “Bu eserlerin öğrencilere teknik zorlukların öğretilmesi konusunda ve aşılmasında yararlı olacağını, ayrıca öğrencilerin Rus halk müziği temalı polifonik eserler tanınması da onların ufkunu geliştireceği görüşündeyim.” (Ö.E.6).

Farklı ekol: “Rus bestecilerin polifonik eserlerini fazla tanımıyorum ama öğrencilerimle farklı ekol eserlerini çalışmak yararlı olur.” (Ö.E.2). “Polifonik eser olarak sadece Barok dönem eseri olarak anlamamak gerek. Başka dönem ve ekollerin de polifonik eserleri vardır. Bu eserleri de çalışmak öğrenciler için yararlı olacaktır.” (Ö.E.14).

İlgi çekici ve motive edici: “Rus bestecilerin polifonik eserleri öğrenciler için ilgi çekici olabilir. Bu onları motive ederek başarılarını olumlu etkiler.” (Ö.E.3). “Öğrencilere göre Barok Dönem polifonik eserleri çalışmak sıkıcıdır. Başka dönem ve bestecilerin polifonik eserlerini çalışmak onlar için motive edici olabilir.” (Ö.E.7).

Farklı renkler tanıma: “Öğrencilerin farklı besteciler ve farklı renkler tanımaları açısından Rus bestecilerin polifonik eserlerinin kullanılmasının yararlı olabileceği kanısındayım.” (Ö.E. 5).

Zengin melodi: “Rus bestecilerin birçok eserin halk müziği temelli, özgün tınlı olmaları dikkat çekici ve önemlidir. Ayrıca bu bestecilerin piyano için eğitim amaçlı birçok eserinin bulunmasından dolayı derslerimde sıklıkla kullanıyorum. Bu eserler hem teknik olarak destekleyici olmaları hem de zengin ve zevkli melodik yapılar barındırmalarından dolayı yararlı olacağı görüşündeyim.” (Ö.E.8).

Teknik olarak destekleyici: “Rus bestecilerin birçok eserinin halk müziği temelli, özgün tınlı olmaları dikkat çekici ve önemlidir. Ayrıca bu bestecilerin piyano için eğitim

amaçlı birçok eserinin bulunmasından dolayı derslerimde sıklıkla kullanıyorum. Bu eserler hem teknik olarak destekleyici olmaları hem de zengin ve zevkli melodik yapılar barındırmalarından dolayı yararlı olacağı görüşündeyim.” (Ö.E.8).

Farklı müzik dili: *“Rus bestecilerin polifonik eserleri Batı Avrupa müzik kültüründen farklı olması, müzik dili ve özgünlüğü nedeniyle yararlı olabilir.” (Ö.E.13).*

Halk müziği temelli eserler tanıma: *“Bu eserlerin öğrencilere teknik zorlukların öğretilmesi konusunda ve aşılmasında yararlı olacağını, ayrıca öğrencilerin Rus halk müziği temalı polifonik esereler tanıması da onların ufkunu geliştireceği görüşündeyim.” (Ö.E.6).*

“Rus bestecilerin birçok eserin halk müziği temelli, özgün tınlı olmaları dikkat çekici ve önemlidir. Ayrıca bu bestecilerin piyano için eğitim amaçlı birçok eserinin bulunmasından dolayı derslerimde sıklıkla kullanıyorum. Bu eserlerin hem teknik olarak destekleyici olmaları hem de zengin ve zevkli melodik yapılar barındırmalarından dolayı yararlı olacağı görüşündeyim.” (Ö.E.8).

4.1.9.2. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin kısmen yararlı olması. “Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Piyano Eğitimine Katkısı” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerinin Kısmen Yararlı Olması” kategorisinde “Farklı Tonalite” ve “Teknik Açıdan Zorlayıcı” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda verilmektedir.

Farklı tonalite: *“Rus bestecilerin özellikle bazı eserlerin teknik açıdan zorlayıcı olduğunu, eserleri tonalite bakımından da farklı olduğu için kısmen yararlı olacağını düşünmekteyim.” (Ö.E. 11).*

Teknik açıdan zorlayıcı: *“Rus bestecilerin özellikle bazı eserlerin teknik açıdan zorlayıcı olduğunu, eserleri tonalite bakımından da farklı olduğu için kısmen yararlı olacağını düşünmekteyim.” (Ö.E. 11).*

4.1.9.3. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin yararlı olmaması. “Rus Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Piyano Eğitime Katkısı” temasına ilişkin “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerinin Yararlı Olmaması” kategorisinde “Gerçekçi Değil” koduna yönelik öğretim elemanın cevabı aşağıda verilmektedir.

Gerçekçi değil: “*Bugünkü koşullarda ve bu öğrenci yapısıyla Rus bestecilerin polifonik eserleri öncelikli olmaları gerçekçi görünmediği için yararlı bulmuyorum.*” (Ö.E.9).

4.1.10. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüşleri. Öğretim elemanlara Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüş ve önerilerini belirlemek için “Görüşlerinize ek olarak Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüş ve önerileriniz varsa lütfen yazınız.” ifadesi yöneltilmiştir. Öğretim elemanların bu temaya yönelik görüşleri Tablo 14’te gösterilmektedir.

Tablo 14

Öğretim elemanlarının “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano eğitimine kazandırılması” temasına ilişkin görüşleri

Tema	Kategori	Kod	Ö.E.	f	
Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerin Piyano Eğitimine Kazandırılması	Kazandırılmasına	Repertuvar Edinme	Ö.E.1, Ö.E.2, Ö.E.3, Ö.E.14	4	
	İlişkin Olumlu Görüşler	Rus Piyano Ekolünü Tanıma	Ö.E.1, Ö.E.4, Ö.E.5, Ö.E.9, Ö.E.12, Ö.E.14	6	
		Karşılaştırma	Ö.E.6	2	
	Teknik Beceri Kazandırma		Ö.E.11, Ö.E.13	2	
			Eğitim Amaçlı Kullanılması	Ö.E. 8, Ö.E.10	2
	Duyuşsal Zenginlik		Ö.E.12	1	
			İlgi ve Motivasyon	Ö.E.13	1
	Kazandırılmasına	Paylaşımçı Olmak	Ö.E.1	1	
	İlişkin Öneriler	Zorluk Düzeyinden Dolayı Konservatuvarlarda Yer Almaları	Ö.E.7	1	
			Eserlerin Yaygınlaşması	Ö.E.5, Ö.E. 8	2
			Piyano Eğitimcileri örgütlenmeli	Ö.E.9	1

Tablo 14 incelendiğinde verilerin 11 kod, 2 kategori, 1 temadan oluştuğu görülmektedir. “Kazandırılmasına İlişkin Olumlu Görüşler” ” kategorisinde 6 öğretim elemanının “Rus Piyano Ekolünü Tanıma” ve 4 öğretim elemanının “Repertuvar Edinme”

kodlarına cevap verdikleri belirlenmiştir. Ayrıca 2’şer öğretim elemanı da “Karşılaştırma”, “Teknik Beceri Kazandırma” ve “Eğitim Amaçlı Kullanılması” kodlarına cevap vermişlerdir. 1’er öğretim elemanı da “Duyuşsal Zenginlik” ve “İlgi ve Motivasyon” kodlarına cevap verdikleri gözlenmiştir. “Kazandırılmasına İlişkin Öneriler” kategorisinde ise “Eserlerin Yaygınlaşması” koduna 2, “Paylaşımçı Olmak”, “Zorluk Düzeyinden Dolayı Konservatuvarlarda Yer Almaları” ve “Piyano Eğitimcileri Örgütlenmeli” kodlarına da 1’er öğretim elemanı cevap verdikleri belirlenmiştir.

Sonuç olarak, öğretim elemanlarının görüşlerine göre Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılması, öğrencilerin farklı dönem ve stildeki eserleri tanımaları açısından önemli olduğu söylenebilir.

4.1.10.1. Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine

kazandırılmasına ilişkin görüşler. “Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitimine Kazandırılması “ temasına ilişkin “Kazandırılmasına İlişkin Olumlu Görüşler” kategorisinde “Repertuvar Edinme”, “Rus Piyano Ekolünü Tanıma”, “Karşılaştırma”, “Teknik Beceri Kazandırma”, “Duyuşsal Zenginlik” ve “İlgi ve Motivasyon” kodlarına yönelik öğretim elemanlarının cevapları aşağıda sunulmuştur.

Repertuvar edinme: “*Rus piyano ekolünü tanımak, zengin piyano literatürü edinebilmenin yanı sıra, bu bestecilerin eserlerinin notasyonu konusuna ilişkin repertuvar eksikliğinin giderilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Ayrıca, yabancı uyruklu öğretim elemanlarının daha paylaşımcı olmalarını önermekteyim.*” (Ö.E.1). “*Eserleri tanımadığım için tam olarak yanıtlayamayacağım ama piyano repertuvarına kazandırılması açısından önemli olduğunu söyleyebilirim.*” (Ö.E.2). “*Bu konuda yapılan çalışmaların alanına katkı sağlayacağı ve piyano literatürünü renklendireceğine inanıyorum.*” (Ö.E.3). “*Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri öğrencilere tanıtmak, piyano repertuvarlarını zenginleştirmek anlamına gelmektedir.*” (Ö.E.14).

Rus piyano ekolünü tanıma: *“Rus piyano ekolünü tanımak, zengin piyano literatürü edinebilmenin yanı sıra, bu bestecilerinin eserlerinin notasyonu konusuna ilişkin repertuar eksikliğini giderilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Ayrıca, yabancı uyruklu öğretim elemanlarının daha paylaşımcı olmalarını önermekteyim.”* (Ö.E.1). *“Rus piyano edebiyatını tanıma açısından yararlı olacağını düşünüyorum.”* (Ö.E.4). *“Piyano dersi kapsamında elde edilmesi beklenen kazanımlara koşut olarak dersin içeriği çerçevesinde ‘Çağdaş dönem bestecilerinin eserlerinden örneklerin tanıtılması’ açısından değerlendirilebileceği görüşümdedir. Ayrıca sanatsal ve bilimsel etkinlikler ile eserlerin yayılması uygun olur.”* (Ö.E.5). *“Piyano eğitimcileri zaman zaman birbirinden ya da çeşitli kaynaklardan ulaşabildikleri başka uygulamalardan etkilenmektedir. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra Türkiye’de Azeri piyano eğitimcileri aracılığıyla kullandıkları farklı eserleri tanıma fırsatı buldum; ancak eski alışkanlıklardan vazgeçilmediği için Rus bestecilerin eserlerini yeterince kullanmadım. Ayrıca piyano eğitimcileri örgütlenmeleri ya da etkileşim kurabilecekleri bir platform oluşturmaları, tutucu tutumlardan kurtulabilmeleri ve gelişebilmeleri önerisinde bulunmak istiyorum.”* (Ö.E.9). *“Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerini çalıştırmak, öğrenciler için farklı ekol ve stil tanımaları açısından gelişmelerinde ve ilgilerinin artmasında katkı sağlayacağını düşünmektedir.”* (Ö.E.12). *“Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri öğrencilere tanıtmak, piyano repertuarlarını zenginleştirmek anlamına gelmektedir.”* (Ö.E.14).

Karşılaştırma: *“Bu eserlerin çaldırılması gerektiğini, Rus ekolünü ve farklı ekollerin karşılaştırılması açısından yararlı olabileceğini ifade edebilirim.”* (Ö.E.6).

Teknik beceri kazandırma: *“Rus bestecilerin eserlerini icra etmek, diğer bestecilerin eserlerinden daha zor olduğu için öncelikle öğrencileri teknik açıdan hazırlamak gerektiği görüşümdedir. Öğrenci kalitesi arttıkça Rus bestecilerin eserleri piyano literatüründe daha fazla yer alacağını düşünmekteyim.”* (Ö.E.11). *“Rus bestecilerin polifonik yapıdaki*

eserlerinin öğrencilere teknik beceri ve duyuşsal zenginlik kazandıracağı düşünceşindeyim.” (Ö.E.13).

Eğitim amaçlı kullanılması: *“Rus bestecileri Avrupa kökenli Klasik Batı müziğine kendine özgü ve farklı bir bakış açısı getirmiş ve onu zenginleştirmiştir. Rus bestecilerinin eserlerinin melodik ve ritmik özgünlük ve zenginlik taşımasından ve bu bestecilerin teknik olarak başlangıç seviyeden üst seviyelere kadar farklı düzeylerde eserlerinin olmasından dolayı Rus bestecilerinin eserlerinin eğitim amaçlı kullanılmasının elverişli olduğunu ve yaygınlaşması gerektiğini düşünüyorum.*” (Ö.E.8). *“Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitime kazandırılmasının, öğrencilerin piyano eğitiminde edindikleri/edinecekleri davranışlar üzerinde anlamlı katkılar sağlayacağına inancındayım.*” (Ö.E.10).

İlgi ve motivasyon: *“Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerini çalıştırmak, öğrenciler için farklı ekol ve stil tanımları açısından gelişmelerinde ve ilgilerinin artmasında katkı sağlayacağını düşünmekteyim.*” (Ö.E.12).

Duyuşsal zenginlik: *“Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin öğrencilere teknik beceri ve duyuşsal zenginlik kazandıracağı inancındayım.*” (Ö.E.13).

4.1.10.2. Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitime kazandırılmasına ilişkin öneriler. “Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitime Kazandırılması “ temasına ilişkin “Kazandırılmasına İlişkin Öneriler” kategorisinde “Paylaşımçı Olmak”, “Zorluk Düzeyinden Dolayı Konservatuvarlarda Yer Almaları”, “Eserlerin Yaygınlaşması”, “Piyano Eğitimcileri Örgütlenmeli” kodlarına yönelik öğretim elemanın cevabı aşağıda verilmektedir.

Paylaşımçı olmak: *“Rus piyano ekolünü tanımak, zengin piyano literatürü edinebilmenin yanı sıra, bu bestecilerinin eserlerinin notasyonu konusuna ilişkin repertuar*

eksikliğinin giderilmesi gerektiğini düşünmekteyim. Ayrıca, yabancı uyruklu öğretim elemanlarının daha paylaşımcı olmalarını önermekteyim.” (Ö.E.1).

Zorluk düzeyinden dolayı Konservatuvarlarda yer almaları. “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri teknik açıdan üst düzeyde olduğu için müzik öğretmenliği programında değil de daha çok konservatuvar gibi kurumlarda yer almaları gerektiğine inanmaktayım.” (Ö.E.7).

Eserlerin Yaygınlaşması: “Piyano dersi kapsamında elde edilmesi beklenen kazanımlara koşut olarak dersin içeriği çerçevesinde ‘Çağdaş dönem bestecilerinin eserlerinden örneklerin tanıtılması’ açısından değerlendirilebileceği görüşümdedir. Ayrıca sanatsal ve bilimsel etkinlikler ile eserlerin yayılması uygun olur.” (Ö.E.5). “Rus bestecileri Avrupa kökenli Klasik Batı müziğine kendine özgü ve farklı bir bakış açısı getirmiş ve onu zenginleştirmiştir. Rus bestecilerinin eserlerinin melodik ve ritmik özgünlük ve zenginlik taşımasından ve bu bestecilerin teknik olarak başlangıç seviyeden üst seviyelere kadar farklı düzeylerde eserlerinin olmasından dolayı Rus bestecilerinin eserlerinin eğitim amaçlı kullanılmasının elverişli olduğunu ve yaygınlaşması gerektiğini düşünüyorum.” (Ö.E.8).

Piyano eğitimcileri örgütlenmeli: “Piyano eğitimcilerin zaman zaman birbirinden ya da çeşitli kaynaklardan ulaşabildikleri başka uygulamalardan etkilenmektedir. Sovyetler Birliği dağıldıktan sonra Türkiye’de Azeri piyano eğitimcilerin aracılığıyla, kullandıkları farklı eserleri tanıma fırsatı buldum; ancak eski alışkanlıklardan vazgeçilmediği için Rus bestecilerin eserlerini yeterince kullanmadım. Ayrıca, piyano eğitimcilerin örgütlenmeleri ya da etkileşim kurabilecekleri bir platform oluşturmaları, tutucu tutumlardan kurtulabilmeleri ve geliştirebilmeleri önerisinde bulunmak istiyorum.” (Ö.E.9).

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde, uzman öğretim elemanlarının değerlendirmesi sonucunda, seçilen eserlerin hedef davranışların kazandırılmasına yönelik olarak materyal uygunluk derecelerine yer verilmiştir. Üç uzmanın vermiş oldukları puanlar toplamının aritmetik ortalaması alınmış ve puanlar arası fark olup olmadığı incelenmiştir.

4.2.1. Rus bestecilerin polifonik piyano eserlerine yönelik uzmanların değerlendirme formu ile ilgili görüşleri.

Tablo 15

Eserlerin değerlendirme formunda yer alan hedef davranışların kazandırılmasına yönelik uzman görüşleri

Eserlerin Değerlendirme Formunda Yer Alan Hedef Davranışların Kazandırılmasına Yönelik Uzman Görüşleri				
<u>Kazanım</u>	<u>Uzman 1</u>	<u>Uzman 2</u>	<u>Uzman 3</u>	$\bar{X}$
K.1	4	5	5	4,67
K.2	4	4	5	4,34
K.3	5	4	4	4,34
K.4	4	4	4	4
K.5	4	4	4	4
K.6	4	4	4	4
K.7	4	4	4	4
K.8	4	4	4	4
K.9	4	4	4	4
K.10	4	4	4	4
K.11	5	5	4	4,67
K.12	4	4	4	4
K.13	4	4	4	4
Genel	4,15	4,15	4,15	4,15

Hedef davranışların kazandırılmasına yönelik kriterler Ek 2'de yer almaktadır.

Tablo 15’de 5’li likert tipi derecelendirme ölçeği ile ifade edilen değerlendirme formu “Kesinlikle Katılıyorum (5)- Katılıyorum (4)- Kısmen Katılıyorum (3)- Katılmıyorum (2)- Kesinlikle Katılmıyorum (1)” şeklinde sıralanmıştır. Elde edilen sonuçların ortalaması alınmış, betimsel açıdan incelenmiş ve uzman öğretim elemanlarının değerlendirilmesi sonucunda seçilen eserlerin hedef davranışların kazandırılmasına yönelik görüşlerindeki uyuşmaya ilişkin bilgilere yer verilmiştir. Uyuşma indeksi hesaplanırken 3 uzmanın 13 kriterden 9’una aynı puanı verdiği saptanmış ve tam uyuşma yüzdesi % 69 olarak belirlenmiştir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1, 2, 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini çalabilmelerine yönelik gözlemin bulguları yer almaktadır. İki gözlemci ve araştırmacıdan toplanan veriler istatistiksel çözümlenmeleri sonucunda bulgular elde edilmiş ve yorumlanmıştır.

4.3.1. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından çalınabilme durumlarına ilişkin gözlemci görüşleri.

4.3.1.1. Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından eserin deşifre edilmesi, eserin ayrıntılı çalışılması, esere ilişkin çalışmanın tamamlanması aşamalarına ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların aritmetik ortalamaları ile ilgili bulgular.

Tablo 16

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencileri tarafından deşifre etme, ayrıntılı çalışma ve çalışmanın tamamlanması aşamalarına ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların aritmetik ortalamaları

Aşama	N	$\bar{X}$	ss
Eserin Deşifre Edilmesi	16	3,79	0,19
Eserin Ayrıntılı Çalışılması	16	4,07	0,18
Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması	16	4,25	0,30

Dereceleme: 4,21-5,00 tamamen, 3,41-4,20 büyük ölçüde 2,61-3,40 kısmen, 1,81-2,60 çok az, 1,00-1,80 hiç.

Tablo 16'da da görüldüğü gibi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini deşifre etme, ayrıntılı çalışma ve çalışmanın tamamlanması aşamalarına ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların ortalaması şu şekildedir: Deşifre etme $\bar{X} = 3,79$, ayrıntılı çalışma $\bar{X} = 4,07$ ve çalışmanın tamamlanması $\bar{X} = 4,25$ dir. Bu sonuçlara göre Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini deşifre etmeyi büyük ölçüde, ayrıntılı çalışma ve çalışmanın tamamlanması aşamalarını da tamamen düzeyinde gerçekleştirdikleri söylenebilir.

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından "Eserin Deşifre Edilmesi" aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin bulgular:

Tablo 17

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Eserin Deşifre Edilmesi” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların dağılımı

Davranışlar	N	$\bar{X}$	ss
Eserin ölçü sayısına dikkat etmektedir.	16	4,82	0,33
Eserin donanımına ve tonalitesine dikkat etmektedir.	16	4,69	0,22
Eserin başlama pozisyonuna dikkat etmektedir.	16	4,99	0,04
Eser içerisinde geçen ritmik yapılanmalara dikkat etmektedir.	16	4,26	0,56
Eser içerisinde geçen altere seslere dikkat etmektedir.	16	3,66	0,44
Eser içerisinde geçen sus işaretlerine dikkat etmektedir.	16	4,04	0,47
Eser içerisindeki çalma tekniğine (legato, non legato, portato, marcato vb.) dikkat etmektedir.	16	3,60	0,47
Eserdeki parmak numaralarına dikkat etmektedir.	16	3,41	0,55
Eserdeki motif ve cümle bağlarına dikkat etmektedir.	16	3,36	0,29
Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir.	16	2,02	0,42
Eserin öğrenilmesine yönelik uygulanabilecek stratejik çalışmalara dikkat etmektedir.	16	2,79	0,52

Dereceleme: 4,21-5,00 tamamen, 3,41-4,20 büyük ölçüde 2,61-3,40 kısmen, 1,81-2,60 çok az, 1,00-1,80 hiç.

Tablo 17’de görüldüğü gibi, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini” Eserin Deşifre Edilmesi” aşamasındaki davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların ortalaması şu şekildedir: Öğrenciler eserin ölçü sayısına dikkat etmektedir $\bar{X} = 4,82$, eserin donanımına ve tonalitesine dikkat etmektedir $\bar{X} = 4,69$, eserin başlama pozisyonuna dikkat etmektedir $\bar{X} = 4,99$, eser içerisinde geçen ritmik yapılanmalara dikkat etmektedir $\bar{X} = 4,26$, eser içerisinde geçen altere seslere dikkat etmektedir $\bar{X} = 3,66$, eser içerisinde geçen sus işaretlerine dikkat etmektedir $\bar{X} = 4,04$, eser

içerisindeki çalma tekniğine (legato, non legato, portato, marcato vb.) dikkat etmektedir $\bar{X}= 3,60$, eserdeki parmak numaralarına dikkat etmektedir $\bar{X}= 3,41$, eserdeki motif ve cümle bağlarına dikkat etmektedir $\bar{X}= 3,36$, eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir $\bar{X}= 2,02$, eserin öğrenilmesine yönelik uygulanabilecek stratejik çalışmalara dikkat etmektedir $\bar{X}= 2,79$.

Puan dağılımına göre, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini “Eserin Deşifre Edilmesi” aşamasında kısmen düzeyinde gerçekleştirdikleri davranışlar: Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir, eserin öğrenilmesine yönelik uygulanabilecek stratejik çalışmalara dikkat etmektedir, eserdeki motif ve cümle bağlarına dikkat etmektedir davranışları olarak belirlenmiştir. Ayrıca büyük ölçü düzeyinde gerçekleştirilen davranışlar: Eserdeki parmak numaralarına dikkat etmektedir, eser içerisindeki çalma tekniğine (legato, non legato, portato, marcato vb.) dikkat etmektedir, eser içerisinde geçen altere seslere dikkat etmektedir ve eser içerisinde geçen sus işaretlerine dikkat etmektedir davranışları olduğu görülmüştür. Bunların yanı sıra tamamen düzeyinde gerçekleştirilen davranışlar da: eser içerisinde geçen ritmik yapılanmalara dikkat etmektedir, eserin donanımına ve tonalitesine dikkat etmektedir, eserin ölçü sayısına dikkat etmektedir ve eserin başlama pozisyonuna dikkat etmektedir davranışları olarak ortaya çıkmıştır. Bu bulgulara ilişkin Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerin “Eserin Deşifre Edilmesi” aşamasında uygulamakta en çok zorlandıkları davranış eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir olduğu söylenebilir.

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin bulgular:

Tablo 18

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların dağılımı

Davranışlar	N	$\bar{X}$	ss
İki eli bağımsız kullanmaktadır.	16	4,64	0,28
Parmakları etkin biçimde kullanmaktadır.	16	4,40	0,31
Çalma tekniklerini(legato, non legato, portato, marcato vb) doğru uygulamaktadır.	16	4,13	0,30
Parmak numaralarını doğru uygulamaktadır.	16	4,05	0,37
Ritmik yapılanmaları doğru uygulamaktadır.	16	4,59	0,26
İki el arasındaki gürlük dengesini sağlamaktadır.	16	3,93	0,25
İki el koordinasyonu sağlamaktadır.	16	4,08	0,42
Temaları duyurmaktadır.	16	3,83	0,26
Bir elde birden çok partiyi aynı anda duyurmaktadır.	16	3,89	0,25
Sessiz geçişleri doğru uygulamaktadır.	16	4,01	0,22
Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerinin doğru uygulamaktadır.	16	3,23	0,18

Dereceleme: 4,21-5,00 tamamen, 3,41-4,20 büyük ölçüde 2,61-3,40 kısmen, 1,81-2,60 çok az, 1,00-1,80 hiç.

Tablo 18’de görüldüğü gibi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini “Eserin Ayrıntılı Çalışılması ” aşamasındaki davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların ortalaması şu şekildedir: Öğrenciler iki eli bağımsız kullanmaktadır $\bar{X}= 4,64$, parmakları etkin biçimde kullanmaktadır $\bar{X}= 4,40$, çalma tekniklerini (legato, non legato, portato, marcato vb) doğru uygulamaktadır $\bar{X}= 4,13$, parmak numaralarını doğru uygulamaktadır $\bar{X}= 4,05$, ritmik yapılanmaları doğru uygulamaktadır $\bar{X}=4,59$, iki el arasındaki gürlük dengesini sağlamaktadır $\bar{X}= 3,93$, iki el koordinasyonu

sağlamaktadır $\bar{X}= 4,08$, temaları duyurmaktadır $\bar{X}= 3,83$, bir elde birden çok partiyi aynı anda duyurmaktadır $\bar{X}= 3,89$, sessiz geçişleri doğru uygulamaktadır $\bar{X}= 4,01$, eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerinin doğru uygulamaktadır $\bar{X}= 3,23$.

Puan dağılımına göre, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” aşamasında kısmen düzeyinde gerçekleştirdikleri davranış: eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerinin doğru uygulamaktadır davranışı olarak belirlenmiştir. Ayrıca büyük ölçüde düzeyinde gerçekleştirilen davranışlar: “temaları duyurmaktadır, bir elde birden çok partiyi aynı anda duyurmaktadır, iki el arasındaki gürlük dengesini sağlamaktadır, sessiz geçişleri doğru uygulamaktadır, parmak numaralarını doğru uygulamaktadır, iki el koordinasyonu sağlamaktadır, çalma tekniklerini (legato, non legato, portato, marcato vb) doğru uygulamaktadır” olduğu görülmüştür. Bunların yanı sıra tamamen düzeyinde gerçekleştirilen davranışlar da: parmakları etkin biçimde kullanmaktadır, ritmik yapılanmaları doğru uygulamaktadır ve iki eli bağımsız kullanmaktadır davranışları olarak ortaya çıkmıştır. Bu bulgulara ilişkin Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerin “Eserin Ayrıntılı Çalışılması ” aşamasında uygulamakta en çok zorlandıkları davranış “eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerinin doğru uygulamaktadır” olduğu söylenebilir.

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Anabilim dalı öğrencileri tarafından “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin bulgular:

Tablo 19

Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencileri tarafından “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamasında gerçekleştiren davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların dağılımı

Davranışlar	N	$\bar{X}$	ss
Eserdeki temaları ve müzik cümlelerini doğru ifade etmektedir.	16	4,49	0,36
Eseri uygun tempoda seslendirmektedir.	16	4,41	0,54
Tuşe hakimiyetini korumaktadır.	16	4,38	0,38
Eserin ritmik bütünlüğünü ve dengesini korumaktadır.	16	4,43	0,34
Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini etkili biçimde uygulamaktadır.	16	4,01	0,42
Eseri müzikal ifade ve karakterine uygun seslendirmektedir.	16	4,05	0,22
Eseri baştan sona bütünlük içerisinde çalmaktadır.	16	3,97	0,54

Dereceleme: 4,21-5,00 tamamen, 3,41-4,20 büyük ölçüde 2,61-3,40 kısmen, 1,81-2,60 çok az, 1,00-1,80 hiç.

Tablo 19’da görüldüğü gibi, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamasındaki davranışlara ilişkin gözlemcilerin verdikleri puanların ortalaması şu şekildedir: öğrenciler eserdeki temaları ve müzik cümlelerini doğru ifade etmektedir $\bar{X}= 4,49$, eseri uygun tempoda seslendirmektedir $\bar{X}= 4,41$, tuşe hakimiyetini korumaktadır $\bar{X}= 4,38$, eserin ritmik bütünlüğünü ve dengesini korumaktadır $\bar{X}= 4,43$, eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini etkili biçimde uygulamaktadır $\bar{X}= 4,01$, eseri müzikal ifade ve karakterine uygun seslendirmektedir $\bar{X}= 4,05$, eseri baştan sona bütünlük içerisinde çalmaktadır $\bar{X}= 3,97$.

Puan dağılımına göre, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamasındaki büyük ölçüde gerçekleştirilen davranışlar sırasıyla şu şekildedir: Eseri baştan sona bütünlük içerisinde çalmaktadır, eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini etkili biçimde uygulamaktadır ve

eseri müzikal ifade ve karakterine uygun seslendirmektedir davranışı olarak belirlenmiştir. Bunların yanı sıra tamamen düzeyinde gerçekleştirilen davranışlar da: tuşe hakimiyetini korumaktadır, eseri uygun tempoda seslendirmektedir, eserin ritmik bütünlüğünü ve dengesini korumaktadır ve eserdeki temaları ve müzik cümlelerini doğru ifade etmektedir davranışları olarak ortaya çıkmıştır. Bu bulgulara ilişkin Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamasındaki davranışların tümünün büyük ölçüde ve tamamen düzeyinde gerçekleşmiş olduğu söylenebilir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Bu bölümde, uygulamaya katılan Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri ile ilgili görüşlerini tespit etmek amacı ile uygulanan beğeni anketinden toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmeleri sonucunda elde edilen bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

4.4.1. Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerine yönelik denek görüşleri.

Tablo 20’de Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerine yönelik denek görüşlerine yer verilmiştir.

Tablo 20

Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerine yönelik denek görüşleri

İfadeler	$\bar{X}$	ss
Barok dönem bestecilerin polifonik eserlerinin dışında başka dönem bestecilerin polifonik eserlerini çalmak ilgimi çeker.	4,25	0,58
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmanın teknik açıdan yararlı olduğuna inanıyorum.	4,38	0,50
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri	4,19	0,54

müzikal açıdan beni geliştirdi.		
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak teknik ve müzikal açıdan önemli ve gereklidir.	4,25	0,69
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak beklentilerime olumlu yönde katkı sağladı.	3,69	0,60
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmaktan hoşnut kaldım.	4,13	0,62
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerinin benim yeteneğimi ortaya çıkarmadığını düşünüyorum.	2,58	0,89
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini daha fazla çalmak isterim.	3,69	0,60
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini konserlerde seslendirmek isterim.	3,56	0,73
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmayı sıkıcı bulurum.	3,38	0,77
Rus piyano ekolünün özelliklerini öğrenmek isterim.	4,19	0,40
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmayı tercih etmiyorum.	2,00	0,73
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini dinlemeyi severim.	3,69	0,70
Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri ilgimi çekmedi.	4,06	0,68

Tablo 20’de görüldüğü gibi; Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerine yönelik denek görüşleri şu şekildedir: “Barok dönem bestecilerin polifonik eserlerinin dışında başka dönem bestecilerin polifonik eserlerini çalmak ilgimi çeker” ($\bar{X} = 4,25$) , " Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmanın teknik açıdan yararlı olduğuna inanıyorum” ($\bar{X} = 4,38$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak teknik ve müzikal açıdan önemli ve gereklidir.” ($\bar{X} = 4,25$) ifadelerine kesinlikle

katıldıklarını; “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri müzikal açıdan beni geliştirdi.” ($\bar{X} = 4,19$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak beklentilerime olumlu yönde katkı sağladı.” ($\bar{X} = 3,69$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmaktan hoşnut kaldım.” ($\bar{X} = 4,13$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini daha fazla çalmak isterim.” ($\bar{X} = 3,69$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini konserlerde seslendirmek isterim.” ($\bar{X} = 3,56$), “Rus piyano ekolünün özelliklerini öğrenmek isterim.” ($\bar{X} = 4,19$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini dinlemeyi severim.” ($\bar{X} = 3,69$), “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri ilgimi çekmedi.” ($\bar{X} = 4,06$) ifadelerine katıldıklarını; “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmayı sıkıcı bulurum.” ($\bar{X} = 3,38$) ifadesine kısmen katıldıklarını; “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerinin benim yeteneğimi ortaya çıkarmadığını düşünüyorum.” ($\bar{X} = 2,58$) ve “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmayı tercih etmiyorum.” ($\bar{X} = 2,58$) ifadelerine de katılmadıklarını belirtmektedir. Buna göre deneklerin Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini seslendirmenin ilgilerini çektiği söylenebilir.

5. Bölüm

Tartışma ve Öneriler

Bu bölümde araştırma problemine ilişkin elde edilen bulgular tartışılmış, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan uzman piyano öğretim elemanlarının, piyano eğitiminde polifonik yapıdaki eserlerin kullanımına ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap almak için yarı yapılandırılmış görüşme formu hazırlanmıştır. Bu görüşme formu ile piyano öğretim elemanlarının polifonik eserlerini piyano repertuvarlarında bulundurma durumlarının, bu eserleri öğrencilere çaldırma nedenlerinin, bu eserlerin hangi teknik kazanımları içerisinde bulundurduğunun ve Rus bestecilerin polifonik eserlerini tanınma durumunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yarı yapılandırılmış görüşmelerden elde edilen cevaplar doğrultusunda belirli tema ve kodlara ulaşılmıştır.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Piyano eğitiminde hangi bestecilerin polifonik eserlerini kullanıyorsunuz?” sorusu ile “piyano eğitiminde kullandıkları polifonik eser bestecileri” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait 2 kategori oluşmuştur. “Barok Dönem” kategorisinde 10 kod bulunmaktadır. Bu kodlar; “J.S. Bach”, “G. F. Haendel”, “D. Scarlatti”, “G. P. Telemann”, “H. Purcell”, “F. Couperin”, “D. Zippoli”, “J. B. Lully”, “G. B. Persichetti”, “C.P.E. Bach” şeklindedir. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “J.S. Bach” koduna, en düşük frekans da “F. Couperin”, “D. Zippoli”, “J. B. Lully”, “G. B. Persichetti” ve “C.P.E. Bach” kodlarına aittir. “Diğer Dönemler” kategorisine de 3 öğretim elemanı “Farklı Besteciler” koduna cevap verdikleri belirlenmiştir. Görüşlere göre Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında piyano öğretim elemanların tamamı J. S. Bach’ın polifonik eserlerini kullandıkları, az sayıda öğretim elemanın da diğer dönem bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerine yer verdikleri sonucuna ulaşılmıştır. Alekseev (1962), piyano eğitiminde

en kolay aşamadan son derece üstün zorluklar içeren aşamalara kadar, daha çok eğitim amaçlı oldukları için J. S. Bach'ın polifonik eserlerin sık kullanıldığı görüşünde bulunmaktadır. Ayrıca Sönmezöz (2011), çalışmasında öğretim elemanlarına yönelttiği “Barok Döneme ait hangi bestecilerin eserlerini çalıştırmaktasınız?” sorusuna en çok J.S. Bach'ın eserlerini tercih ettikleri sonucunu belirlemiştir. Bu sonuçlara benzer olarak Gökbudak (2013), gerçekleştirdiği çalışmasında Barok Dönem eserleri arasında J. S. Bach, D. Scarlatti, G. F. Haendel, H. Purcell, F. Couperin ve C. F. E. Bach gibi bestecilerin eserlerinin öğretilmesinin uygun olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bir diğer araştırmada ise Modiri (2002), piyano eğitimcilerin tamamına yakının J. S. Bach'ı en büyük polifoni ustası olduğunu belirlemiş ve eserlerinin tümünü piyano eğitimi açısından önemli bulduklarını ortaya koymuştur. Ayrıca Erenözlü (2004), çalışmasında elde ettiği sonuçlara göre, piyano eğitiminde Barok Dönem bestecilerinden genelde J. S. Bach'ın eserlerinin kullanıldığını ortaya çıkarmıştır. Oysa piyano literatüründe çok fazla sayıda polifonik eserler yazan besteciler bulunmaktadır. Bu nedenle piyano eğitimcilerinin bu eserleri değerlendirip repertuvarlarına almaları, repertuvarlarına çeşitlilik kazandırılması önerilmektedir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer veriyormusunuz? Cevabınız “Evet” ise hangi dönem ve bestecilere ait eserlere yer veriyorsunuz?” sorusu ile “Barok Dönem dışında polifonik eserlere yer verme durumu” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait 2 kategori oluşmuştur. “Diğer Dönem Polifonik Eserlerin Kullanma Durumu” kategorisinde 3 kod bulunmaktadır. Bu kodlar; “Klasik Dönem”, “Romantik Dönem” ve “Çağdaş Dönem” şeklindedir. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “Romantik Dönem” koduna, en düşük frekans da “Klasik Dönem” koduna aittir. “Diğer Dönem Polifonik Eserlerin Kullanmama Durumu” kategorisine de “sadece Barok Dönem” kodu 9 frekansa sahiptir. Görüşlere göre Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında öğretim elemanlarının büyük bir çoğunluğunun sadece Barok Dönem polifonik eserlerine yer verdikleri tespit edilmiştir. Ertem

(2011), araştırmasında piyano öğretim elemanları repertuvar belirlerken, piyano edebiyatının çeşitli dönemlerine ait eserlerine yer vererek eserlerde düzey ve çeşitlilik bakımından seçeneklerin arttırılması, öğrenciye farklı dönem, stil ve karakterdeki eserleri tanıma olanağı sağlanması; öğrencinin teknik gelişimini sağlayacak eserlerin yanı sıra öğrencinin seviyesine uygun motive edecek parçalara da yer verilmesi önerisinde bulunmuştur. Bu tespitler öğretim elemanların görüşlerini destekler niteliktedir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Polifonik eserleri öğrencilere çaldırma nedenleriniz nelerdir?” sorusu ile “Polifonik eserlerini çaldırma nedenleri” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait 3 kategori bulunmaktadır. “Bilişsel Kazanımlarda Polifoni” kategorisi 10 kod içermektedir. Bu kodlar; “Konsantrasyon”, “Çokseslilik”, “Öğrenme”, “Tema Takibi”, “Süslemeler”, “Cümleme”, “Sürekli Bas”, “İmitasyon”, “Kontrpuan” ve “Çözümleme” şeklindedir. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “Öğrenme” koduna, en düşük frekans da “Tema Takibi”, “Cümleme”, “Sürekli Bas”, “İmitasyon” ve “Çözümleme” kodlarına aittir. “Devinişsel Kazanımlarda Polifoni” adlı ikinci kategoride 3 eşit frekansa sahip kodlar bulunmaktadır. Bu kodlar; “Deşifre”, “Artikülasyon” ve “İki El Koordinasyonu” şeklindedir. Üçüncü kategori “Duyuşsal Kazanımlarda Polifoni” ise iki kod içermektedir. Bu kodlar; 2 frekans ile “Müzikal Duyarlılık” ve 1 frekans ile “Beğeni Düzeyi” dir. Öğretim elemanların görüşlerine göre bilişsel, devinişsel ve duyuşsal kazanımlar boyutlarında polifonik eserleri öğrencilere çalıştırmak için birçok neden vardır. Bu nedenlerden en önemli olanlar arasında öğrenme, çokseslilik, kontrpuan, deşifre, artikülasyon ve iki el koordinasyonu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Tufan (1997)’a göre, piyano eğitimi, bireyin, çok sesliliği yaşayabilmesini, duyabilmesini ve uygulayabilmesini sağlayan gerekli davranışların kazanıldığı ve müziği kendisinin yaparak yaşattığı bir süreçtir. Kılınçer (2013)’e göre de bireyin piyanoda performans gösterirken doğru bir teknik kullanarak belirli bir düzeyde müzikal yeterliliğe ulaşması piyano eğitiminin temel amaçlarından biridir. Bu

sonuçlara benzer olarak Zaitsev (2013), çalışmasında iki veya daha fazla çok sesli bir eserin, her sesin melodisi, tonlama ifadesi ve bağımsızlığı üzerinde ayrı ayrı çalışmanın çok önemli olduğunu vurgulamaktadır. Bu sonuçlardan yola çıkarak öğrencilerin polifonik eserler ile birçok bilişsel, devinişsel ve duyuşsal kazanımlar elde ettikleri ve bu sebeple de piyano eğitiminde önemli yere sahip oldukları söylenebilir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Bu eserler yoluyla hangi teknik davranışlar kazandırılabilir?” sorusu ile “Polifonik eserler ile kazanılan teknik davranışlar” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ilişkin “Devinişsel Kazanımlar” kategorisinde “Temayı Takip Etme ve Duyurma”, “Kontrpantal Çalma”, “Cümleme”, “Süslemeleri Uygulama”, “Legato Çalma”, “Non Legato Çalma”, “Staccato Çalma”, “Portato Çalma”, “Tuşe Hakimiyeti”, “İki El Koordine Çalma”, “Bağımsız Ellerle Çalma”, “İki veya Üç Ses Çalma”, “Deşifre Etme”, “El ve Göz Koordinasyonu Sağlama”, “Sabit Tempoda Çalma” ve “Doğru Parmak Numaraları Uygulama” kodları oluşmuştur. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “Portato Çalma” ve “Legato Çalma” kodlarına, en düşük frekans da “Non Legato Çalma”, “İki veya Üç Ses Çalma”, “Deşifre Etme”, “El ve Göz Koordinasyonu Sağlama”, “Sabit Tempoda Çalma”, “Doğru Parmak Numaraları Uygulama” kodlarına aittir. Piyano öğretim elemanlarının görüşlerine göre öğrencilere polifonik eserler yoluyla kazandırılacak birçok teknik davranışlar olduğu sonucuna varılmıştır. İkinci ve Demirtaş (2013), araştırmalarında Barok Dönemi piyano eserlerinin doğru yorumlanabilmesi için öncelikle; Barok Dönemi bestecileri ve stil özelliklerine, Barok Dönemine özgü piyano çalma tekniklerine (portato, non legato, legato vb.), Barok müzik formlarına (menuet, invention, prelüde, fantasie vb.), süsleme çeşitlerine (tril, mordan, grupetto vb), kontrpuan tekniğine (ezgiye karşı ezgi), pedalların dönem stil özelliklerine ve parmak numaralarına dikkat edilmesi gerektiği vurgulamaktadır. Bu sonuçlara benzer olarak Yücetoker (2012) çalışmasında, öğretim elemanlarının Barok Dönem eserlerini öğrencilere çaldırma nedenleri; kontrpuan tekniğini

öğretmesi, tuşe hâkimiyetini artırması, iki elin koordinasyonunu sağlatması, tema yapısını öğretmesi, legato ve portato tekniğini öğretmesi, barok stil kavramını geliştirmesi, polifoni yapısını öğretmesi, süslemeleri öğretmesi, müzikaliteyi geliştirmesi ve teknik becerileri geliştirmesi olarak belirtmiştir. Bu tespitlerden yola çıkarak polifonik eserler ile birçok teknik davranışların kazandırılabilceği söylenebilir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Materyal olarak sahip olduğunuz polifonik eserlerin sayısı ve niteliği sizce ne ölçüde yeterlidir?” sorusu ile “Materyal yeterliliği” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait üç kategori oluşmuştur. “Yeterli” kategorisinde sadece 2 öğretim elemanı “Çevrim içi Kaynaklardan Yararlanma” koduna cevap vermişlerdir. “Kısmen Yeterli” kategorisinde “Kaynak Taramama” ve “Öğrenci Düzeyine Uygun Eser Bulamama” kodları oluşmuştur. Bu iki kategoriden “Kaynak Taramama” kodu daha yüksek frekansa sahip olduğu tespit edilmiştir. “Çok Az Yeterli” kategorisinde de “Aynı Eserleri Kullanma” ve “Öğrencinin Beğenmesi” olmak üzere iki kod oluşmuştur. Bu kodların eşit frekanslara sahip olduğu görülmektedir. Öğretim elemanların görüşlerine göre, sahip oldukları polifonik eserlerin sayı ve nitelik olarak kısmen yeterli olduğunu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara benzer olarak Yücetoker ve Şentürk’ün (2016) araştırmalarında piyano öğretim programında Barok Dönem eserlerinin sıklıkla kullanıldığı ancak kaynakların çok az olduğu ve eserlerin tekrarlandığı belirtilmektedir. Bu tespitlerden yola çıkarak polifonik eserlerin materyal sayısının fazlaşmasının gerekli olduğu söylenebilir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmelerinde ne gibi yararları vardır?” sorusu ile “Farklı Dönem Bestecilerine Ait Polifonik Eserlerin Öğrencilere Katkısı” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait bir kategori ve dokuz kod oluşmuştur. “Yararlı” kategorisindeki kodlar; “İlgi Çekici”, “Motivasyon Artırıcı”, “Farklı Eserler Tanıma”, “Başarıya Olumlu Etki”, “Bilgilenme”, “Besteci Stilleri”, “Analiz”, “Müziksel Gelişme” ve “Tınısal Özellikler” şeklindedir. Söz

konusu kategoriye bağı en yüksek frekans “Farklı Eserler Tanıma” koduna aittir. Öğretim elemanların görüşlerine göre farklı dönem bestecilerine ait polifonik eserlerini çalışmak öğrencilere yararlı olacağı sonucuna ulaşılmıştır. Yılmaz (2004)’ın çalışmasında elde ettiği sonuçlar araştırmanın sonuçlarını destekler niteliktedir. Yılmaz’a göre, piyano repertuarında her dönemden/ ülkeden/ besteciden örnekler bulundurmak öğrencilerin gelişiminde olumlu katkı sağlayacaktır. Ayrıca Ekinci ve Demirtaş (2013)’ın araştırmalarının sonucunda, öğrencilerin yaklaşık olarak yarısının Barok Dönemi piyano eserlerinin düzeylerine uygun olduğu ancak çalışılan eserlerin dışında daha farklı Barok Dönem eserlerini de çalışmak istedikleri tespit edilmiştir.

Bu tespitlerden yola çıkarak farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserlerin seslendirerek piyano edebiyatına kazandırması, öğrencilerin farklı stilde, farklı karakterde ve farklı kültürel özellikler ile bestelenmiş eserleri tanımaları açısından gelişimleri için yararlı olacağı düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “ Rus bestecilerine ait polifonik eserleri tanıyor musunuz?” sorusu ile “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanıma durumları” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait iki kategori oluşmuştur. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerini Tanıma” kategorisinde iki kod bulunmaktadır. Bu kodlar; 12 frekans ile “Tanımıyor” ve iki frekans ile “Kısmen Tanıyor” şeklindedir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Tanınmama Nedenleri” kategorisine de “Seslendirildiğini Duymama”, “Gereksiz Bulma”, “Araştırmama”, “Repertuarında Bulundurmama” kodları yer almaktadır. Bu kategoride en yüksek frekans “Repertuarında Bulundurmama”, en düşük frekans da “Seslendirildiğini Duymama” ve “Gereksiz Bulma” kodlarına aittir. Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanıma durumlarına bakıldığında piyano öğretim elemanları Rus bestecilerine ait polifonik eserlerini tanımadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara benzer sonuçlar Gökbudak (2013)’ın çalışmasında elde edilmiştir. Araştırmacıya göre, repertuar seçiminde dikkat edilmesi

gereken noktalar arasında: farklı dönemlere, türlere ve bestecilere ait eser seçimlerinin yapılması; motivasyon açısından öğrencilerin tercihleri ve fikirlerinin bilinmesi; eğitimcinin de yeni repertuvarlar edinmesi olarak özetlenmiştir. Bu bulgular doğrultusunda farklı ülkelerin bestecilerinin olduğu gibi Rus bestecilerin de polifonik eserlerini tanımak, öğrencilere farklı repertuvar kazandıracığı ve müzik kültürlerinin gelişimine katkıda bulunulacağı söylenebilir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Bu eserleri piyano eğitiminde kullandınız mı? Kullanmadıysanız lütfen nedenlerini açıklayınız” sorusu ile “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanma durumları” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait üç kategori oluşmuştur. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanma Durumları” kategorisinde iki kod bulunmaktadır. Bu kodlar; 11 frekans ile “Kullanmıyorum” ve üç frekans ile “Kısmen Kullanıyorum” şeklindedir. İkinci kategori olan “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kullanılmama Nedenleri”, “Tanımama”, “Araştırmama”, “İlgi Çekmeme” ve “Gereksiz Bulma” kodları yer almaktadır. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “Tanımama”, en düşük frekans da “Araştırmama” ve “İlgi Çekmeme” kodlarına aittir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kısmen Kullanma Nedenleri” kategorisinde de iki kod bulunmaktadır. Bu kodlar; iki frekans ile “Repertuvar Genişliği”, bir frekans ile de “Farklı Tınılar” şeklindedir. Öğretim elemanlarının Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanma durumlarına bakıldığında bu eserleri genellikle kullanmadıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanılması piyano eğitimine ne ölçüde katkıları olabilir ?” sorusu ile “Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin piyano eğitimine katkısı” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait üç kategori oluşmuştur. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Yararlı Olması” kategorisinde iki kod bulunmaktadır. Bu kodlar; “Repertuvar Edinme”, “Teknik Zorlukları Aşma”, “Farklı Ekor”, “İlgi Çekici ve Motive Edici”, “Farklı Renkler Tanıma”, “Zengin Melodi”, “Teknik Olarak

Destekleyici”, “Farklı Müzik Dili “, “Halk Müziği Temelli Eserler Tanıma” şeklindedir. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “Repertuvar Edinme”, “Farklı Ekol” ve “İlgi Çekici ve Motive Edici” kodlarına aittir. İkinci kategori olan “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Kısmen Yararlı Olması” birer öğretim elemanı “Farklı Tonalite” ve “Teknik Açıdan Zorlayıcı” kodlarına cevap vermektedir. “Rus Bestecilerin Polifonik Eserlerin Yararlı Olmaması” kategorisinde de bir öğretim elemanı cevabı ile “Gerçekçi Değil” kodu yer almaktadır. Görüşme sonuçlarına göre piyano öğretim elemanlarının tamamına yakını öğrencilerin Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanılmasının yararlı olacağını ifade etmiştir. Eskioğlu (2003) araştırmasında piyano eğitiminde kullanılacak materyallerin, eğitsel hedeflere uygunluğunu saptamada, öğretici niteliklerinin olduğu kadar tarihi, stilistik, yapısal özelliklerinin de incelenmesinin yararları olacağı belirtmektedir. Benzer sonuçlar Gökbudak (2013)’de çalışmasında elde etmiştir. Araştırmacıya göre, piyano eğitiminde yöntem, teknikler ve öğretim basamakları kadar materyal seçiminin de çok önemli olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan yola çıkarak Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano literatürüne kazandırılması, ilgi çekici ve motive edici olmaları, farklı stilde, farklı kültürdeki halk müziği temelli eserleri tanımaları açısından öğrencilerin gelişimine destekleyici olacağı düşünülmektedir.

Öğretim elemanlarına yöneltilen “Görüşlerinize ek olarak Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüş ve önerileriniz varsa lütfen yazınız.” ifadesi ile “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerin piyano eğitimine kazandırılması” temasına ulaşılmıştır. Bu temaya ait iki kategori oluşmuştur.

“Kazandırılmasına İlişkin Olumlu Görüşler” kategorisinde yedi kod bulunmaktadır. Bu kodlar; “Repertuvar Edinme”, “Rus Piyano Ekolünü Tanıma”, “Karşılaştırma”, “Teknik Beceri Kazandırma”, “Eğitim Amaçlı Kullanılması”, “Duyuşsal Zenginlik”, “İlgi ve Motivasyon” şeklindedir. Söz konusu kategoriye bağlı en yüksek frekans “Rus Piyano

Ekolünü Tanıma” ve “Repertuvar Edinme” kodlarına aittir. “Kazandırılmasına İlişkin Öneriler” kategorisinde de oluşan kodlar arasında en yüksek frekans ile “Eserlerin Yaygınlaşması” kodu oluşmuştur. Öğretim elemanlarının görüşlerine göre, Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılması, öğrencilerin farklı literatür tanımaları açısından önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlara ek olarak Yılmaz (2004), Sönemzöz (2014), Ertem (2011), Ekinci ve Demirtaş (2013), Yücetoker ve Şentürk (2016) ve Gökbudak (2013) yaptıkları çalışmalarda benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Araştırmacılara göre; farklı stilde farklı polifonik eserleri çalışmaları öğrencilerin motivasyonunu yükselteceği, derse ve eserlere karşı ilgilerinin artacağı, müzik kültürlerinin genişleyeceği, repertuvarlarına zenginlik katacağı sonucuna varılmıştır.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında görev yapan uzman piyano öğretim elemanlarının, Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitiminde hedeflerin gerçekleşme düzeyinin değerlendirilmesine ilişkin görüşleri nelerdir?” sorusuna cevap almak için çeşitli Rus piyano metotları taranarak deneyde kullanılmak üzere polifonik eserler seçilmiştir. Oluşturulan 14 soruluk eser değerlendirme formu ile eserlerin hedef davranışların kazandırılmasına yönelik olarak materyal uygunluk derecelerinin ölçülmesi amaçlanmıştır.

Değerlendirme sonucunda üç uzman öğretim elemanın vermiş oldukları puanlar toplamının aritmetik ortalaması alınmış, betimsel açıdan incelenmiş ve seçilen eserlerin hedef davranışların kazandırılmasına yönelik görüşlerdeki uyuşma yüzdesi %69 olarak belirlenmiştir. Bu tespitlerden yola çıkarak uzmanların onayı ile seçilen, incelenen ve eser analizi yapılan Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin gerekli teknik davranışları içerdiği görülmektedir. Bu nedenle Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitiminde birçok teknik (portato ve legato çalma, kontrpuan ve tema yapısını öğrenme gibi) davranışlar kazandırabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri eğitim materyali olarak kullanıldığında, Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin başarı düzeyleri nedir?” sorusuna cevap almak için gözlem yapılmıştır. Gözlem için, polifonik eserlerin öğretimi esnasında kazandırılması gereken hedef davranışlar dikkate alınarak altı haftalık bir gözlem formu hazırlanmıştır. Böylece Rus bestecilerin polifonik eserlerinin öğrenciler tarafından çalınabilme durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Yapılan alanyazın taraması ve görüşmeler sonucunda geliştirilen 3 aşamalı ölçme aracı ve bunlara bağlı 29 alt madde oluşturulmuştur. “Eserin Deşifre Edilmesi”, “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” ve “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamaları A ve B eseri için ayrı ayrı gözlem formu haline dönüştürülmüştür.

İki gözlemci ve araştırmacı her bir maddeye 1-5 arası puan vermişlerdir. Verilen puanlar arasındaki uyumu ölçmek için Kendall W testi kullanılmıştır. Test sonuçlarına göre gözlemciler arasındaki uyumun anlamlı olduğu ortaya çıkmıştır ($p < ,001$).

Elde edilen bulgulara göre Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin “Eserin Deşifre Edilmesi” aşamasında tamamen düzeyinde gerçekleştirdiği davranışların: “Eser içerisinde geçen ritmik yapılanmalara dikkat etmektedir”, “Eserin donanımına ve tonalitesine dikkat etmektedir”, “Eserin ölçü sayısına dikkat etmektedir” ve “Eserin başlama pozisyonuna dikkat etmektedir” davranışları olarak ortaya çıkmıştır. Uygulamaya katılan öğrencilerin bu aşamada en çok zorlandıkları davranış ise “Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir” olduğu tespit edilmiştir.

Uygulamanın ikinci aşamasında “Eserin Ayrıntılı Çalışılması”, Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin tamamen düzeyinde gerçekleştirdiği davranışların: “Parmakları etkin biçimde kullanmaktadır”, “Ritmik yapılanmaları doğru uygulamaktadır” ve “İki eli bağımsız kullanmaktadır” davranışları olduğu ortaya çıkmıştır. Uygulamaya katılan öğrencilerin bu aşamada en çok zorlandıkları

davranışın ise “Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerinin doğru uygulamaktadır” olduğu tespit edilmiştir.

Uygulamanın üçüncü aşamasında “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” kapsamında tamamen düzeyinde gerçekleştirilen davranışlar: “Tuşe hakimiyetini korumaktadır”, “Eseri uygun tempoda seslendirmektedir”, “Eserin ritmik bütünlüğünü ve dengesini korumaktadır” ve “Eserdeki temaları ve müzik cümlelerini doğru ifade etmektedir” şeklindedir. Bu aşamada büyük ölçüde gerçekleştirilen davranışlar da sırasıyla şu şekilde oluşmuştur: “Eseri baştan sona bütünlük içerisinde çalmaktadır”, “Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini etkili biçimde uygulamaktadır” ve “Eseri müzikal ifade ve karakterine uygun seslendirmektedir” davranışı olarak belirlenmiştir. Uygulamaya katılan öğrencilerin bu aşamada en çok zorlandıkları davranış gözlenmemiştir. Bu bulgulara ilişkin Rus bestecilerin polifonik eserlerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” aşamasındaki davranışların tümünün büyük ölçüde ve tamamen düzeyinde gerçekleşmiş olduğu ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini “Eserin Deşifre Edilmesi” büyük ölçüde, “Eserin Ayrıntılı Çalışılması” ve “Esere İlişkin Çalışmanın Tamamlanması” aşamalarını da tamamen düzeyinde gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Kılınçer (2013)’e göre, öğrencinin teknik yeterliliğin temelini oluşturan ve öğrenilmesi gereken temel davranışlar arasında; eserin dönemi, bestecisi vb. özelliklerini bilme, zor pasajları belirleyebilme, eserin bölümleri ve diğer eserler arasında ritmik-armonik-melodik ilişkiler kurabilme, eseri form ve armonik olarak analiz edebilme, eseri deşifre edebilme, eserin müzikal yapısına uygun çalabilme... vb. becerilerin kazanılması gerekmektedir. Elde edilen sonuçlar ile Ekinci ve Demirtaş (2013)’in yaptıkları çalışmada benzer sonuçlara ulaşılmıştır. Barok Dönemi piyano eserlerinin doğru yorumlanabilmesi için öncelikle; Barok Dönem bestecileri ve stil özelliklerine, Barok Dönemine özgü piyano çalma tekniklerine (portato, non legato, legato vb.), Barok müzik

formlarına (menuet, invention, prelüde, fantisie vb.), süsleme çeşitlerine (tril, mordan, grupetto vb), kontrpuan tekniğine (ezgiye karşı ezgi), pedalların dönem stil özelliklerine ve parmak numaralarına dikkat edilmesi gerekmektedir. Ayrıca kontrpuan içeren eserlerle düzenli deşifre çalışmaları yaptırılarak öğrencilerin nota okuma alışkanlıkları daha üst düzeye çıkarılabilir. Dolayısıyla bu piyano çalma teknikleri sadece Barok Dönem eserlerinde değil, tüm dönem polifonik eserlerinde doğru bir biçimde kullanılarak söz konusu eserleri en etkili şekilde icra edilmesi beklenebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencilerinin Rus bestecilerin polifonik eserlerini seslendirmeye ilişkin görüşleri nedir? sorusuna cevap almak için deneklerin Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini seslendirmeye yönelik görüşlerini tespit etmek amacı ile beğeni anketi hazırlanmıştır. Anket soruların hazırlanması aşamasında alanında uzman kişilerin görüşlerine başvurularak kapsam geçerliliği sağlanmıştır. 14 sorudan oluşan beğeni anketi, öğrencilerin Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini seslendirmeye yönelik duyuşsal tepkilerini ölçmek için uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar frekans tabloları ve yüzde dağılımları verilerek betimsel açıdan incelenmiştir. Denek görüşlerine göre en yüksek frekans; "Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmanın teknik açıdan yararlı olduğuna inanıyorum", "Barok Dönem bestecilerin polifonik eserlerinin dışında başka dönem bestecilerin polifonik eserlerini çalmak ilgimi çeker", "Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak teknik ve müzikal açıdan önemli ve gereklidir." ifadelerine aittir. Elde edilen bulgular doğrultusunda Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini seslendirmenin ilgi çekici olduğu, eserlerin teknik ve müzikal açıdan önemli ve gerekli olduğu sonucuna varılmıştır. İkinci ve Demirtaş'ın (2013) yapmış oldukları araştırma bulgularına bakıldığında öğrenciler, düzeylerine uygun farklı barok eserlerini çalışmak istediklerini belirtmişler. Bu bulgular ışığında öğrencilerin aynı stilde ve karakterde eser çalmaktan çok farklı ezgileri içerisinde

barındıran eserleri de seslendirmek istedikleri belirtmişlerdir. Bir diğer çalışmada ise Yılmaz (2004), sanatsal işlevi ağırlıkta olan yapıtlar kadar, eğitsel işlevi ağırlıkta olan yapıtlara da yer verilen piyano eğitimi dağarında, bu türde her dönemden/ ülkeden/ besteciden örnekler bulundurmak öğrencilerin gelişiminde olumlu etki bırakacağı kanıtına varmıştır. Bu nedenle öğretim elemanları ve yayınevleri farklı ülkelerde yaşayan besteciler üzerinde araştırma yapmaları ve yurtdışındaki Barok Döneme ilişkin piyano eğitimi repertuvarına ulaşarak Türk eğitim sistemine kazandırmaları önerilmektedir. Ayrıca Ertem (2011), araştırmasının sonucunda repertuvar belirlerken, eserlerde düzey ve çeşitlilik bakımından seçeneklerin arttırılması, öğrenciye farklı dönem, stil ve karakterdeki eserleri tanıma olanağı sağlanması; öğrencinin teknik gelişimini sağlayacak eserlerin yanı sıra motive edici parçalara da yer verilmesi gibi önerilerde bulunmuştur. Bu sonuçlara benzer olarak Yüctoker ve Şentürk (2016)'ün araştırmalarında, sadece alman ekolüne ait bestecilerin olması, aynı bestecilerin tekrarlanması, aynı eserlerin her sene tekrarı, bu tekrarlamalardan dolayı öğrenci ve öğretmenin motivasyonunun düşmesi, kaynakların çok az olması, tekrarlanan eserlere karşı tutumlarının düşmesi sonucuna varılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak öğrencilerin farklı Barok eserleri çalması öğrencilerin derse ilgisinin artmasında, derse ve eserlere karşı olumlu tutum sergilemelerinde, müzik kültürlerini genişletmelerinde, verimli öğrenme – öğretme ortamı oluşmasında, fazla melodi tanınmalarında, zengin repertuvar bilgisi kazanmalarında ve farklı stil öğrenmelerinde önemli olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar ışığında materyal sayısının fazlalaşmasının gerekliliği vurgulanmıştır. Ayrıca Gökbudak (2013) çalışmasında, literatür seçiminde dikkat edilmesi gereken noktaları; öğrencilerin bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulması; farklı dönemlere, türlerle ve bestecilere ait eser seçimlerin yapılması; motivasyon açısından öğrencilerin tercihleri ve fikirlerinin bilinmesi; eğitimcinin de yeni repertuvarlar edinmesi olarak özetlemiştir. Bu tespitler doğrultusunda öğrencilere verilecek Barok Dönemi piyano eserlerinin belirlenmesinde öğrencilerin de

görüşlerinin ve beğenilerinin dikkate alınması önerilmektedir. Ayrıca Barok Dönemi eser repertuvarında çeşitlilik sağlanmasının öğrencilerin çalışma motivasyonu açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu sonuçlardan yola çıkarak; Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitiminde hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik etkisi ile ilgili konuya ilişkin şu önerilere yer verilebilir:

Araştırma sonuçlarına göre, piyano eğitiminde polifonik yapıdaki eserlerin kullanılmasının büyük ölçüde Barok Dönem eserleri ile sınırlı kaldığı, Rus bestecilerin polifonik eserleri Türkiye’de tanınmadığı ve kullanılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca bu eserlerin, diğer Barok eserlerde olduğu gibi teknik ve müzikal özellikler barındırmakta ve öğrenciye verilebilecek hedef davranışları içerdiği görülmektedir. Bu nedenle piyano eğitimcileri Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerini öğrencilerin seviyelerine göre seçmeleri ve repertuvarlarına çeşitlilik kazandırmak için kullanmaları önerilmektedir.

Farklı ülkeden/ besteciden polifonik örnekler bulundurmanın öğrencilerin gelişiminde olumlu katkı sağlayacağı, motivasyonlarını arttıracacağı düşünülmektedir. Bu nedenle öğretim elemanlarının ve yayınevlerinin farklı ülkelerde yaşayan besteciler üzerinde araştırma yapmaları ve yurtdışındaki polifonik piyano eğitimi repertuvarına ulaşarak Türk eğitim sistemine kazandırmaları önerilmektedir.

Öğrencilerin farklı polifonik eserleri çalışmalarının, onların derse ilgisini arttıracacağı, müzik kültürlerinin genişleyeceği, verimli öğrenme – öğretim ortamı oluşacağı ve böylece repertuvarlarının zenginleşeceği düşünülmektedir.

Öğrencilerin aynı stilde ve karakterde eser çalmaktan, farklı ezgileri içerisinde barındıran eserleri de seslendirmek Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlere karşı olumlu tutum sergileyecekleri düşünülmektedir. Buna göre materyal sayısının fazlaşmasının gerekliliği önerilmektedir.

Konser, dinleti vb. sanatsal etkinliklerde Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerine yer verilmesine, bu etkinliklerde seslendirilen eserlerin kayıt altına alınmasına ve piyano eğitiminde daha çok tanınıp kullanılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piano eserlerinden oluşan kaynak kitabın derlenmesi, piyano eğitimine repertuvar kazandırma açısından yararlı olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmanın Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserleri üzerine yapılacak olan araştırmalara ışık tutması ve bu eserleri tanıtmak için hazırlanacak olan çalışmalara örnek olması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Acemoğlu, Y. (2006). *Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ve Türkiye Cumhuriyetindeki Güzel Sanatlar Liselerinde okutulan piyano dersi öğretim programlarının karşılaştırılması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Akbulut, E. (2013). Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı “bireysel çalgı” dersi hedeflerinin gerçekleştirme düzeylerine ilişkin 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin görüşleri açısından bir değerlendirme. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 21(1), 57-68.
- Akkuş, R. (1996). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinden mezun olan öğrencilerin öğrenci giriş davranışlarının çalgı eğitimi bakımından değerlendirilmesi. I. Ulusal A.G.S. L Müzik Bölümleri Sempozyumunda sunuldu*. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Bursa, 164- 169.
- Alekseev, A. (1962). *Istoriya fortepiannogo iskusstva Vol. I (Piyano sanatının tarihi Cilt 1)*, Moskova: Devlet Müzik Yayınevi.
- Alekseev, A. (1967). *Istoriya fortepiannogo iskusstva Vol. II (Piyano sanatının tarihi Cilt 2)*, Moscow: Muzyka
- Alekseev, A. (1969). *Russkaya fortepiannaya muzyka s kontsa XIX do nachalo XX veka, (XIX. Yüzyılın Sonundan XX. Yüzyılın Başına Kadar Rus Piyano Müziği)*, Moscow: Nauka.
- Apfelstadt, H. (2000). First things first: selecting repertoire, *Music Educators Journal*, Vol.87 No.1 s. 19-22.
- Arapgırlıoğlu, H & Kalan, B.K. (2011) Barok müziğinde “ritm ve ölçü yapılarıyla tempo ve vurgu noktaları arasındaki ilişki” ye yönelik stilistik bir inceleme. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(1), 37-49.
- Bilim, Y. (2007). *Nitel araştırma, neden? nasıl? niçin?*, Ankara: Detay Yayıncılık.

- Bozkaya, İ. (2001). *Okul ortamında müzik*. Bursa: F. Özsan Matbaacılık San. ve Tic. Ltd.Şti.
- Bulut, D. (2004). *Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda alınan piyano eğitiminin müzik öğretmenliğinde kullanılabilirliği*. 1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi, SDÜ, 7-10 Nisan 2004, Isparta.
- Bulut, F. (2008). *Piyano eğitiminde geleneksel türk halk müziği kaynaklı eserlerin seslendirilmesine yönelik oluşturulan bir çoklu analiz modeli ve bu modelin öğrenci başarısı üzerine etkileri* (Yayınlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bulut, D. (2011). Güzel sanatlar ve spor liselerinde görev yapan piyano öğretmenlerinin profilleri üzerine bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (26), 89-102.
- Camp, M.W. (1992). *Teaching piano*, California: Alfred Publishing Co, Insc. California , USA.
- Can, A. (2013). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.
- Çepni, S. (2014). *Araştırma ve proje çalışmalarına giriş* (7. baskı). Trabzon: Celepler Matbaacılık.
- Çimen, G. & Ercan, N. (1996). *Piyano albümü* (2. baskı). Ankara: Arkadaş Yayınevi.
- Demirel, Ö. (1996). *Genel öğretim yöntemleri*. Ankara: Usem Yayıncılık.
- Derin, U.Y. (2007). *Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin çalgı seçim yöntemi, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Marmara Üniversitesi Fen Bil. Enstitüsü, İstanbul.
- Dik, C. (2015) . *Barok Dönem müziği süslemelerinin incelenmesi* (Yayımlanmamış sanatta yeterlik tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Dolinskaya, E. B. (1983). *Instrumental'nyy stil' tvorchestva N. Y. Myaskovskogo i modernizm* (N.Y. Myaskovsky'nin enstrumental yaratıcılık tarzı ve modernizm) (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Moskova Konservatuarı, Moskova.
- Efe, M. (2001). *Keman eğitiminin başlangıç evresinde kullanılan Otakar Sevcik Op.I Part I numaralı etüt kitabının devinişsel hedef ve hedef davranışlar yönünden incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ekinci, H. & Demirtaş, H. O. (2013). Barok dönemi piyano eserlerini yorumlamada karşılaşılan sorunlara ilişkin müzik öğretmeni adaylarının görüşleri. *E – Journal of New World Sciences Academy*, ISSN: 1306 – 3111/1308 – 7290. NWSA ID: 2013.8.2.D0130
- Erenözlü, S. S. (2004). *Piyano eğitiminde kullanılan materyallerin program hedeflerini gerçekleştirmede etkililik düzeyi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ertem, Ş. (2011). Orta düzey piyano eğitimi için repertuvar seçme ilkeleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 19(2), 645- 652.
- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: H.Ü. Basımevi.
- Eskioğlu, I. (2003). *J. S. Bach 'ın envansiyonları'nın piyano eğitimi dağarcığındaki önemi ve bu yapıtların incelenmesi*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumunda sunuldu. İnönü Üniversitesi, Malatya, 215-223.
- Fedoroviç, E. N. (2014). *Russkaya pianistiçeskaya şkola kak pedagogiçeskiy fenomen* (Pedagojik bir fenomen olarak rus piyanist okulu). Moscow: Direct Media.
- Gence, D. (1988). *Çağdaş olmak ve müzik, çağdaş teknoloji ve sanat*. Ankara: H.Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi Yayınları.

- Gökbudak, Z. S. (2013). *Piyano eğitiminde öğretim eserleri ve basamakları*. Karakelle S. (Editör). *Piyano Öğretiminde Pedagojik Yaklaşımlar*. Ankara: Pegem Akademi, 1- 42.
- Gültek, B. (b.t). Piyano Pedagojisinin Temel Özellikleri. <http://hayalsahnesi.com.tr/piyano-pedagojisinin-temel-%C3%B6zellikleri/> adresinden alınmıştır.
- Günay, E. (2006). *Müzik sosyolojisi*. Ankara: Bağlam Yayıncılık.
- İlyasoğlu, E. (1999). *Zaman içinde müzik* (5.baskı). İstanbul: Altan Matbaacılık Ltd. Şti.
- İşçenko, E.V. (2013). *Polifoniya v russkoi fortepiannoi sonate pervo treti xx veka Yyüzyılın ilk otuz yılında rus piyano sonatlarında polifoni* (Yayımlanmamış doktora tezi).
“Glinka” Magnitogorsk Devlet Konservatuvarı. Magnitogorsk.
<https://www.dissercat.com/content/polifoniya-v-russkoi-fortepiannoi-sonate-pervoi-treti-xx-veka/read> adresinden alınmıştır.
- Kaluzhsky, V. M. (1984). *Evolyutsiya temy fugi v klassicheskoy i sovremennoy muzyke* (Klasik ve modern müzikte füğ temasının evrimi) (Yayımlanmamış doktora tezi).
“Glinka” Novosibirsk Devlet Konservatuvarı, Novosibirsk.
<http://cheloveknauka.com/evolyutsiya-temy-fugi-v-klassicheskoy-i-sovremennoy-muzyke> adresinden alınmıştır.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kılınçer, Ö. (2013). *Piyano dersinde kullanılan öğrenme stratejilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.
- Kıvrak, İ. (2003). *Müzik öğretmeni yetiştirmede piyano eğitimi*. Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumunda sunuldu. İnönü Üniversitesi, Malatya, 209- 211.
- Kurşunet. H. B. (2014). *Cemal Reşit Rey'in 'iki piyano için 12 prelüd ve füğ' adlı eserinde polifonik form ve usullerin incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, Kayseri.

- Kurtuldu, M. K. (2007). *Bilgiyi işleme modeline dayalı piyano eğitiminde genel öğretim stratejilerinin yeri ve görsel imajlar oluşturma yönteminin kullanılabilirlik düzeyi* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Küçüköncü, Y. (2006). *Türk eğitim sistemindeki yeniden yapılanma sürecinde müzik öğretmeni modelleri*. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunuldu. Pamukkale Üniversitesi, Denizli, 19-36.
- Kutluk, Ö. (2001). *Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Minina, Y. (2012). *Russian piano music for children written from 1878 to 1917 a dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements for the degree of (Doctor of musical) Arts University of Washington*. Program Authorized to Offer Degree: School of Music.
- Modiri, I. G. (2002). *Polifoni'nin piyano eğitimindeki önemi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Nergiz, E. (2017). *Günümüz Türk bestecilerinin görüşlerine göre Türk halk müziğinin çağdaş piyano literatürüne etkileri ve mesleki müzik eğitime yansımaları* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Neyman, B. (1971). *Voprosy fortepiannoy pedagogiki (Piyano pedagojisinde sorunlar)*, Natancona B. (Editör). İz istorii ruskovo muzıykalnovo obrazovaniya, Moscow: Muzyka, 317- 332.
- Nikolaev, A. (1980). *Oçerki po istorii fortepiannoy pedagogiki i teorii pianizma (Piyano pedagojisi tarihi)*. Moscow: Muzyka.
- Özen, N. (2004). Çalgı eğitiminde yararlanılan müzik eğitimi yöntemleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 57- 63.

- Özer, N & Demirbatır, R.E. (2017). J. S. Bach'ın Bwv 881 fa minör prelüd ve füğünün analizi ve eğitsel açıdan öneriler. *SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi*, 10, 1308-2698.
- Petenkaya, S. (2006). *Piyano öğrencilerinin barok dönem süslemelerine ilişkin bilgi ve performans düzeylerinin saptanması* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Protopopov, V. (1987). *İstoriya polifonii. Polifoniya v Ruskay muzike XVII- načala XX veka* (Çok sesliliğin tarihi. XVII. Yüzyıldan – XX. Yüzyılın başına kadar Rus müziğinde çokseslilik). Moscow: Muzyka.
- Rego, J. A. (2012). *Skryabin, Rakhmaninov, And Prokofiev as composer-pianists: the Russian piano tradition, aesthetics, and performance practices*. A Dissertation Presented To The Faculty Of Princeton University In Candıdacy For The Degree Of Doctor Of Philosophy, Recommended For Acceptance By The Department Of Music Program in Musicology. Advisor: Simon Morrison.
- Say, A. (2002). *Müzik sözlüğü*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi*, (Cilt 2). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Smirnov, M. (1971). *Voprosiy fortepiannoy pedagogiki (Piyano pedagojisinde sorunlar)*. Natansona B. (Editör). Ob ispolnenii fortepianniyh proizvedeniy sovetskih kompozitorov), Moscow: Muzyka, 99- 129.
- Sönmez, V. (2012). *Eğitim bilimine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Sönmezöz, F. (2011). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki piyano derslerinin içeriğine ve piyano eğitimine ilişkin genel bir değerlendirme. *Antalya: 2. International Conference on New Trends in Education and Their Implications*. Siyasal Kitabevi, Ankara, Turkey, 2011 ISBN: 978-605-5782-62-7 www.iconte.org adresinden alınmıştır.

- Sönmezöz, F. (2014). Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları lisans piyano eğitiminde kullanılan eserlerin piyano çalma davranışlarını değerlendirme kriterleri açısından yarıyıllara göre dağılımı. *SED- Sanat Eğitimi Dergisi*. 2(1), DOI:10.7816/sed-02-01-04. <http://www.sanategitimidergisi.com/> adresinden alınmıştır.
- Sultanova, A. (2012). Rus beşlerin eserlerinde oryantalizm akımı. *İdil Dergisi*, 1(5).
- Suvat, E. (2009). *Dmitriy Shostakovich'in son eseri Op. 147 Viyola ve piyano sonatı'nın tarihsel, teorik ve formal incelemesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.
- Tecimer, B. (2004). Müzik öğretmeni yetiştiren kurumlardaki yardımcı çalgı piyano dersleri üzerine bir araştırma. (Sözel Bildiri). *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*,. Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Isparta.
- Toksoy, A. C. (2014). Çok kültürlü müzik eğitimi. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (40), 1-28.
- Tufan, S. (1997). Grup piyano eğitimi. (Sözel Bildiri). *AGSL Sempozyumu*, Mavi Nota Dergisi. Trabzon.
- Uçan, A. (1994). *Müzik Eğitimi: temel kavramlar- ilkeler- yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Alf Matbaacılık.
- Ural, A. & Kılıç, G. (2006). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Vasiruk, İ.İ. (2008). *Hudozhestvenno soderzhatelnye osobennosti fugi v tvorchestve otechestvennyh kompozitorov posledney treti XX veka (XX. Yüzyılın son otuz yılında rus bestecilerin eserlerinde füğün sanatsal özellikleri)* (Yayımlanmamış doktora tezi). Rusya: Saratov, <http://cheloveknauka.com/hudozhestvenno-soderzhatelnye-osobennosti->

[fugi-v-tvorchestve-otechestvennyh-kompozitorov-posledney-treti-xx-veka](#) adresinden alınmıştır.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (Genişletilmiş 10. baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, N. (2004). Türkiye'deki müzik öğretmeni yetiştiren kurumlarda piyano eğitimi. (Sozlü Bildiri), *21. Yüzyıl'da Sanat Eğitimi Uluslararası Konferansı*, Bulgaristan: Plovdiv.

Yılmaz, N. (2006). Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalında uygulanan piyano eğitiminin değerlendirilmesi, *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumunda sunuldu*. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Denizli.

Yokuş, H. (2005). *Ülkemizde halk müziği kaynaklı piyano eserlerinin piyano eğitiminde uygulanabilirliğinin değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Yücetoker, İ. (2012). J. S. Bach'ın eğitim yapıtlarından olan envansiyonlar ve prelüd – füğlerin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi* ISSN:1694-528X, İktisat ve Girişimcilik Üniversitesi Türk Dünyası Kırgız – Türk Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırgızistan: Celalabat.

Yücetoker, İ. & Şentürk, N. (2016). Piyano öğretim elemanlarının barok dönem eserlerine ilişkin görüşlerinin değerlendirilmesi, *Ekev Akademi Dergisi*, 20(68).

Yükseköğretim Kurulu, (2018).

https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Muzik_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf den alınmıştır.

Zaitsev, G. S. (2013). *Stil instrumentalnogo tvorchestva nya myaskovskogo i sovremennost* (*Myaskovsky'nin yaylı kuvartetlerdeki polifonik teknikler*) (Yayımlanmamış doktora tezi). Moskova Konservatuvarı, Moskova <http://www.dissercat.com/content/stil->

[instrumentalnogo-tvorchestva-nya-myaskovskogo-i-sovremennost](#) adresinden alınmıştır.

EKLER

Ek 1 Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Sayın Katılımcı,

Bu görüşme formu, Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Güzel sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı'nda hazırlanan **“RUS BESTECİLERİN POLİFONİK YAPIDAKİ ESERLERİNİN PİYANO EĞİTİMİNDE HEDEFLERİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ETKİSİNİN BELİRLENMESİ”** konulu doktora tezi için veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Görüşme formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise Rus bestecilerin piyano polifonik eserleri ile ilgili sorular yer almaktadır.

Görüşme formu sonunda toplanacak bilgiler sadece bilimsel amaçla kullanılacaktır. Başka kişi ya da kuruluşlara verilmeyecektir. Araştırmanın sağlıklı sonuçlara ulaşabilmesi için görüşme formu sorularını dikkatle ve içtenlikle yanıtlamanız gerekmektedir. Katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Saygılarımla

Öğr. Gör. Nilüfer ÖZER

Uludağ Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Doktora öğrencisi

KİŞİSEL BİLGİLER

Aşağıda yer alan sorularla ilgili seçeneklerden durumunuza uygun olanı (X) işareti ile belirtiniz.

1. Mezuniyet dereceniz?

- Lisans
 Yüksek Lisans
 Doktora
 Sanatta Yeterlilik
 Başka (Lütfen belirtiniz).....

2. Mesleki kıdeminiz?

- 1-5 yıl
 6-10 yıl
 11-15 yıl
 16-20 yıl
 21 yıl ve üzeri

3. Çalıştığınız kurum:

.....
.....

4. Ünvanınız:

- Profesör
 Doçent
 Yardımcı Doçent
 Öğretim Görevlisi
 Okutman

**PİYANO ÖĞRETİM ELEMANLARINA YÖNELİK YARI YAPILANDIRILMIŞ
GÖRÜŞME FORMU**

1. Piyano eğitiminde hangi bestecilerin polifonik eserlerini kullanıyorsunuz?

.....
.....

2. Barok dönem dışında polifonik eserlere yer veriyor musunuz?

( ) Evet ( ) Hayır

Cevabınız “Evet” ise hangi dönem ve bestecilere ait eserlere yer veriyorsunuz?

.....
.....

3. Polifonik eserleri öğrencilerinize çaldırma nedenleriniz nelerdir?

.....
.....

4. Bu eserler yoluyla hangi teknik davranışlar kazandırılabilir?

.....
.....

5. Materyal olarak sahip olduğunuz polifonik eserlerin sayısı ve niteliği sizce ne ölçüde yeterlidir?

( ) Tamamen Yeterlidir ( ) Büyük ölçüde yeterlidir ( ) Kısmen yeterlidir

( ) Çok Az Yeterlidir ( ) Hiç

6. Öğrencilerin farklı dönem ve bestecilere ait polifonik eserleri seslendirmeleri sizce yararlı olabilir mi? Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

( ) Evet ( ) Kısmen ( ) Hayır

.....
.....

7. Rus bestecilerine ait polifonik eserleri tanıyor musunuz?

( ) Evet ( ) Kısmen ( ) Hayır

8. Bu eserleri piyano eğitiminde kullandınız mı? Kullanmadıysanız lütfen nedenlerini açıklayınız.

Evet

Kısmen

Hayır

.....
.....

9. Rus bestecilerine ait polifonik eserlerin kullanılması piyano eğitimine ne ölçüde yararlı olabilir?

.....
.....

10. Yukarıdaki görüşlerinize ek olarak Rus bestecilerin polifonik yapıdaki eserlerinin piyano eğitimine kazandırılmasına ilişkin görüş ve önerileriniz varsa lütfen yazınız.

.....
.....

Ek 2 Eser Değerlendirme Formu

RUS BESTECİLERİN POLİFONİK PİYANO ESERLERİNE YÖNELİK DEĞERLENDİRME FORMU

(Hedef davranışların kazandırılmasına yönelik materyal uygunluk dereceleri) *

Materyal olarak seçilen eserlerin Öğrenci Kazanımları Bakımından Değerlendirilmesi	Kesinlikle Katılıyor	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.Eserdeki polifonik yapıya ilişkin özellikleri kavrayabilir.					
2.Tema takibini uygulayabilir.					
3.Eserde geçen çalma tekniklerini (legato, non legato, portato, marcato vb.) uygulayabilir.					
4.İki el koordinasyonunu geliştirebilir.					
5.İki eli bağımsız kullanma becerilerini geliştirebilir.					
6.Parmakları etkin biçimde kullanabilir.					
7.Tuş hakimiyeti becerisini geliştirebilir.					
8.Birden çok ses partisini aynı anda çalma becerisini geliştirebilir.					
9.Ezgisel dokuyu çözümleyebilir.					
10.İki el arasındaki gürlük dengesini sağlayabilir.					
11.Sessiz geçiş tekniğini uygulayabilir.					
12.Müziksel düşünme ve anlatım becerilerini geliştirebilir.					
13.Deşifre becerisini geliştirebilir.					
14.Pedal tekniğini uygulayabilir.					

*Eserlerin tümüne yönelik olarak bu form doldurulacaktır.

Ek 3 Gözlem Formu

UYGULAMA AŞAMASINDA ÖĞRENCİLERİN ÇALMA BECERİLERİNE YÖNELİK GÖZLEM FORMU

1. AŞAMA: ESERİN DEŞİFRE EDİLMESİ

Sınıf :
Eser Kodu :
Denek Kodu:

DAVRANIŞLAR	DÜZEYLER	Kesinlikle Katılıyor	Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor	Kesinlikle Katılmıyor
Eserin ölçü sayısına dikkat etmektedir.						
Eserin donanımına ve tonalitesine dikkat etmektedir.						
Eserin başlama pozisyonuna dikkat etmektedir.						
Eser içerisinde geçen ritmik yapılanmalara dikkat etmektedir.						
Eser içerisinde geçen altere seslere dikkat etmektedir.						
Eser içerisinde geçen sus işaretlerine dikkat etmektedir.						
Eser içerisindeki çalma tekniğine (legato, non legato, portato, marcato vb.) dikkat etmektedir.						
Eserdeki parmak numaralarına dikkat etmektedir.						
Eserdeki motif ve cümle bağlarına dikkat etmektedir.						
Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerine dikkat etmektedir.						
Eserin öğrenilmesine yönelik uygulanabilecek stratejik çalışmalara dikkat etmektedir.						

2. AŞAMA: ESERİN AYRINTILI ÇALIŞILMASI

Sınıf :
Eser Kodu :
Denek Kodu:

DAVRANIŞLAR	DÜZEYLER	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
İki eli bağımsız kullanmaktadır.						
Parmakları etkin biçimde kullanmaktadır.						
Çalma tekniklerini(legato, non legato, portato, marcato vb) doğru uygulamaktadır.						
Parmak numaralarını doğru uygulamaktadır.						
Ritmik yapılanmaları doğru uygulamaktadır.						
İki el arasındaki gürlük dengesini sağlamaktadır.						
İki el koordinasyonu sağlamaktadır.						
Temaları duyurmaktadır.						
Bir elde birden çok partiyi aynı anda duyurmaktadır.						
Sessiz geçişleri doğru uygulamaktadır.						
Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerinin doğru uygulamaktadır.						

3. AŞAMA: ESERE İLİŞKİN ÇALIŞMANIN TAMAMLANMASI

Sınıf :
Eser Kodu :
Denek Kodu :

DAVRANIŞLAR	DÜZEYLER	Kesinlikle Katılıyor	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
Eserdeki temaları ve müzik cümlelerini doğru ifade etmektedir.						
Eseri uygun tempoda seslendirmektedir.						
Tuşe hakimiyetini korumaktadır.						
Eserin ritmik bütünlüğünü ve dengesini korumaktadır.						
Eser içerisindeki gürlük, hız ve ifade terimlerini etkili biçimde uygulamaktadır.						
Eseri müzikal ifade ve karakterine uygun seslendirmektedir.						
Eseri baştan sona bütünlük içerisinde çalmaktadır.						

Ek 4 Anket

BEĞENİ ANKETİ

RUS BESTECİLERİN POLİFONİK YAPIDAKİ PİYANO ESERLERİNE YÖNELİK

DENEK GÖRÜŞLERİ

Aşağıda Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri ile ilgili tutumlara yönelik ifadeler yer almaktadır. Cümleleri okuyarak size uygun gelen seçeneğe (X) işareti koyunuz.

Katkılarınız için teşekkür ederim.

İfadeler		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.	Barok Dönem bestecilerin polifonik eserlerinin dışında başka dönem bestecilerin polifonik eserlerini çalmak ilgimi çeker.					
2.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmanın teknik açıdan yararlı olduğuna inanıyorum.					
3.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri müzikal açıdan beni geliştirdi.					
4.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak teknik ve müzikal açıdan önemli ve gereklidir.					
5.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalışmak beklentilerime olumlu yönde katkı sağladı.					
6.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmaktan hoşnut kaldım.					
7.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerinin benim yeteneğimi ortaya çıkarmadığını düşünüyorum.					
8.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini daha fazla çalmak isterim.					
9.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini konserlerde seslendirmek isterim.					
10.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmayı sıkıcı bulurum.					
11.	Rus piyano ekolünün özelliklerini öğrenmek isterim.					
12.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini çalmayı tercih etmiyorum.					
13.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserlerini dinlemeyi severim.					
14.	Rus bestecilerin polifonik yapıdaki piyano eserleri ilgimi çekmedi.					

Ek 5 İzin Yazısı

ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
ARAŞTIRMA VE YAYIN ETİK KURULLARI
 (Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu)
TOPLANTI TUTANAĞI

OTURUM TARİHİ
28 Ekim 2016

OTURUM SAYISI
2016-12

KARAR NO 3 : Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora öğrencisi Nilüfer YILMAZ'ın "Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitiminde Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Etkisinin Belirlenmesi" konulu tez çalışması kapsamında yapılacak olan anket çalışmasının değerlendirilmesine geçildi.

Yapılan görüşmeler sonunda; Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'nden alınan Güzel Sanatlar Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı Doktora öğrencisi Nilüfer YILMAZ'ın "Rus Bestecilerin Polifonik Yapıdaki Eserlerinin Piyano Eğitiminde Hedeflerin Gerçekleştirilmesine Yönelik Etkisinin Belirlenmesi" konulu tez çalışması kapsamında yapılacak olan anket çalışmasının, fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu başvurucuya ait olmak üzere uygun olduğuna oybirliği ile karar verildi.

Prof.Dr.Mehmet YÜCE
Kurul Başkanı

ÖZGEÇMİŞ

Öğrenim Gördüğü Kurumlar	Başlama Yılı	Bitirme Yılı	Kurum
Lise	1980	1985	Ruşçuk Müzik Lisesi Bulgaristan
Lisans:	1989	1991	Uludağ Üniversitesi
Yüksek Lisans:	1991	1994	Gazi Üniversitesi
Doktora:	2013	2021	Bursa Uludağ Üniversitesi

Bildiği Yabancı Diller ve Düzeyi: Bulgarca- Çok iyi, Rusça- iyi

Çalıştığı Kurumlar:	Başlama ve Ayrılma	Kurum Adı
	1997- 2017	Bursa Zeki Müren A.G. S. L (Ücretli)
	2009- 2016	Balıkesir Üniversitesi (Ücretli)
	1992-	Bursa Uludağ Üniveristesi

Üye Olduğu Bilimsel ve Mesleki Topluluklar: U.Ü. Eğitim Fakültesi Müzik Bölümü
Mezunları Derneği

Katıldığı Projeler :

1. Modern Piyano Teknikleri ve Öğretimi, Yükseköğretim Kurumları tarafından destekli bilimsel araştırma projesi, Araştırmacı: Özarn M. A., Araştırmacı: Sungurtekin, K. M., Araştırmacı: Özer, N, Araştırmacı: Necef, L. ,Yürütücü: Akbulut Demirci, Ş., Araştırmacı: Onuray Eğilmez, H., Araştırmacı: Güldoğan, A, , 16/11/2010 - 18/06/2013 (Yurt içi)

2. Modern Piyano Teknikleri ve Müzik Öğretmenliği Programında Uygulanması, Araştırma Projesi, Yürütücü: Akbulut Demirci, Ş., Yürütücü: Sungurtekin K. M., Yürütücü: Özer, N., Yürütücü: Engür, D., 15/05/2013 - 20/05/2015 (Yurt içi)

3. Şan İçin Piyano Eşlikli Düzenlenen Bursa Türkülerinin Müzik Eğitimi Ana Bilim Dallarında Bireysel Ses Eğitiminde Kullanılması, Yükseköğretim Kurumları tarafından destekli bilimsel araştırma projesi, Yürütücü: Gül, G., Araştırmacı: Yıldız, N., Araştırmacı: Yıldız, Z.G., Araştırmacı: Necef, L., Araştırmacı: Özer, N., 26/09/2014 - 19/10/2016 (Yurt içi)

Katıldığı Yurt İçi ve Yurt

Dışı Bilimsel Toplantılar :

Özer, N. (2004). The Piano Training in Higher Schools For Preparing of Music Teacher in Turkey. *The Education in the field of Arts in 21 century* (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum), Plovdiv/ Bulgaria.

Özer, Nilüfer (2006). “Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi GSE Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı’nda Uygulanan Piyano Eğitiminin Değerlendirilmesi” (Sözlü Sunum), *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu* Denizli/ Türkiye.

Demirbatır, R. E., Özer, N. (2009). A General Outlook Of Music Teacher Training In Plovdiv Academy Of Music, Dance And Fine Arts In Bulgaria. *Human Beings, Society, Intercultural Dialogue and Education At The Beginning Of The 21. Century* (Tam Metin Bildiri/Sözlü Sunum), Bursa.

Özer, N. (2012). The Teaching of Modern Piano Techniques İn Music Teacher Training and the Pre- Evaluation of the Project Application Within the Sample of Uludağ University. *2nd New Trends on Global Education Conference (WCES)*, Barcelona/ Spain.

Yayımlanan Çalışmalar :

Uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

Özer, N. (2012). A historical View of Music Teacher Training in Turkey From the Past to the Present. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 46, 3036-3040., Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.005>.

Demirbatır, R. E., Helvacı, A., Özer, N., Gül, G., Şenol Sakin A., Bilgel N. (2013). The Psychological Well-Being, Happiness and Life Satisfaction of Music Students. *Psychology*, 4(11A), 16-24., Doi: <http://dx.doi.org/10.4236/psych.2013.411A004>.

Özer, N. (2014). A Study Related to the Usage of Contemporary Turkish Piano Music Works in Music Teacher Training. *Procedia, social and behavioral sciences*, 116, 3021-3025., Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.01.700>.

Özer, N. (2015). General Music Training and the Place of Music Types Used in Turkey from the Ottoman Period Till Today. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 197, 554-558., Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.191>.

Akbulut Demirci, Ş., Sungurtekin, K. M., Özer, N. & Engür, D. (2015). Extended Piano Techniques and Teaching in Music Education Departments. *US-China Education Review A*, 5(7), 457-472., Doi: <https://doi.org/10.17265/2161-623X/2015.07.002>.

Gül, G., Yıldız, N., Yıldız, Z.G., Necef, L., Yılmaz, N. & Eğri, M. (2016). Using Bursa folk songs for voice training in departments of music education in Turkey. *Educational Research and Review*, 11(16), 1527-1532., Doi: <https://doi.org/10.5897/ERR2016.2902>.

Özer, N. & Demirbatır, R. E. (2017). J. S. Bach'ın BWV 881 Fa Minör Prelüd ve Fügünün Analizi ve Eğitsel Açından Öneriler. *Art-e Sanat Dergisi*, 10, 827-843.

Uluslararası bilimsel toplantılarda sunulan ve bildiri kitaplarında (proceedings) basılan bildiriler:

Özer, N. (2012). A historical view of music teacher training in turkey from the past to the present. 4th World Conference on Educational Sciences (WCES), 46, 3036-3040., Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.005>.

Özer, N. (2013). A study related to the usage of contemporary Turkish piano music works in music teacher training. *5th World Conference on Educational Sciences (WCES)*, 116, 3021-3025., Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.01.700>.

Özer, N. (2015). General Music Training and the Place of Music Types Used in Turkey from the Ottoman Period Till Today. *7th World Conference on Educational Sciences (WCES)*, 197, 554-558., Doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.191>.

Ulusal hakemli dergilerde yayımlanan makaleler:

Engür, D., Gül, G, Çelikleş, H. & Özer, N. (2018). Müzik Öğretmeni Adaylarının Çalgı Dersi Tutumları ile Başarı Yönelimlerinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1443-1453., Doi: <https://doi.org/10.29299/kefad.2018.19.02.010>.

Diğer Profesyonel Etkinlikler:

1. 08 Şubat 1995, Uludağ Üniversitesi Oda Orkestrası Açılış Konseri
2. 16 Nisan 1995 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
3. 17 Mayıs 1995 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
4. 24 Kasım 1995 Uludağ Üniversitesi Oda Orkestrası Konseri
5. 26 Ocak 1996 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
6. 13 Mart 1996 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
7. 12 Mayıs 1996, Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
8. 17 Haziran 1996, Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
9. 29 Ekim 1996 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
10. 28 Şubat 1997 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
11. 25 Şubat 2000 Öğretim Elemanları Konseri
12. 06 Ocak 2001 Öğretim Elemanları Konseri
13. 25 Şubat 2001 Öğretim Elemanları Konseri
14. 27 Nisan 2002 Öğretim Elemanları Konseri
15. 23 Mayıs 2002 Öğretim Elemanları Konseri
16. 26 Nisan 2003 Öğretim Elemanları Konseri
17. 22 Mart 2004 Viyola Topluluğu Konseri
18. 01 Mayıs 2004 Aleksander Mekaev Eserleri Konseri
19. 02 Nisan 2005 Öğretim Elemanları Konseri
20. 26 Kasım 2005 Öğretim Elemanları Konseri
21. 16 Nisan 2008 Öğretim Elemanları Konseri
22. 15 Aralık 2006 Öğretim Elemanları Konseri
23. 30 Kasım 2007 ” Musiki Muallim Mektebi- 1924” Yeni Bina Açılış Konseri
24. 26 Aralık 2008 Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalı Yaylı Çalgılar Topluluğu Konseri
25. 14 Mayıs 2009 Piyano Öğretim Elemanları Konseri
26. 20 Mayıs 2009 Açıklamalı Dört El Piyano Konseri

27. 20 Mayıs 2010 Balıkesir Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
28. 18 Mayıs 2011 Balıkesir Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası
29. 21 Mayıs 2013 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası Konseri
30. 15 Mayıs 2013 Modern Piyano Teknikleri ve Müzik Öğretmenliği Programında Uygulanması Konseri
31. 10 Mart 2014 Uludağ Üniversitesi Akademik Oda Orkestrası
32. 20 Ocak 2016 San İçin Piyano Eşlikli Bursa Türküleri
33. 26 Ekim 2018 Uluslararası Necatibey Eğitim ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Kongresi (UNESAK 2018) kapsamında ” Birleşik Akademik Oda Orkestrası” Konseri